

C I T Y | L
F O R M | T

2023

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA

**Molėtų rajono savivaldybės teritorijos
bendrojo plano keitimas**

Planavimo organizatorius	MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS Kodas juridinių asmenų registre - 188712799 Vilniaus g. 44, LT-33140 Molėtai Tel. (8 383) 54 761 El. p. savivaldybe@moletai.lt www.moletai.lt
Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas	MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
Planuojama teritorija	Molėtų rajono savivaldybės teritorija
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	Kompleksinis
Porūšis	Savivaldybės bendrasis planas
Lygmuo	Savivaldybės
Etapas	Rengimo
Stadija	Bendrųjų sprendinių formavimas (t. t. SPAV)
TPDIRS TPD Nr.	K-RJ-62-21-390
Bylos žymuo	CF-22U-97
Tomas	IV
Data	2023
Rengėjas	UAB CityForm LT Įmonės kodas: 304696907 S. Žukausko g. 4, LT-08244 Vilnius Tel.: +370 616 54100 / El. p.: info@cityform.lt / www.cityform.lt Kontaktinis asmuo: Projekto vadovė – Giedrė Ratkutė Skačkauskienė Tel.: +370 616 54100 / El. p.: info@cityform.lt

Atestato Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
	Direktorė	Gitana Mineikienė	
A1735	Projekto vadovė	Giedrė Ratkutė Skačkauskienė	

DARBĄ PARENGUSIŲ SPECIALISTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas, pavardė / pozicija (kvalifikacijos atestato Nr.)
1.	Giedrė Ratkutė Skačkauskienė / projekto vadovė (Nr. ATP 1735)
2.	Milda Urbonavičiūtė / architektė
3.	Aistė Jakubauskienė / architektė
4.	Nijolė Steponaitytė / konsultantė nekilnojamojo kultūros paveldo daliai
5.	Vida Bujauskienė / kraštovaizdžio, gamtinės aplinkos specialistė
6.	Gitana Mineikienė / susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros projekto dalies vadovė (Nr. 0105)

TURINYS

Įvadas	5
1. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo turinys, pagrindiniai tikslai, uždaviniai ir sąsaja su kitais dokumentais.....	11
1.1. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo turinys	11
1.2. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai ir uždaviniai.....	32
1.3. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ryšys su kitais planais ir programomis	34
2. Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu bendrojo plano keitimo sprendiniai nebus įgyvendinti..	40
2.1. Oro kokybė	41
2.2. Vandenių kokybė	42
2.3. Dirvožemio kokybė	45
2.4. Kraštovaizdžio kokybė ir biologinė įvairovė.....	47
2.5. Socialinė ir ekonominė aplinka.....	51
3. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos	53
4. Su bendrojo plano keitimo koncepcija susijusios aplinkos apsaugos problemos, ypač atkreipiant dėmesį į problemas susijusias su aplinkos apsaugai svarbiomis teritorijomis.....	79
5. Tarptautinių, Europos bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su bendrojo plano keitimu	79
6. Galimos reikšmingos teigiamos ir neigiamos pasekmės aplinkai, aplinkos veiksmų tarpusavio sąveikai.....	83
7. Priemonės bendrojo plano keitimo įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti	90
8. Vertinimo sunkumai (įskaitant techninius trūkumus arba nepakankamas praktines žinias ir įgūdžius), su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją, aprašymas	91
9. Nustatytų taikyti stebėsenos priemonių aprašymas.....	91
10. Santrauka	92

PRIEDAI:

- 1 - Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašas.

Ivadas

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konstatuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Rengiamo Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau SPAV) atliekamas teritorijos vystymo koncepcijos (bendrųjų sprendinių formavimo) stadijai. Šio vertinimo tikslas yra nustatyti ir įvertinti galimas reikšmingas bendrojo plano keitimo įgyvendinimo pasekmes Molėtų rajono savivaldybės teritorijai bei išskirti teritorijas, kurioms šio plano įgyvendinimas gali turėti neigiamas pasekmes.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslai:

- Nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas *Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* sprendinių įgyvendinimo pasekmes aplinkai.
- Užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir visuomene.
- Užtikrinti, kad *Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV) atliekamas vadovaujantis *Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-23 nutarimu Nr. 1467*, bei Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovu.

Rengiant Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimą, vadovaujamosi teritorijų darnaus vystymosi principais. Formuojamas vienas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos variantas.

Keičiamas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. B1-111 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“.

Teritorijų planavimo dokumentas rengimo pagrindas – Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. B1-74 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo ir planavimo tikslų nustatymo“.

	Bendrasis planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir metodiniais nurodymais, reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentų rengimą, derinimą, tikrinimą, viešinimą, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą. Bendrasis planas – kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.
Planuojama teritorija	Molėtų rajono savivaldybės teritorija
Planavimo tikslai	▪ sudaryti sąlygas darniai Molėtų rajono savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, teritorijų sanglaudai, kompleksiškai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius; ▪ nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas; ▪ sudaryti sąlygas racionaliam rajono gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui; ▪ numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą; ▪ kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse; ▪ sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas; ▪ derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų; ▪ sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui ir žemės ūkio veiklai skatinti.
Planavimo uždaviniai	▪ suformuoti Molėtų rajono savivaldybės teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis; ▪ optimizuoti Molėtų rajono savivaldybės teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti jų atsparumo ekstremaliems klimato reiškiniams stiprinimo priemones; ▪ numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo,

Bendrojo plano papildomi uždaviniai

- klimato kaitos poveikio švelninimo, gamtinio karkaso formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės, optimalią kraštovaizdžio struktūrą;
- detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, tokių kaip valstybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, žemės gelmių naudojimo planų sprendinius.
- įvertinti ir atsižvelgti į parengto Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (TPD Nr. K-NC-00-17-288) sprendinius ir tuo atveju, jei Bendrojo plano rengimo metu dar nebūtų patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas;
- Bendrajame plane įvertinti ir atnaujinti šių specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų aktualius sprendinius: Molėtų rajono teritorijos, esančios magistralinio kelio Vilnius-Utena atkarpos zonoje specialusis planas (reg. Nr. T00042162), Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialusis planas (reg. Nr. T00071995), Molėtų rajono degalinių išdėstymo schema (reg. Nr. T00034085), Degalinių išdėstymo schemos Molėtų m. ir rajone papildymas, numatant naujas vietas planuojamoms degalinėms Vilnius-Utena ir Molėtai-Pabradė kelių sankryžoje (reg. Nr. T00039943);
- numatyti urbanistinių struktūrų formavimo ir pertvarkymo principus;
- numatyti savivaldybės urbanistinių centrų sistemą;
- numatyti prioritetinės plėtros teritorijas, pagrindžiant jų ribas urbanistinės analizės išvadomis, teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis;
- numatyti socialinės savivaldybės infrastruktūros bei inžinerinės savivaldybės infrastruktūros vystymo prioritetinėse plėtros teritorijose ir urbanistiniuose centruose reikalavimus, įvertinant demografinius duomenis ir jų kitimo tendencijas, taip pat duomenis apie gyventojus, turinčius Molėtų rajone „antruosius namus“;
- išanalizuoti poreikį prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai, kuri nepatenka į nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas, ir teritorijas, kurių vystymui ši infrastruktūra skirta;
- numatyti neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo reikalavimus;
- numatyti viešųjų erdvių urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose išdėstymo principus ir reikalavimus;
- įvertinti kurortinės teritorijos statuso suteikimo galimybes vienai ar kelioms Molėtų rajono savivaldybės gyvenamosioms vietovėms;
- numatyti Molėtų rajono savivaldybei svarbių objektų išdėstymą ir jiems rezervuotinas teritorijas;
- numatyti 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių ir atsinaujinančių išteklių energetikos objektų, išskyrus Lietuvos

	Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus, išdėstymo reikalavimus, reglamentus, privalomąsias nuostatas, įvertinti esamus ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius; ▪ numatyti Molėtų rajono kraštovaizdžio, miškų, kitų ekologiškai svarbių gamtinės aplinkos objektų, saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų apsaugos prioritetus ir principus, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus ir jų įtakos aplinkinėms teritorijoms zonas, į kurias būtų reikalinga atsižvelgti, numatant aplinkinių teritorijų naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus; ▪ nustatyti Molėtų rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijas, nustatyti gamtinio karkaso teritorijų apsaugos prioritetus ir principus, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus; ▪ nustatyti Molėtų rajono kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, vaizdingus kelių ruožus, gamtiniu ir estetiniu požiūriu vertingą kraštovaizdį reprezentuojančias apžvalgos vietas ir iš jų atsiveriančias panoramas, numatyti panoramų, vaizdingų kelių ruožų ir vertingų apžvelgiamų antropogeninių ir gamtinių elementų vizualinę apsaugą; ▪ nustatyti kultūros paveldo vietovių, teritorijų ir objektų kraštovaizdinės įtakos aplinkinėms teritorijoms zonas, į kurias būtų reikalinga atsižvelgti, numatant teritorijų naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus; ▪ nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus, apsaugos prioritetus ir principus; ▪ numatyti ūkininkų sodybų ir ūkininkų ūkių pastatų išdėstymo principus; ▪ numatyti pavienių sodybų ar jų nedidelių grupių (2-3 sodybos) neurbanizuojamose teritorijose išsidėstymo ir pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo principus; ▪ numatyti miško įveisimo ir naudojimo reikalavimus, miškų pritaikymą visuomenės poreikiams, įvertinti poreikį tokiose teritorijose keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, esant poreikiui, numatyti teritorijas, kurios miško žemė turėtų būti paverčiama kitomis naudmenomis ir (arba) nustatyti principus, kada miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis.
Plano keitimo etapai	Parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.
Kita informacija	Planuojamas laikotarpis – ne trumpesnis nei 10 metų. Bendrojo plano sprendiniai galioja neterminuotai arba tol kol bus parengtas ir patvirtintas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas. Parengiama Bendrojo plano koncepcija. Koncepcijos nepriklausomas

**Plano keitimas
atliekamas
vadovaujantis:**

profesinis vertinimas neatliekamas. Vyriausybės nustatyta tvarka atliekamos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros. Atviras konkursas geriausiai urbanistinei idėjai atrinkti neorganizuojamas.

- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. B1-74 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo ir planavimo tikslų nustatymo“;
- Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. B6-969 „Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programa“;
- Molėtų rajono savivaldybės administracijos 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191910;
- VĮ „Plačiajuostis internetas“ 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191916;
- Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191939;
- Ukmergės rajono savivaldybės administracijos 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191941;
- AB „Telia Lietuva“ 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191952;
- Aplinkos apsaugos agentūros 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG191960;
- UAB „Molėtų šiluma“ 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192013;
- AB "Energijos skirstymo operatorius" 2021-09-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192053;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021-09-14 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192131;
- AB „LITGRID“ 2021-09-13 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192279;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2021-09-20 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192382;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2021-09-14 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192464;
- VĮ „Transporto kompetencijų agentūra“ 2021-09-14 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192467;
- Utenos rajono savivaldybės administracijos 2021-09-14 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192504;
- Lietuvos kariuomenės 2021-09-15 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192570;
- VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcija“ 2021-09-16 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192716;
- Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos 2021-09-17 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG192926;

- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2021-09-21 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG193165;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2021-09-21 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG193166;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2021-09-21 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG193213;
- Asvejos regioninio parko direkcijos 2021-09-21 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG193274;
- Anykščių rajono savivaldybės administracijos 2021-09-22 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG193356;
- UAB „Molėtų vanduo“ 2021-09-30 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG194099;
- Vilniaus universiteto 2021-10-05 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG194625;
- Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2021-10-12 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG195539;
- Švenčionių rajono savivaldybės administracijos 2022-06-03 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG227108;
- Širvintų rajono savivaldybės administracijos 2022-06-09 teritorijų planavimo sąlygomis Nr. REG228185;

**Teritorijų planavimo
sąlygų neišdavė:**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija;
Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.

1. MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO TURINYS, PAGRINDINIAI TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR SĄSAJA SU KITAIŠ DOKUMENTAIS

1.1. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo turinys

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos erdvinė koncepcija remiasi darnios (tvarios) plėtros principais, sudarant visas sąlygas gyvenimo kokybės gerinimui, aplinkos kokybės didinimui. Koncepcija formuojama įvertinant parengtus ir rengiamus aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, bendras šalies vystymosi tendencijas ir iššūkius, kurie bus aktualūs planuojamame laikotarpyje (ne trumpesniame nei 10 metų), pasikeitusius teritorijų planavimą reglamentuojančius teisės aktus.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos pilnos apimties sprendiniai teikiami Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos tekstinėje ir grafinėje dalyje. Toliau šiame skyriuje dėstomi pagrindiniai koncepcijos aspektai.

DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS SCENARIJAI, SOCIALINĖS, EKONOMINĖS SRIČIŲ VYSTYMO PRINCIPAI

Molėtų rajono savivaldybėje gyventojų skaičius mažėja sparčiau nei vidutiniškai šalyje. Nors 2021-aisiais gyventojų skaičius stabilizavosi ir kiek paaugo, pastarųjų kelerių metų rodikliai nuteikia pesimistiškai – gyventojų skaičius mažėjo. Vadovaujantis Oficialios statistikos portalo duomenimis, 2023 metų pradžioje Molėtų rajone gyveno 16 762 asmenys. Gyvenančiųjų savivaldybėje amžiaus struktūra keičiasi nepalankia kryptimi: vaikų iki 14 m. dalis per dešimtmetį sumažėjo, o 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenų – padidėjo, taip pat bendrasis savivaldybės išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas nesiekia visos šalies rodiklio.

Dabartinė gyventojų skaičiaus struktūra yra nepalanki plėtrai, kadangi savivaldybėje vyksta spartus gyventojų senėjimas ir vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas. Kadangi natūrali gyventojų kaita dėl mažėjančio gimstamumo išlieka neigiamą, o auganti tikėtina gyvenimo trukmė ir prastėjantys gimstamumo rodikliai gali bloginti demografinę savivaldybės struktūrą ateityje: senjorų dalis visame nuolatinių gyventojų skaičiuje nuosekliai auga. Todėl suminis demografinės kaitos efektas linksta prie ilgalaikės tendencijos. Remiantis statistine Oficialiosios statistikos portalo informacija apie nuolatinių gyventojų skaičių savivaldybėje metų pradžioje, atlikta demografinė prognozė iki 2033 metų. Buvo išvestas trijų paskutinių metų nuolatinių gyventojų kaitos procento vidurkis (-0,0089 proc.), kuris pritaikytas visiems einamiems metams iki 2033-ųjų. Padaryta išvada, jog nekeičiant demografinės situacijos, gyventojų skaičius palaipsniui Molėtų rajono savivaldybėje mažėtų ir 2033-aisiais nesiektų 15,5 tūkst.

Vis dėlto, pastaraisiais metais užfiksuota minimali teigiama neto migracija – daroma prielaida, kad dėl COVID-19 pandemijos ir besikeičiančio požiūrio į gyvenamąją vietą (siekis ramios, mažesniai miestui ar kaimui būdingos gyvenamosios aplinkos) galėjo į Molėtų kraštą grįžti ar atvykti gyventi į užsienį seniau emigravę asmenys (darbingo amžiaus ir jaunimas). Taigi, ši prielaida skatina apmąstyti apie galimą optimistiškesnę Molėtų rajono savivaldybės demografinės raidos scenarijų – galbūt Molėtų kraštas darosi patrauklus ieškantiems ramesnės gyvenamosios vietos.

Lietuvos Respublikos bendrojo plano koncepcijoje (LRBP 2050 m.) gyventojų prognozė parengta, atnaujinus EUROSTAT atliktą Lietuvos gyventojų prognozę, remiantis pagrindiniu EUROSTAT scenarijumi. Žvelgiant iš šiandienos perspektyvų EUROSTAT atlikta prognozė pernelyg pesimistiškai vertino tarptautinės migracijos rodiklį Lietuvoje. Įvertinus gyventojų skaičiaus pokyčių ir migracijos tendencijas, gimstamumo lygį, medianinį gyventojų amžių bei galimus didelio socioekonominio poveikio projektus (pavyzdžiui, naujas oro uostas, „Rail Baltica“ vėžė), kiekvienai iš savivaldybių buvo priskirta viena iš galimų demografijos situacijos 2050 m. perspektyvų: 1) augimas; 2) stabilizacija; 3) traukimas. Molėtų rajono savivaldybė buvo priskirta prie besitraukiančiųjų.

EUROSTAT 2021-aisiais Europai atliko demografinę prognozę regionų lygmeniu, t.y., ir Utenos apskrčiai, kas penkerius metus. Pagal šią prognozę iki 2035-ųjų vidutiniškai nuolatinių gyventojų skaičius mažės per -0,09 proc. Pritaikius šį procentą Molėtų rajono savivaldybei, 2035-aisiais nuolatinių gyventojų skaičius nesieks nei 12 tūkst.

Siekiant gerinti demografinę situaciją reikia orientuotis į rekreacinę Molėtų rajono savivaldybės plėtrą (Molėtų rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane suformuotos Molėtų rajono kaip aktyvaus laisvalaikio traukos centro ir žvaigždžių pažinimo lyderio įgyvendinimą), vis populiarėjančias galimybes gyventi atokiau nuo didmiesčių bei ekonominį-socialinį aplinkos potencialo atskleidimą. Siekiant nuoseklios plėtros yra svarbu skatinti ekonominį savivaldybės aktyvumą, išnaudoti savivaldybės potencialą paslaugų sektoriuje, bei orientuotis į inovatyvaus verslo plėtrą, kuris atneštų savivaldybei didesnę pridėtinę vertę. Savivaldybės teritorinis ypatumas (lokacija netoli Vilniaus miesto) leidžia pasinaudoti ekonominio centro privalumais ir pritraukti daugiau nuolatinių gyventojų į savivaldybę. Didesnis darbdavių lankstumas, platesnis nuotolinio ir „hibridinio“ darbo, kai darbuotojai galėtų dirbti tiek iš biuro, tiek iš namų, pasirinkimas po-pandeminiu laikotarpiu išplečia rekreacinį savivaldybės potencialą. Be to, gyventojai keičia požiūrį į gyvenamąją vietą: patrauklesni tampa priemiesčiai, kaimo vietovės bei mažesni miestai. Šiai tendencijai plėtoti reikalingas Molėtų rajono savivaldybės gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas, viešųjų paslaugų pasiekiamumo ir kokybės užtikrinimas.

URBANISTINIO KARKASO VYSTYMO KRYPTYS

Urbanistinė sistema – tai gyvenamųjų vietovių tinklas, kuris paremtas skirtingų sąveikų (funkciniais) ryšiais, veikiančių įvairiais lygmenimis. Urbanistinė sistema išreiškiama per urbanistinio karkaso struktūrą, kuri atitinkamai yra suformuota šalies lygmenyje bei įtvirtinta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (toliau - LRBP). Kituose žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, urbanistinis karkasas yra detalizuojamas išlaikant vystymosi kryptis, numatytas šalies bendrajame plane.

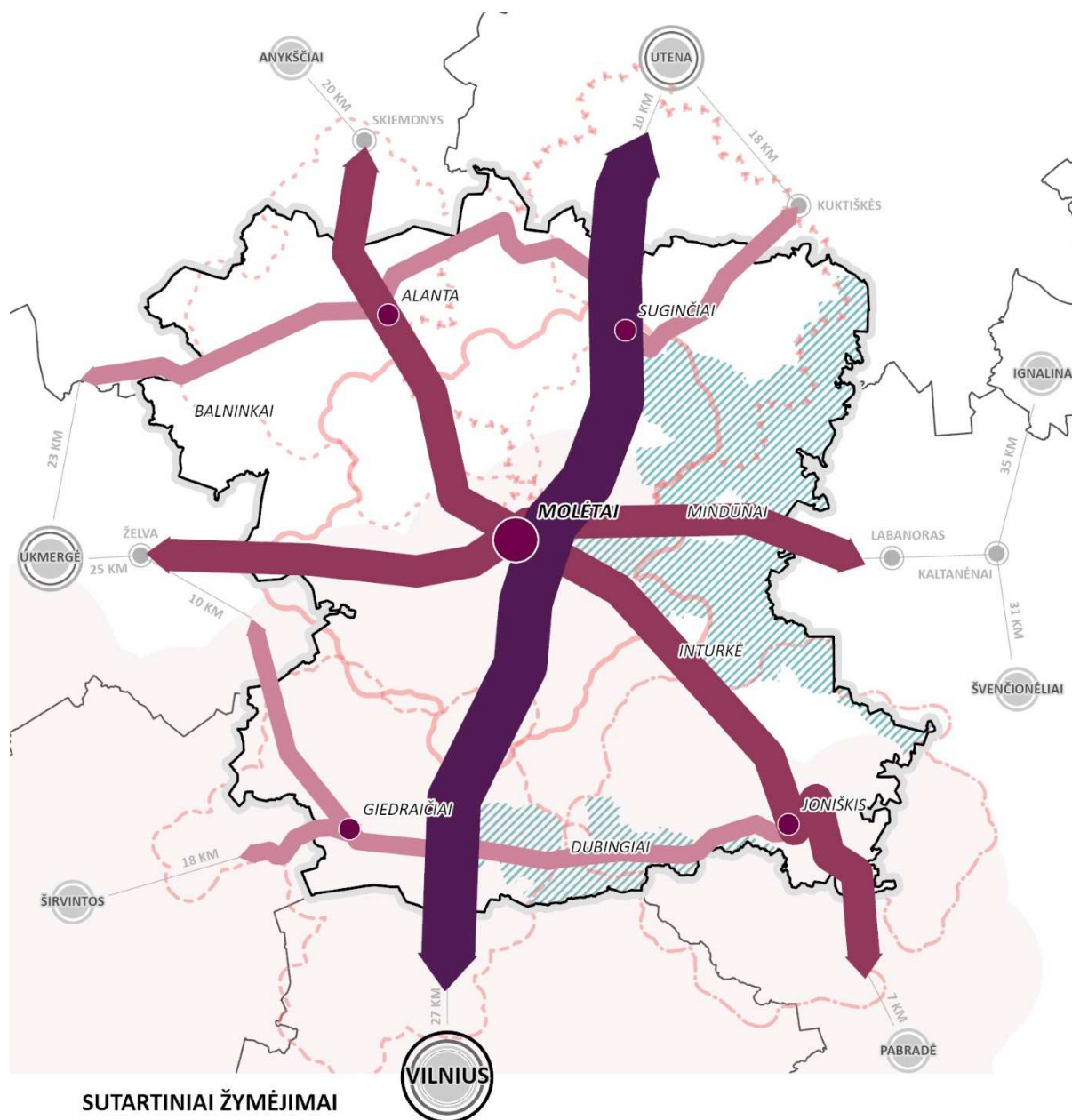
Formuojant urbanistinę struktūrą orientuojamasi į jos optimizavimą. Kadangi urbanistinės struktūros elementai – urbanistiniai centrai yra gyvenamosios vietovės koncentruojančios darbo vietas, paslaugas ir kitas aptarnavimo funkcijas, jų gyvybingumas ir efektyvumas neatsiejamas ir nuo juose taikomų paslaugų teikimo principų. Tikslinga formuoti kompaktiškas urbanizuotas struktūras, taip sudarant sąlygas mažesnėms infrastruktūros investicijoms ir priežiūros sąnaudoms, perskirstant finansus į viešųjų paslaugų kokybės ir efektyvumo parametrus, ko pasekmėje dėl aukštesnio lygio paslaugų, gerėja ir gyvenimo kokybė. Atitinkamai gera gyvenimo kokybė yra vienas iš veiksmų išlaikyti, pritraukti aukštesnės kvalifikacijos darbo jėgą, kuri gali generuoti didesnį darbo našumą, gyvybingumą, naujoves ir kūrybiškumą. Viešųjų paslaugų koncentravimas urbanistiniuose centruose nėra vienpusiškas, laikomasi nuostatos, kad viešosios paslaugos turi būti tiek pasiekiamos, tiek prieinamos visiems Molėtų rajono savivaldybės gyventojams.

Įvertinus urbanistinės struktūros optimizavimo aspektus (taip pat savivaldybės demografinius pokyčius ir tendencijas) numatoma, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje urbanistinę struktūrą sudaro šie urbanistiniai centrai:

- *Regioninio lygmens urbanistinės struktūros urbanistinis centras – **Molėtai*** – pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą numatytas lokalinis urbanistinis centras, B kategorijos (papildomojo tipo, pakankamo potencialo). Numatomas tokio tipo urbanistinio centro vystymas stiprinant funkcinis ryšius su to paties ir aukštesnio lygmens urbanistiniais centrais pagrindu, pagal turimą potencialą. Molėtai atlieka svarbų vaidmenį savivaldybėje, užtikrina gyventojų gyvenimo kokybei reikalingų viešųjų paslaugų teikimą, kartu su kitais regioninio lygmens urbanistiniais centrais palaiko regiono gyvybingumą. Molėtų miestas išsidėstęs pačiame rajono centre, iki 30 min. automobiliu yra pasiekiamas iš bet kurios savivaldybės teritorijos – tai laikoma palankia sąlyga Molėtų miestui veikti kaip paslaugų koncentracijos vieta.
- *Savivaldybės lygmens urbanistinės struktūros urbanistiniai centrai – **Alanta, Suginčiai, Giedraičiai** ir **Joniškis***, kur turi būti užtikrinamos būtiną poreikio viešosios paslaugos bei pagal poreikį ir galimybes, plėtojamos kitos viešosios paslaugos Molėtų rajono savivaldybės periferinės dalies gyventojams.

Gyvybingai urbanistinei struktūrai palaikyti labai svarbu sudaryti sąlygas funkciniais ryšiais plėtoti tarp įvairaus lygmens urbanistinių centrų. Funkciniai ryšiai suprantami kaip susisiekimo, ekonominių ir laisvos darbo jėgos judėjimo, viešųjų paslaugų sistemos, kultūros sklaidos ir kito pobūdžio ryšių visuma. Nors ne visi funkciniai ryšiai išreiškiami teritoriškai, sutartinai jie žymimi susisiekimo koridorių pagrindu. Numatomi Molėtų rajono savivaldybei reikšmingi funkciniai ryšiai pateikiami 1.1 pav. (taip pat žr. Konceptijos brėžinį).

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Urbanistiniai centrai

- Molėtai - regioninio lygmens urbanistinis centras (pagal LRBP - lokalinis urbanistinis centras, B kategorijos (papildomojo tipo))
- Savivaldybės lygmens urbanistinis centras (Alantos mstl., Suginčių k., Joniškio mstl., Giedraičių mstl.)

Urbanistinių centrų 15 min. automobiliu pasiekiamumo zonos

- Molėtų
- Suginčių
- Alantos
- Giedraičių
- Joniškio

Vilniaus m. 60 min. automobiliu pasiekiamumo zona

Funkciniai ryšiai

- Nacionaliniu lygmeniu veikiantys funkciniai ryšiai (pagal LRBP)
- Regioniniu lygmeniu veikiantys funkciniai ryšiai (pagal LRBP)
- Savivaldybės lygmeniu veikiantys funkciniai ryšiai

Valstybiniai regioniniai parkai

1.1 pav. Molėtų rajono savivaldybės urbanistinės struktūros schema (su preliminarėmis pasiekiamumo zonomis, modeliuotomis GIS pagalba)

FUNKCINIS ZONAVIMAS

Koncepcijoje numatomas funkcinis zonavimas, apibrėžtas šiuo metu galiojančiose Teritorijų planavimo normose. Šiose normose numatoma, kad rengiant savivaldybės lygmens bendruosius planus bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje:

- išskiriamos **neurbanizuojamos teritorijos**, kurioms priskirtinos miškai ir miškingos teritorijos, vandenys, žemės ūkio veiklai naudojamos teritorijos ir kitos kompaktiškai neužstatytos ar neužstatomos teritorijos;
- išskiriamos **urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos**, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose;
- nurodomos **urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys**.

Taip pat Teritorijų planavimo normose išskirta, kad teritorijų planavimo dokumentuose gali būti nustatytos ir kitos, specifinės funkcinės zonos, reglamentuojant galimas veiklas jose ir tai yra taikoma savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijoje.

Funkcinės zonos priklausomai nuo individualaus atvejo, formuotos pagal šias ribas:

- natūralias ribas – miško ribas, vandens telkinio kranto linijas;
- technines ribas – saugomų teritorijų ribas, gamtinio karkaso ribas, kelius, geležinkelius, inžinerinės infrastruktūros objektus (elektros tinklai, dujotiekis ir pan.), esamo užstatymo ribas, apsaugos zonų ribas, skirtingo žemės naudojimo ribas, administracines kaimų, miestelių, miestų ribas.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano kitoje stadijoje – sprendinių konkretizavime – funkcinės zonos bus detalizuojamos nustatant joms konkretesnius reikalavimus, galimas žemės naudojimo paskirtis.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje numatomos šios funkcinės zonos:

Neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:

- **Miškų ir miškingų teritorijų zona.** Apibendrinta funkcinė zona, kurioje dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai.
- **Vandeny zona.** Funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė.
Žemės ūkio teritorijų zona. Apibendrinta funkcinė zona, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė.
- **Konservacinės paskirties teritorijų zona** - Funkcinė zona, kurioje dominuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė.

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:

- **Urbanizuojamos Molėtų miesto teritorijos zona** – joje prioritetas teikiamas:
 - teritorinį identitetą formuojančių urbanistinės ir gamtinės struktūros elementų išlaikymui;
 - kompaktiškų struktūrų formavimui pagal esamos urbanistinės struktūros specifiką (užstatymo principus ir mastelį), centrinės dalies intensyvinimui, esamų užstatytų teritorijų fizinės ir funkcinės struktūrų atnaujinimui;

- plėtrai, vykdomai išnaudojant vidinius teritorijos resursus, neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų naujam panaudojimui;
- subalansuotai skirtingo žemės naudojimo įvairovei (multifunkciškumui);
- socialinės, inžinerinės ir kitos infrastruktūros gerinimui siekiant aukštesnės gyvenimo kokybės, visuomeninių objektų pasiekiamumui pėsčiomis ir dviračiais bei kitomis aplinką tausojančiomis transporto priemonėmis;
- siekiama aukštos architektūros kokybės, kuriamos funkciskai ir estetiškai žmonėms pritaikytos erdvės.

Kompaktiškumą ir tvarų vystymąsi galima pasiekti su sąlyga, kad teritorijos bus tvarkomos kompleksiškai. Miesto administracinėse ribose neskatinama komercinė žemės ūkio veikla. Išlaikoma ir plėtojama atskirųjų želdynų sistema. Užtikrinamos teisės aktais numatytos viešųjų atskirųjų želdynų plotų normos. Formuojami urbanistiniai ir architektūriniai sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme numatytus architektūros kokybės kriterijus. Šioje funkcinėje zonoje gali būti nustatomos prioritetinės plėtros teritorijos. Prioritetinės prioriteto teritorijos – tai plotai, kuriose savivaldybė pagal galimybes įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą. Prioritetinė savivaldybės socialinė ir (ar) inžinerinė infrastruktūra taip pat gali būti nustatyta vadovaujantis Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu. Ši funkcinė zona atitinka Molėtų miesto bendrojo plano keitimo galiojimo teritoriją.

- **Urbanizuojamų miestelių teritorijų zona** – tai Molėtų rajono savivaldybės miestelių teritorijos. Šiose teritorijose skatinamas fizinės ir funkcinės struktūrų atnaujinimas išnaudojant vidinius teritorinius rezervus, konversija. Pagal poreikį (demografinę situaciją ir sudėtį) gerinama socialinė, inžinerinė infrastruktūros, siekiama aukštesnės gyvenimo kokybės. Formuojamas užstatymas turi atitikti gyvenvietės foninį užstatymą (išskyrus statinius turinčius specifiką pvz. bažnyčios, inžineriniai statiniai ir t.t.), užtikrinti susiklosčiusios urbanistinės struktūros tęstinumą. Formuojami urbanistiniai ir architektūriniai sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme numatytus architektūros kokybės kriterijus. Ši funkcinė zona atitinka Alantos, Dubingių ir Giedraičių miestelių bendrųjų planų galiojimo teritorijas. Joniškio miesteliui urbanizuojama teritorija nustatoma šio bendrojo plano keitimu ir gali būti tikslinama parengiant Joniškio miestelio vietovės lygmens bendrąjį planą.
- **Urbanizuojamų kitų gyvenamųjų vietovių teritorijų zona.** Šioje zonoje skatinamas fizinės ir funkcinės struktūrų atnaujinimas išnaudojant vidinius teritorinius rezervus, neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų naujas panaudojimas – konversija. Naujai formuojamas užstatymas turi užtikrinti esamos urbanistinės struktūros, gamtinių elementų tęstinumą. Formuojami urbanistiniai ir architektūriniai sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme numatytus architektūros kokybės kriterijus. Gatvių tinklas turi būti nuoseklus, sudarytos sąlygos jo tęstinumui. Žemės naudojimo paskirties keitimas į kitos paskirties žemę galimas tik kartu išsprendžiant užstatomų teritorijų aptarnavimui reikalingą infrastruktūrą. Ši funkcinė zona formuojama įvertinant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių 58 punkte numatytą nuostatą, kad „Šalies urbanizuotas teritorijas vystyti taikant kompaktiškumo principus <...>“, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme urbanizuojamos teritorijos bei kompaktiškai užstatytos teritorijos sąvokas. Esamų užstatytų teritorijų pagrindu, identifikuojamos ne mažesnės nei 5 ha urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, patikslinant jas pagal natūralias ir/ar technines ribas.
- **Rekreacinių teritorijų zona** - teritorijos, kuriose gali būti vystomos turizmo bei rekreacijos veiklos, tradicinių amatų veiklos, poilsio namų, kempingų ar kitų stacionarių su rekreacijos ir turizmo

veikla susijusių statinių statyba su šiomis veiklomis susijusių statinių statyba, kuriama aplinka su reikiama rekreacine ir inžinerine infrastruktūra.

Kitos funkcinės zonos:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Vyriausybės patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi aukštesnę teisinę galią už savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir privalomai taikomi rengiant, keičiant ar koreguojant savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Dėl to, siekiant išvengti dviprasmiško sprendinių interpretavimo, saugomos teritorijos, kurioms parengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentai išskiriamos atskirai:

- **Asvejos regioninis parkas** - teritorijų vystymas bei veikla jose vykdoma pagal Asvejos regioninio parko planavimo schemą, Asvejos regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planą, Asvejos regioninio parko tvarkymo planą bei kitus saugomas teritorijas ir veiklą jose reglamentuojančius teisės aktus.
- **Labanoro regioninis parkas** - teritorijų vystymas bei veikla jose vykdoma pagal Labanoro regioninio parko ir jo zonų ribų planą, Labanoro regioninio parko tvarkymo planą bei kitus saugomas teritorijas ir veiklą jose reglamentuojančius teisės aktus.

Kiti vystymo principai, taikomi funkcinėms zonoms:

Sodininkų bendrijų teritorijose veikla reglamentuojama Sodininkų bendrijų įstatymas. Gali būti vykdoma tik Molėtų mieste esančių sodininkų bendrijų teritorijų ar teritorijų, turinčių sodininkų bendrijų teritorijų požymių, konversija į gyvenamąsias teritorijas ir tik kompleksiskai išsprendžiant visos sodininkų bendrijų teritorijos susisiekimo (formuojant gatvių parametrus, atitinkančius normoms), inžinerinės, socialinės, rekreacinės infrastruktūros, kitų paslaugų pasiekiamumo klausimus.

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose teritorijos, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, tvarkomos ir veikla (taip pat statyba) jose vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 104 straipsnio nuostatomis. Tuo atveju, kai pagal minėtą teisės aktą galimi statyti statiniai potvynių grėsmės teritorijose, statinių projektuose turi būti parinktos apsaugos nuo potvynių priemonės (taip pat statinio konstrukcijoms), atlikta ekspertizė hidrologiniu ir apsaugos nuo potvynių aspektu. Statytojas prisiima visą riziką dėl galimos žalos nuo potvynių/poplūdžių. Aktualios teritorijos lokacija potvynių grėsmės teritorijų aspektu yra identifikuojama bei gali būti tikslinama vadovaujantis patvirtintais žemėlapių duomenimis ar kitais teisės aktais ir dokumentais, kuriais nustatomos potvynių grėsmės ir potvynių rizikos teritorijų ribos.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo kitoje stadijoje – sprendinių konkretizavime - funkcinės zonos bus detalizuojamos tiek teritoriškai (gali kisti plotai), tiek nustatant joms konkretesnius reikalavimus, galimas žemės naudojimo paskirtis.

KULTŪROS PAVELDO IŠTEKLIŲ APSAUGOS KRYPTYS

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos dalyje pateikiamos pagrindinės gairės, kuriomis bus sudarytos sąlygos kultūros paveldo išsaugojimui ateities kartoms, jo pažinimui ir įveiklinimui. Nustatant planuojamos teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimus bus vadovaujama Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais, Kultūros vertybių registro informacija (www.kvr.kpd.lt) bei kitais apskaitos dokumentais.

Kultūros paveldo ištekliai tai Kultūros vertybių registre (toliau - KVR) registruotos vertybės, suvokiamos kaip bendri kultūros paveldo resursai. Vadovaujantis KVR duomenimis Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje yra registruota 481 nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės. Nekilnojamas kultūros paveldas skirstomas pagal sandarą ir pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį. Iš jų pagal objekto reikšmingumo lygmenį rajono teritorijoje yra 2 vietovės (abi vietovės yra vietinio reikšmingumo lygmens), 42 kompleksai (iš kurių yra 14 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 13 – regioninio, 8 vietinio, 7 kompleksams – reikšmingumo lygmuo nenustatytas), 132 į kompleksą įeinantys objektai (iš kurių yra 28 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 63 – regioninio, 26 vietinio, 15 į kompleksus įeinančių objektų reikšmingumo lygmuo nenustatytas), 305 pavieniai (iš kurių yra 56 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 162 – regioninio, 36 vietinio, 51 pavieniui objektui reikšmingumo lygmuo nenustatytas). *(Kultūros vertybių registro duomenys pagal <https://kvr.kpd.lt/#/>. Pilnas kultūros paveldo objektų sąrašas pateikiamas priede Nr. 1, Konceptijos brėžinyje. Pažymima, kad minėtas sąrašas yra sudarytas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo rengimo metu, o įgyvendinant Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimą būtina vadovautis aktualiais Kultūros vertybių registro duomenimis).*

Bendros nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir tvarkymo nuostatos:

- Visi Molėtų rajone esantys kultūros paveldo objektai, jų teritorijos, vietovės ir apsaugos zonos turi būti tvarkomos bei juose vykdoma veikla vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau NKPAĮ), Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų įstatymu nuostatomis, pagal nustatytus paveldosaugos reikalavimus, kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentus (statybos techninius reglamentus), patvirtintus aplinkos ir kultūros ministrų; paveldo tvarkybos reglamentus, vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais patvirtintų objektų ar vietovių vertingųjų savybių aprašais.
- Kultūros paveldo vertybių teritorijos ir apsaugos zonų ribos, konkrečios apsaugos priemonės nustatomos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, apsaugos reglamentuose, NKPAĮ ir atitinkamuose poįstatyminiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.
- Nekilnojamas kultūros paveldas, esantis draustinyje, rezervate, valstybiniame parke, saugomas pagal NKPAĮ ir Saugomų teritorijų įstatymo reikalavimus. Šie objektai tvarkomi ir naudojami taip, kaip tai reglamentuoja jiems parengti specialieji planai (ribų ir tvarkymo planai).
- Bendrojo plano sprendiniais bus atsižvelgiama į urbanistinę bei gamtinę aplinką. Sprendiniais sudarys sąlygas respektuoti, išryškinti senuosius urbanistinius elementus, išlaikant darnų santykį su esama aplinka bei kraštovaizdžiu, pagarbą istorinei aplinkai. Bendrojo plano sprendiniais bus sudarytos sąlygos dabarties ir ateities kartoms pažinti, lankyti, naudotis Molėtų rajone esančiu nekilnojamojo kultūros paveldu.
- Kultūros paveldo objektams, kuriems nėra nustatytos vertingosios savybės, turi būti parengti nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktai.

- Kultūros paveldo objektų teritorijose ir vietovėse bei jų apsaugos zonose yra draudžiama bet kokia nesankcionuota veikla (kasinėjimai be leidimų).
- Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos dokumentai, kuriais yra nustatytos vertingosios savybės, galioja tiek, kiek neprieštarauja NKPAĮ nuostatomis.

Vadovaujantis LRBP sprendiniais beveik visas Molėtų rajonas yra priskiriamas **archajiškojo kultūrinio kraštovaizdžio arealui**, kurį formuoja archeologinio ir memorialinio paveldo objektai, vietovės. Vertinant Molėtų rajone esančių kultūros paveldo objektų vertingų savybių pobūdį, matome jog daugiausia kultūros paveldo objektų yra memorialinio pobūdžio (160 objektų), archeologinio pobūdžio (127 objektai). Archajiškieji kraštovaizdžiai dažnai praturtina miestiškuosius - kaip Alantos ir Dubingių ar kaimiškuosius kraštovaizdžius – pietvakarinė rajono dalis. Šiuos kraštovaizdžius vadovaujantis LRBP sprendiniais, siūloma naudoti rekreacijai, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių. Prioritetas teikiamas turizmui ir rekreacijai apžiūrint archeologinius ir memorialinius objektus per atstumą, išnaudojant rekreacinius takus bei įrengtus apžvalgos taškus, regyklas, bokštus.

Molėtų rajone yra dvi kultūros paveldo vertybės pagal sandarą priskiriamos vietovėms: Dubingių miestelio istorinė dalis (U.k. KVR 31099), Alantos miestelio istorinė dalis (U.k. KVR 12788). Nei vienai minėtai vietovei nėra parengtas nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis teritorijų planavimo dokumentas – vietovės ir jos apsaugos zonos tvarkymo planas. Būtina parengti šiuos planus ir teritorijas tvarkyti pagal jų nustatytus paveldosaugos reikalavimus ir konkrečias tvarkymo priemones tiek teritorijose, tiek šių objektų apsaugos zonose. Rengiant kitus, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus – bendruosius, detaliuosius planus – būtina įvertinti ir taikyti perspektyvoje parengtuose specialiuosiuose planuose nustatytus reikalavimus: statinių ar įrenginių statybai, statinių aukščiui, tūriui, užstatymo tankiui ir intensyvumui, išorės apdailos medžiagoms ir apželdinimo pobūdžiui, želdinių aukščiui, tankiui, rūšiai. Dubingių miestelio istorinei daliai reikalinga atnaujinti nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktą. Iki parengiant Alantos miestelio istorinės dalies specialųjį planą, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, vadovautis Alantos miestelio teritorijos bendrajame plane nustatytais reikalavimais.

Rengiant kitus, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, turi būti užtikrinama, kad bus išsaugotos ir nepažeistos šių objektų vertingosios savybės bei išsaugoti vertingųjų savybių požymiai turintys objektai. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas kraštovaizdžio elementų – žemės paviršiaus formų, vandens telkinių, želdinių - kaip vertingųjų savybių išsaugojimui, taip sudarant sąlygas išsaugoti ypatingai vertingo kraštovaizdžio arealus nacionaliniu mastu.

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, rekomenduojama parengti strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitą, kurios metu būtų įvertintas galimas poveikis kultūros paveldo objektams. SPAV metu naudoti istorinių, architektūrinių, urbanistinių tyrimų metodologiją, pasitelkti šios srities specialistus (istorikus, architektus, archeologus).

Molėtų rajone yra 42 kompleksai ir 305 pavienių objektų iš jų 119 yra nustatytas architektūrinis reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdis. Statinių kompleksai ir statiniai, kurie yra saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui, tvarkomi vadovaujantis NKPAĮ 19 str. nuostatomis, sakraliniai ir memorialiniai objektai, kurie yra saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai, turi būti tvarkomi vadovaujantis NKPAĮ 19 ir 20 str. nuostatomis.

Rajone registruoti 127 kultūros paveldo objektai, kuriems nustatytas archeologinis reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdis. Šie objektai tvarkomi ir juose veikla reglamentuojama vadovaujantis

NKPAJ 11 str. 5 d. bei Žemės įstatymo 28 str. nuostatomis, jiems turi būti nustatyta konservacinė paskirtis. Dominuojančio archeologinio vertingųjų savybių pobūdžio kultūros paveldo objektai, kurie yra saugomi moksliniam pažinimui ir viešajam pažinimui bei naudojimui turi būti tvarkomi taip, kaip tai numato NKPAJ 17 ir 19 str., archeologinių teritorijų tvarkymą nustato paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“.

Kultūros paveldo objektai skirti viešajam pažinimui turi būti prioritetu įveiklinami, integruojami numatant turistines trasas, maršrutus, taip kaip tai numato NKPAJ 19, 24 str., nepažeidžiant šių objektų vertingųjų savybių.

Molėtų rajone yra 160 kultūros paveldo objektų, kuriems nustatytas memorialinis reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdis. Memorialinio vertingųjų savybių pobūdžio kultūros paveldo objektai, kurie yra saugomi kaip viešosios pagarbos kultūros paveldo objektai - laidojimo, įvykių vietos, paminklai ir kt. turi būti tvarkomi taip, kaip tai numato NKPAJ 20 str., nepažeidžiant šių objektų vertingųjų savybių.: *Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles; Kultūros vertybių registre registruotų vietinio reikšmingumo lygmens neveikiančių senųjų kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus; Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta gali būti saugoma, nors ir nėra jokių žmogų, įvykių ar kitokias jos vertingąsias savybes liudijančių autentiškų dalių ar elementų. Ši vieta žymima paminklinėmis lentomis, skulptūros kūrinių, memorialiniais statiniais, buvusių įvykio ar gyvenamąją aplinką parodančiais daiktais.*

KRAŠTOVAIZDIS

Išanalizavus realią situaciją konstatuota, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje didesniuose ar mažesniuose plotuose pasireiškia aštuonios teoriškai išskirtos strategijos – 1a, 2, 3a, 3b, 4a, 4c, 5 ir 6a. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje nustatytų kraštovaizdžio tvarkymo strategijų lokalizacija pateikiama koncepcijos alternatyvų brėžiniuose.

Vyraujančios konservacinės apsaugos strategijų grupėje pirmasis a **(1a)** kraštovaizdžio tvarkymo strategijų tipas, kurios vystymas apima nustatytų aplinkosauginių reglamentų ir konservacinės funkcijos realizavimo efektyvumo užtikrinimą, Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje Koncepcijos stadijos metu yra identifikuotas Šakymo gamtinio rezervato zonoje, esančioje Asvejos regioniniame parke.

Antrasis **(2)** šios grupės kraštovaizdžio tvarkymo strategijų tipas yra polifunkcinis, jis nustatytas esamoms Labanoro ir Asvejos regioninių parkų teritorijoms.

Vyraujančio rekreacinio naudojimo strategijų grupėje skiriami du kraštovaizdžio tvarkymo strategijų tipai **(3a, 3b)**, kurie yra taikomi esamo bei perspektyvinio rekreacinio naudojimo arealams, kuriuose tikslinga formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Pirmoji šios grupės tvarkymo strategija (3a) (rekreacinio naudojimo ir dalinės konservacinės apsaugos reglamentų kryptis) Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje numatyta apie Limino, Dumblio, Alksno, Gėlio, Siesiko ir kitus mažus ežerėlius rajono šiaurinėje dalyje bei apie Alaušų, Makio, Gėlių, Karališkių, Smėlinio, Krūmiškių, Perklio, Šiekštelio ežerus rajono vakarinėje dalyje. Kita tvarkymo strategija (3b) (rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos reglamentų kryptis) Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje identifikuota apie Vostapo, Virintų, Dūrių, Malkėsto, Bebrusų, Luokesų, Galuonų, Ambraziškių, Grabuosto, Antapusnės, Spalio, Kiemento ir Krakavo ežerus.

Vyraujančio tausojančio bioproductinio naudojimo strategijų tarpe ketvirtosios (4) grupės strategijos atstovauja esamas ir planuojamas saugomas teritorijas (valstybinius draustinius, NATURA 2000 teritorijas) (4a), pagrindines nacionalinės ir regioninės svarbos gamtinio karkaso teritorijas (4c). Visose šiose teritorijose numatomas dominuojantis tausojantis bioproductinis naudojimas.

Tausojančio naudojimo arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, kuri įpareigoja adaptuoti esamą naudojimą, atsižvelgiant į vietos gamtinio pagrindo specifiką ir laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų. Vieni iš pagrindinių tikslų turėtų būti gamybinių procesų ekologizavimo, kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros užtikrinimo ir palaikymo siekimas.

Vyraujančio intensyvaus bioproductinio naudojimo strategijų grupę Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje sudaro žymesnių ekologinių ribojimų nekeliantys rajono teritorijos dalyje esančių molingų banguotų pakilumų bei priemolingų moreninių kalvynų kraštovaizdžio arealai (5), kuriuose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioproductinį naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (dirvožemio derlingumo ir produktyvumo išlaikymą), bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą.

Vyraujančio urbanistinio vystymo strategijų grupė: Molėtų rajono savivaldybės urbanizuojamų teritorijų, esančių urbanistinių centrų įtakos zonoje, vystymo (užstatymo plėtojimas siejamas su atitinkamu naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti) strategija (6a).

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos kraštovaizdžio sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja saugomoms teritorijoms, Europos ekologinio tinklo Natura 2000 apsaugą bei veiklą jose reglamentuojantiems teisės aktams.

GAMTINIS KARKASAS

Gamtinio karkaso, kaip ekologinio kompensavimo funkciją realizuosiančios kraštovarkinės struktūros, nustatymo būtinumą formuoja šie siekiai:

- 1) sukurti vientisą, įvairaus hierarchinio lygmens gamtinių ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- 2) sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- 3) saugoti gamtinį, gamtinį - kultūrinį kraštovaizdį bei gamtinius rekreacinius išteklius;
- 4) didinti agrariškai degraduotų teritorijų miškingumą;
- 5) išlaikyti ir formuoti įvairiaamžę ir įvairiarūšę miškų medynų struktūrą;
- 6) optimizuoti, pagrįstai valdyti kraštovaizdžio urbanizacijos, technogenizacijos, bei žemės ūkio plėtrą.

Molėtų rajono savivaldybėje gamtinį karkasą sudaro:

- 1) **geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria

stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

- 2) **migracijos koridoriai** – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija;
- 3) **geosistemų vidinio stabilizavimo arealai** – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

Pagal svarbą gali būti skiriamos tarptautinės (europinės), nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys. Pagal galiojančio savivaldybės bendrojo plano sprendinius gamtinio karkaso elementams nustatytos kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys ir sąsajos su esamoje būklės analizės metu identifikuotu GK teritorijos dalių geoekologiniu potencialu:

- 1) (D) tvarkymo tipas (Natūralus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas.). Atitinka patikimo geoekologinio potencialo teritorijos (T1, M1, S1);
- 2) (E) tvarkymo tipas (Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas (Esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas)). Atitinka riboto geoekologinio potencialo teritorijos (T2, M2, S2);
- 3) (F) tvarkymo tipas (Grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai). Atitinka silpno geoekologinio potencialo teritorijos (T2, M2, S2);
- 4) (G) tvarkymo tipas (Kraštovaizdžio natūralumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas pažeistose urbanizuotose teritorijose). Atitinka pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos (T3, M3, S3).

1.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos (ha / %) Molėtų rajone

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	Molėtų r. savivaldybė (136680 ha / %)
GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS	44903/ 32,85
T1	25160 /18,41
T2	19743/ 14,44
T3	-
MIGRACIJOS KORIDORIAI	16118/ 11,79
M1	906/ 0,66
M2	14968/ 10,95
M3	244 / 0,18
VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI	10002/ 7,32
S1	4545 / 3,33
S2	5457 / 3,99
S3	-
VISAS GAMTINIS KARKASAS	133706/ 7,32

1.2 lentelė. Numatoma gamtinio karkaso teritorijų struktūra pagal tvarkymo tipus (ha / %)

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys	Molėtų r. sav. Teritorija 136680 ha / %
Natūralus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas (D)	30611 / 22,4

<i>Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas (Esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas) (E)</i>	21603 / 15,8
<i>Grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (F)</i>	18564 / 13,6
<i>Kraštovaizdžio natūralumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas pažeistose urbanizuotose teritorijose (G)</i>	24 / 0,02
VISAS GAMTINIS KARKASAS	70802/ 51,8

Siekiant gamtiniam karkasui priskiriamų teritorijų ekologinio bei teritorinio optimizavimo formuojant sprendinius tikslinga atlikti šiuos GK teritorijų optimizavimu susijusius veiksmus:

- detalizuoti ir patikslinti gamtinio karkaso komponentų ribas, tuo pačiu integruojant vietinės svarbos GK elementus.
- remiantis esamų atskirų gamtinio karkaso dalių geoekologiniu potencialu numatyti jų tvarkymo kryptis
- identifikuoti tvarkymo kryptyse numatytų veiksmų realizavimo priemones.

Teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso formavimo politikos ir funkcinėse zonose numatytų kraštovaizdžio formavimo kryptių realizavimo įmanoma siekti šiais pagrindiniais būdais:

- palaikant fizinių bei juridinių asmenų teikiamas gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvas;
- ieškant bei skatinant gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvas bei investicijas;
- gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvų aktyvus organizacinis bei finansinis rėmimas optimizuojant valstybės ir (arba) savivaldybės mokestinę politiką.

GAMTOSAUGOS KRYPTYS

Racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir apsaugos, gamtinio, ir gamtinio-kultūrinio kraštovaizdžio stabilumo, savitumo bei bioįvairovės išsaugojimo bei aplinkos sveikumo (kokybės) užtikrinimo siekis tiesiogiai įtakoja teritorijos vystymo koncepcijos formavimą, teritorijos funkcinių prioritetų, naudojimo ir apsaugos reglamentų nustatymą.

Gamtos išteklių tausojamo naudojimo ir apsaugos:

- Užtikrinti požeminio, tame tarpe gruntinio, gėlo vandens išteklių apsaugą;
- Išvengti išlikusio natūralaus hidrografinio tinklo struktūros keitimo, skatinant sureguliuotų vandentėkmių savaiminės reatūralizacijos procesus;
- Užtikrinti esamų gamtinių - rekreacinių išteklių.

Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos:

- Formuoti racionalią, ekologiškai pagrįstą Molėtų rajono savivaldybės teritorijos miškingos agrarinės, agrarinės, agrarinės - miškingos teritorijos žemėnaudos struktūrą, galinčią užtikrinti rajono teritorijos geoekologinį stabilumą;
- Išvengti santykinai gamtinio kraštovaizdžio struktūros darymo ir degradavimo gamtinio karkaso teritorijose;
- Apsaugoti, atstatyti, praturtinti antropogeninės aplinkos ekosistemas.

Aplinkos kokybės apsaugos:

- Sumažinti paviršinių vandenų teršimą;
- Sumažinti oro taršą iš mobilių taršos šaltinių;
- Sumažinti dirvožemio taršą ir dirvožemio dangos degradavimą.

BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA, KONCEPCIJOS SPRENDINIŲ NUOSTATOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ATŽVILGIU

Saugomų teritorijų paskirtis yra garantuoti gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsaugą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos paveldo ir kultūros paveldo vertybių apsaugą.

Gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, užtikrinančias kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, į krašto tvarkymą subalansuojančią bendrą sistemą jungia gamtinis karkasas.

Konkrečių gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių saugomų teritorijų suvestinė pagal atskiras LR Saugomų teritorijų įstatymu nustatytas saugomų teritorijų grupes pateikiama Konceptijos brėžinyje, šios ataskaitos 3 skyriuje.

Saugomose teritorijose bei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijose veikla vykdoma vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu, saugomų teritorijų planavimo dokumentais bei kitais veiklą jose reglamentuojančiais teisės aktais. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja saugomas teritorijas bei veiklą jose reglamentuojantiems teisės aktams.

Šio bendrojo plano koncepcijos sprendiniuose laikomasi principo, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus valstybinių parkų teritorijas (kur teritorija vystoma vadovaujantis aukščiau minėtais saugomų teritorijų specialiaisiais planais), nenumatomos naujos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos kitose saugomose teritorijose – draustiniuose, Natura 2000 teritorijose. Draustiniuose bei Natura 2000 teritorijose pagal atskirą teritorijos pobūdį numatomos miškų ir miškingų teritorijų, vandenų, žemės ūkio teritorijų ar Asvejos regioninio parko, Labanoro regioninio parko funkcinės zonos. Pagal šių teritorijų jautrumą, lygiagrečiai funkciniam zonavimui formuojamos atitinkamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kurios nusako konservacinės apsaugos, tausojantį naudojimą.

ŽELDYNŲ SISTEMA

Siekiant išsaugoti kraštovaizdžio struktūrą, biologinę įvairovę ir istorinę vertę, palaikyti teritorijos ekologinį stabilumą, gerinti žmonių gyvenamosios ir darbo aplinkos sąlygas, yra formuojama želdynų sistema. Želdynų sistema yra savivaldybės teritorijos dalis, taip pat sudaranti gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vientisa struktūra. Želdynų sistema turi atspindėti būdingus gamtinius ir kultūrinius kraštovaizdžio struktūros elementus, užtikrinti gyventojų rekreacinius poreikius. Želdynų sistemą sudaro viešieji atskirieji želdynai – parkai, skverai, miesto ar miestelio sodai, žaliosios jungtys ir priklausomieji želdynai. Dėl plano mastelio nevaizduojamos atskiros želdynų teritorijos, tačiau siekiant užtikrinti subalansuotą želdynų apsaugos, tvarkymo ir atkūrimo plėtrą, patenkinti įvairių visuomenės grupių poreikius ir užtikrinti želdynų išsaugojimą Molėtų rajono savivaldybėje taikomi šie želdynų vystymo, apsaugos ir tvarkymo principai:

- Įteisinti želdyno statusą (kai šis statusas dar nėra suteiktas).
- Želdynuose saugoma ir gausinama biologinė įvairovė.
- Nemažinamas Molėtų rajono savivaldybės bendrasis atskirųjų želdynų plotas.
- Didinamas želdynų plotas rekonstruojant ir/ar atkuriant istorinius želdynus, išsaugant medžių alėjas.
- Išsaugoti brandžius, ekologiškai bei estetiškai vertingus želdinius ir medynus visoje savivaldybės teritorijoje.
- Atskirieji ir priklausomieji želdynai kuriami ir tvarkomi teisės aktuose nustatyta tvarka.
- Želdynų sistemos dalys, esančios saugomose teritorijose, įskaitant ir apsaugos zonas, tvarkomos ir naudojamos, apsaugos ir naudojimo režimas joms nustatomas vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu ir kitais teisės aktais.
- Užtikrinti želdynų ir želdinių inventorizavimą ir apskaitą, jų būklės stebėseną, duomenų bazės sukūrimą (skaitmeninės ir geoinformacinės).

NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

Molėtų rajono teritorijoje esančių naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo rekomendacinis prioritetizavimas atliekamas, įvertinant ir atsižvelgiant į kasybos veiklą limituojančius įstatymus (Žemės gelmių įstatymas, Saugomų teritorijų įstatymas, Miškų įstatymas) bei savalaikę naudingųjų iškasenų rinkos situaciją. Prioriteto tvarka, pirmiausiai rekomenduojama eksploatuoti tuos naudingųjų iškasenų telkinius, kurių naudojimui yra mažiausiai apribojimų, o jų eksploatavimas galimai kelia mažiausiai aplinkosauginio pobūdžio konfliktų. Naudingųjų iškasenų eksploatavimas ir išnaudotų telkinių rekultivacija vykdoma, remiantis Žemės gelmių įstatymu bei kitais teisės aktais (2006 m. spalio 3d. įsakymas Nr. DI-444 „Dėl naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“), taip pat ir konkrečiais naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo ir rekultivacijos planais. Išnaudojus žemės gelmių išteklius, turi būti rekultivuojami, pagal galimybes atkuriant buvusias ekosistemas, o pažeistų plotų neturi būti daugiau negu turėtų būti pagal gavybos apimtį ir technologiją. Pagrindinės pažeistos žemės rekultivavimo ir tikslinio panaudojimo kryptys yra šios: miškų įveisimas; uoginių, vaistinių ir kitų naudingųjų augalų auginimas; vandens telkinių įrengimas; žemės ūkio naudmenos; statybos ir rekreacijos plotai (jei tokia galimybė numatoma pagal funkcinės zonos sprendinius); plotai natūralioms ekosistemoms bei biologinei įvairovei atsikurti ir jau atsikūrusiai biologinei įvairovei išsaugoti. Kiekvienu konkrečiu atveju kasybos plotų žemės rekultivavimo ir tikslinio panaudojimo kryptį apibūdina šio bendrojo plano keitimo kraštovaizdžio tvarkymo zonų nuostatos, funkcinis zonavimas, teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai.

Esami žemės gelmių išteklių telkinių bei žemės gelmių telkinių, kurie bus užregistruoti po bendrojo plano keitimo patvirtinimo ir nenurodyti šiuose bendrojo plano keitimo sprendiniuose, plotai tvarkomi ir veikla juose vykdoma vadovaujantis Žemės gelmių įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, kitais šią veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Naudingųjų iškasenų telkiniai, esantys saugomose teritorijose, tvarkomi vadovaujantis ir Saugomų teritorijų įstatymu, kitais saugomas teritorijas reglamentuojančiais teisės aktais, specialiaisiais planais.

REKREACINIS POTENCIALAS

Išskiriamos šios pagrindinės rekreacijos ir turizmo vystymo kryptys:

- Molėtų rajono savivaldybės rekreacinio potencialo atskleidimas (taip pat įveiklinimas gamtinių rekreacinių išteklių (ypač vandens telkinių), nekilojamojo kultūros paveldo objektų (galimų pritaikyti turizmui ir rekreacijai)).
- Rekreacijos ir turizmo sistemos vystymas plėtojant bei papildant turistinius maršrutus patogia paslaugų ir aptarnavimo infrastruktūra.
- Pažintinių oro, sausumos, vandens, žvaigždžių takų, panaudojant gamtinius ir kultūrinius turizmo išteklius, įrengimas.
- Molėtų kurortinės teritorijos kūrimas ir vystymas.
- Draugiško gamtai ekoturizmo vystymas.
- Unikalių turizmo paslaugų kūrimas.
- Naujų aktyvaus pramoginio turizmo produktų kūrimas ir jų plėtrai reikalingų sąlygų sudarymas.
- Videniškių-Baltadvario komplekso restauravimas ir pritaikymas visuomenės ir turizmo poreikiams.
- Sakralinių objektų restauravimas ir pritaikymas visuomenės ir turizmo poreikiams.
- Turizmo sezoniškumo mažinimas.
- Skatinamos investicijos į turistinį įvaizdį formuojančią infrastruktūrą, rinkodaros priemonės, paslaugų kokybės gerinimą ir įvairovę.
- Molėtų turizmo ir verslo informacijos centro veiklos plėtra ir turizmo informacinės sistemos stiprinimas.
- Molėtų rajono turizmo rinkodaros įgyvendinimas.
- Turizmo sektoriaus paslaugų kokybės gerinimas ir darbuotojų gebėjimų stiprinimas.
- Darnaus turizmo produktų įvairovės kūrimas ir viešinimas.
- Molėtų rajono viešųjų erdvių pritaikymas ir panaudojimas kultūros ir turizmo reikmėms.
- Siekiama kultūros paslaugų įtraukties plėtojant rekreacijos ir turizmo sritį.
- Dalyvauti kultūros kelių projektuose. Įveikinti ir aktualizuoti kultūros kelius, saugant kultūros paveldą, suteikiant kuo daugiau kultūrinių, rekreacinių, edukacinių, bendruomeninių funkcijų kultūros paveldo ištekliams: objektams, kompleksams ir vietovėms.
- Partneriauti su kitoms savivaldybėmis, planuojant bendrą turizmo ir rekreacinės infrastruktūros plėtrą, jų aptarnavimą, nematerialaus paveldo sklaidą.

Molėtų rajono savivaldybės rekreacijos ir turizmo sistemą sudaro: 5 rekreacijos ir turizmo paslaugų (aptarnavimo) centrai – Molėtai (pagal Lietuvos Respublikos bendrąjį planą regioninio lygmens turizmo paslaugų centras), Mindūnai, Inturkė, Dubingiai, Balninkai; turizmo paslaugos; rekreacijos ir turizmo ištekliai (traukos objektai ir vietovės); rekreacijos ir turizmo infrastruktūra (rekreacijos ir turizmo objektai bei rekreacijos ir turizmo jungtys).

Kaip saugomo, integruojamo ir įveiklinamo kultūrinio kraštovaizdžio vietovės Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais išskiriami Dubingių ir Alantos miesteliai (istorinės miestelių dalys,

įrašytos į LR Nėkilnojamyjų kultųros vertybių registrų). Molėtams suteikiamas prioritetas siekiant kurortinės teritorijos statuso, taip stiprinant turizmo ir rekreacijos potencialų Rytų Lietuvoje ir siekiant regiono gyvybingumo (kurortinėje teritorijoje skatinti sveikatinimo ir sanatorinio gydymo įstaigų, viešosios ir privačios turizmo infrastruktųros plėtrų, tirti ir pritaikyti vietinių žemės gelmių išteklių potencialų (sapropelis, terminis mineralinis vanduo)). Bendrojo plano keitimo koncepcijos apimtyje atlikta Molėtų rajono vietovių rekreacinio potencialo analizė, sukurta Molėtų kurortinės teritorijos idėja ir nustatytos rekomenduojamos Molėtų kurortinės teritorijos ribos (žr. koncepcijos tekstinę ir grafinę dalis). Molėtų rajono savivaldybėje Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais siekiama iki 2025 m. gerinti kultųros paslaugų prieinamumų, kurti horizontalias ir mišrias partnerystes įveiklinant Molėtų areale esančio dominuojančio paveldo – dvarų, dvarų sodybų, etnokultųrinio paveldo ir architektųros arealus, Dubingių memorialinio paveldo arealų. Integruoti urbanistinio paveldo – istorinių miesto dalių paveldo arealus į miestų darnaus vystymosi plėtros procesus ir skatinti regiono turizmo ir rekreacijos procesus, kuriant bendras koordinuotų veiksmų plėtros programas ir strategijas. Taip pat siekiama prioritetų skirti Zarasų–Anykščių–Ignalinos kurortinių teritorijų kartu su Molėtais ir Švenčionėliais regioninio lygmens partnerystei. Plėsti bendradarbiavimų, išnaudojant esamus konkurencinius pranašumus, siekiant didinti lankytojų skaičių ir mažinti sezoniskumų. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas numato rekreacinio parko ties Balninkais steigimų. Rekreaciniuose parkuose ir kompleksuose vystomos viešosios ir privačios turizmo paslaugos (apgyvendinimo, maitinimo, sveikatingumo, viešbučių, gydyklų, kempingų, stovyklų, stovyklaviečių, pramogų ir kt.), ypač plėtojama ir įrengiama viešoji turizmo infrastruktųra (paplūdimiai, dviračių, pėsčiųjų, slidžių, riedučių takai ir trasos, sporto, ir sveikatinimo įrenginiai ir kita), gausinami rekreaciniai želdiniai ir esamų miškų pagrindu formuojami miško parkai. Iki 2025 m. LRBP sprendiniais rekomenduojama parengti Balninkų šalies rekreacinio parko ar rekreacinio regioninio parko strateginį dokumentų.

SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

Molėtų rajono susisiekimo sistemos vystymo sprendiniai atitinka šalyje formuojamas susisiekimo vystymo nuostatas, apimančias darnios, aplinkai nekenksmingos, konkurencingos ir didelę pridėtinę vertę kuriančios susisiekimo sistemos aspektus. Išskiriami šie svarbiausi susisiekimo sistemos ir jos infrastruktųros aspektai:

- Susisiekimo kokybės rajono viduje kėlimas. Keičiant bendrųjį planų akcentuojamas gyvenamųjų vietovių su rajono centru – Molėtų miestu – junglumo didinimas, taip pat gyvenamųjų vietovių tarpusavio, gyvenamųjų vietovių su rajono traukos objektais (ekonominės, turistinės svarbos) junglumas. Pažymėtina, kad kokybė turi būti keliama taikant ne tik infrastruktųrines, bet ir organizacines priemones susisiekimo paslaugų gerinimui.
- Visų eismo dalyvių eismo saugos užtikrinimas. Akcentuojama ypatinga svarba jautriausių eismo dalyvių (pėsčiųjų ir dviratininkų) saugaus eismo sąlygų gerinimui, būtinųjų infrastruktųrinių priemonių įrengimui (pėsčiųjų, dviračių takai, nuraminto eismo zonos pėsčiųjų koncentravimosi teritorijose), avaringiausiuose kelių ruožuose atitinkamų priemonių diegimui (rekonstrukcija, greičio ribojimo ir kt. priemonės).
- Alternatyvių kelionių būdų (pėsčiųjų, bevariklio transporto, kitų riedėjimo priemonių, viešojo transporto naudojimo (per viešojo transporto priemonių kokybę, paslaugų efektyvumų lankstumų)) skatinimas;
- Alternatyvių degalų naudojimo galimybių užtikrinimas.

Koncepcijoje numatoma, kad perspektyvoje svarbiausias susisiekimo kelių transportui Molėtų rajone ir toliau išliks magistralinis kelias A14 Vilnius-Utena bei krašto keliai (Nr.114, Nr.115, Nr.119, Nr.172 ir Nr.173), užtikrinantys kaimyninių savivaldybių pasiekiamumą.

Susisiekimo dalies plėtros ir gerinimo sprendiniai susiję su vidinių rajono susisiekimo ryšių bei gyvenamųjų vietovių ir kasdienės traukos teritorijų ar pavienių objektų, koncentruojančių darbo vietas, turistinį potencialą turinčių teritorijų (objektų) junglumo gerinimo procesais. Junglumą tarp gyvenamųjų rajono vietovių siūloma užtikrinti ne tik kokybiškais keliais, tačiau ir efektyviai veikiančiu viešuoju transportu, galimybėmis saugiai keliauti dviračiais, užtikrinant galimybę keliauti kombinuojant kelias skirtingas transporto rūšis (pvz. dviračiu ir viešuoju transportu, automobiliu ir viešuoju transportu ir pan.).

Suplanuoti Molėtų miesto aplinkkeliai tiek Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemoje, tiek Molėtų miesto bendrojo plano keitime gali būti realizuoti pagal poreikį, parengus kaštų-naudos analizę.

Susisiekimo sistemos plėtros ir gerinimo perspektyva glaudžiai susijusi su maksimalios eismo saugos užtikrinimu ir palaikymu.

Europos Komisijos transporto Baltojoje knygoje nustatytas strateginis siekis iki 2030 m. įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių sumažinti per pusę, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai - tikslinga skatinti ir didinti elektromobilių aptarnavimui reikalingą infrastruktūrą (t.t. vykdyti elektromobilių naudojimui įkrovos vietų plėtrą). Siekiant įgyvendinti Baltosios knygos tikslus, būtina Molėtų rajono savivaldybėje suformuoti platesnį elektromobilių įkrovos vietų tinklą.

Taip pat yra pradedamas Molėtų rajono darnaus judumo plano rengimas, kuris dar detaliau numatys tvaraus susisiekimo bei infrastruktūros plėtojimo galimybes.

Molėtų rajono savivaldybėje veikia Molėtų aerodromas. Jame vykdomi pramoginiai skrydžiai, nuo 2020 m. veikia ultralengvų orlaivių skraidymo mokykla. Tikslinga ir toliau aerodromą naudoti sportinės aviacijos tikslais, išnaudoti turimą potencialą integruojantis į aviacinį turizmą.

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO TENDENCIJOS

Pagrindinės inžinerinės infrastruktūros vystymo kryptys Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje:

- inžinerinės infrastruktūros vystymas darnoje su gamtine aplinka;
- geriamojo vandens gerinimo, tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros modernizavimas ir plėtra bei jos plėtros krypčių urbanizuotose ir numatomose urbanizuoti teritorijose tikslinimas;
- paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo kaimiškose teritorijose plėtra;
- atliekų tvarkymo infrastruktūros gerinimas ir plėtra;
- prieigos prie elektros, ryšių infrastruktūros gerinimas;
- šilumos ūkio ir šilumos tiekimo infrastruktūros atnaujinimas palaipsniui juos pritaikant atsinaujinančių ir (ar) alternatyvių išteklių naudojimui;
- didinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojamą;
- šilumos, elektros gamybos skatinimas panaudojant atsinaujinančius energijos šaltinius technologijų diegimą centralizuotame ir decentralizuotame sektoriuose.

Bendrojo plano keitimo inžinerinės infrastruktūros koncepcija rengiama laikantis Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytų principų (efektyvumo, konkurencingumo, inovatyvumo, integracijos ir saugumo), Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje nustatytų Lietuvos darnaus vystymosi (pagrindinių ūkio šakų poveikio aplinkai mažinimas, pavojaus žmonių sveikatai mažinimas, pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimas).

Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tikslas – įgyvendinti ES nuotekų direktyvos 91/271/EEB reikalavimus nuotekų išvalymui, sumažinti dirvožemio ir gruntinio vandens taršą bei požeminio vandens išteklių taršos riziką, išplėsti vandentvarkos tiekimo paslaugas ir pagerinti teikiamų vandentvarkos paslaugų kokybę. Molėtų rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai parengtas specialusis planas. Numatoma, kad vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas bus vykdomas pagal Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo (ir jo vėlesnių koregavimų ar keitimų) sprendinius.

Atliekų tvarkymas. Valstybinėje aplinkos apsaugos strategijoje atliekų tvarkymas Lietuvoje yra pripažįstamas prioritetine aplinkos apsaugos sritimi. Atliekų tvarkymo tobulinimas yra svarbi integracijos į Europos sąjungą dalis. Atliekų šalinimas apima atliekų surinkimą, pervežimą, pirminį apdirbimą ir šalinimą (deginimą, laidojimą). Visi eksploatuojami sąvartynai turi atitikti ES tarybos direktyvą 2018/851/ES ir daryti minimalų neigiamą poveikį aplinkai. Molėtų rajono savivaldybėje funkcionuoja išvystyta atliekų tvarkymo struktūra. Gyventojai turi galimybę rūšiuoti atliekas kolektyvinėse atliekų surinkimo aikštelėse. Taip pat savivaldybėje veikia žaliųjų atliekų surinkimo aikštelė bei didelių gabaritų surinkimo aikštelės, statomos konteinerių aikštelės. Reikalinga mažinti mišrių komunalinių atliekų surinkimo procesą bendrame sraute, didinant rūšiuojamų atliekų kiekį.

Gamtinių dujų tiekimas. Molėtų rajono savivaldybėje dujų tiekimo infrastruktūra nėra išvystyta. Galiojančiame bendrajame plane numatyta perspektyvinė dujotiekio trasa nepradėta realizuoti ir tikėtina nebus realizuojama planuojamu laikotarpiu dėl susidariusios situacijos pasaulyje. Dėl to, dujotiekio trasa nevaizduojama. Esant poreikiui tiesti dujotiekį reikalinga parengti inžinerinės infrastruktūros vystymo planą, kuriuo būtų nustatoma tiksli trasa, pagal poreikį numatomas žemės paėmimas.

Elektros tiekimas. Pagrindinis tikslas elektros energijos sektoriuje – užtikrinti techniškai patikimą, kokybišką ir nepertraukiamą šalies vartotojų aprūpinimą elektros energija mažiausiomis sąnaudomis ir konkurencingomis kainomis. Lietuvoje atliekama elektros energetikos sistemos pertvarka, siekiant nuo 2025 m. pradėti sinchroniškai veikti Europos elektros tinkluose. Visose elektrinėse, iš kurių gaunama elektros energija turi būti taikomi ES aplinkosaugos ir kiti tarptautiniai reikalavimų, standartai. Todėl, vienas šiuo metu pagrindinių Strategijos tikslų elektros energijos srityje – darniai vystyti elektros energetiką, didinant vidaus energijos generavimo iš netaršių šaltinių pajėgumus ar panaudojant atsinaujinančius energijos išteklius, kurie užtikrintų elektros energijos suvartojimo poreikius. Skatinama decentralizuota elektros energijos gamyba, vartotojų įtrauktis į tinklo valdymą. Įgyvendinant strateginį tikslą siekiama, kad iki 2050 m. iki 100 proc. bendrai šalyje suvartojamos galutinės elektros energijos sudarytų vietinė elektros energija, o elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų tapti pagrindinė, palyginti su bendrai šalyje suvartojama galutine elektros energija.

Laikantis Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatyto efektyvumo principo ir norint užtikrinti techniškai patikimą, kokybišką ir nepertraukiamą naujų vartotojų aprūpinimą elektros energija savivaldybės teritorijoje tikslinga, pagal poreikį atlikti nuolatinius elektros skirstomojo tinklo atnaujinimus, kabeliuoti tinklo linijas, ir vykdyti plėtrą.

Šilumos ūkis. Pagrindinis Strategijos tikslas šilumos ūkio srityje – nuoseklus ir subalansuotas centralizuoto šilumos tiekimo sistemų atnaujinimas (optimizavimas), užtikrinantis efektyvų šilumos vartojimą, patikimą, ekonomiškai patrauklų (konkurencingą) tiekimą ir gamybą, sudarantis galimybę diegti modernias ir aplinkai palankias technologijas, naudojančias vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius, užtikrinantis sistemos lankstumą ir palankią terpę investicijoms. Vykdamas šilumos ūkio srities Lietuvoje plėtrą, siekiama, kad iki 2030 m. iš atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių pagaminta centralizuotai tiekiamą šilumą sudarytų 90 proc. visos centralizuotai tiekiamos šilumos, o iki 2050 – 100 proc. ir ne mažiau kaip 90 proc. miestuose esančių pastatų būtų aprūpinama šiluma iš centralizuotos šilumos tiekimo sistemų.

Molėtų rajono savivaldybėje šilumos ūkio vystymas vykdomas pagal Molėtų rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimo (ir jo vėlesnių koregavimų ar keitimų) sprendinius.

Atsinaujinantys energijos ištekliai. Pagrindinis tikslas atsinaujinančių energijos išteklių srityje – toliau didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse, taip mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro importo ir didinant vietinės elektros energijos gamybos pajėgumus.

Vėjo elektrinės gali būti statomos Molėtų rajono savivaldybėje išskyrus:

- Regioniniuose parkuose bei jų buferinėse zonose (jei jų planavimo ir kiti dokumentai nenumato kitaip);
- Ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijose (pagal LRBP), kuriose taikomi vizualinės apsaugos reikalavimai (išskyrus iki 25 metrų aukščio (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinę statomą sodyboje ar prie esamų ūkinių pastatų);
- Jei daromas reikšmingas poveikis kraštovaizdžiui (žr. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. 18 p.);
- Siūlomoje kurortinėje teritorijoje (patvirtinus kurortinę teritoriją – kurortinės teritorijos ribose);
- Teritorijoje, kurią supa siūloma kurortinė teritorija (vėliau, patvirtinta kurortinė teritorija) (t.y. Andrašiūnų k., Ažuožerių k., Bambėniškės k., Bambėnų k., Bebrusėlių k., Bebrusų k., Beinašilio k., Beržinės vs., Daujotiškės k., Gališkių k., Inturkės k., Juršiškių k., Kaušinių k., Keršėniškės k., Lukštinkos k., Malinaučiznos I k., Maniškių k., Noreikiškių k., Pagaluonės k., Pagojės vs., Pakrovų k., Papiškių k., Rutonių k., Sikariškių k., Simančių k., Sklėriškių k., Stanuliškių k., Surguškių k., Vaikštėnų k., Vitiškių k., Vyžinių k.);
- Rekreaciniame parke (kuris numatomas pagal LRBP sprendinius);
- Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose (nebent jų tvarkymo reikalavimuose numatyta kitaip), teritorijoje 1 km atstumu nuo kultūros paveldo objektų (išskyrus atvejus, kai vėjo elektrinių vystymui minėtoje teritorijoje raštu pritaria Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos);
- Kitose saugomose teritorijose;
- Didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijose;
- Gamtos paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose;
- Miškuose, pelkėse, paviršiniuose vandens telkiniuose;
- Šaltinyuose;
- Natūralių pievų ir ganyklų plotuose;
- Europos bendrijos svarbos natūraliose buveinėse;
- Aerodromo apsaugos zonoje;
- Aprobų (detaliai išžvalgytų) atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjerai) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkinių teritorijose;
- Ties elektros perdavimo oro linijomis ir ne mažesniu nei vėjo jėgainės aukštis plius 100 m atstumu aplink jas;

- Teritorijose, kuriose vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami pagal Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario d. įsakymą Nr. V-217;
- Ties magistraliniu dujotiekiu ir 200 m aplink jį (negavus šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo). Mažiausias leistinas atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdinių iki vėjo elektrinių yra lygus 1,5 karto vėjo elektrinės statinių antžeminės konstrukcijos dalies aukščiui (vėjo elektrinės aukštį matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį);
- Teritorijose, esančiose mažesniu atstumu nuo valstybinės reikšmės kelių pylimų padų ar kelių griovių išorinių kraštų (jeigu šių elementų nėra, – nuo kelių juostų ribų) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet visais atvejais ne arčiau kaip 30 metrų nuo magistralinių ir krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų;
- Teritorijose, kuriose teisės aktų nustatyta tvarka negalima vėjo elektrinių statyba.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje gali būti numatomos saulės šviesos elektrinės išskyrus:

- Regioniniuose parkuose (nebent minėto parko tvarkymo reikalavimuose numatyta kitaip);
- Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose (nebent jų tvarkymo reikalavimuose numatyta kitaip);
- Kitose saugomose teritorijose;
- Didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijose;
- Gamtos paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose;
- Miškuose, pelkėse, paviršiniuose vandens telkiniuose;
- Šaltinyuose;
- Natūralių pievų ir ganyklų plotuose;
- Europos bendrijos svarbos natūraliose buveinėse;
- Aerodromo apsaugos zonose (jei teisės aktai nenumato kitaip);
- Aprobų (detaliai išžvalgytų) atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkinių teritorijose;
- Teritorijose, kuriose teisės aktų nustatyta tvarka negalima saulės šviesos elektrinių statyba.

Ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijose neplanuoti saulės šviesos energijos elektrinių didesnių, kaip 500 kW įrengtosios galios.

Numatant saulės šviesos energijos elektrines, turi būti vadovaujama Aplinkosauginiais reikalavimais planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines.

Saulės, vėjo elektrinės bei kiti AEI objektai neturi daryti neigiamo poveikio natūralaus ir raiškaus kraštovaizdžio zonoms, kurti vizualinės taršos ar kitaip mažinti gamtos, nekilnojamojo kultūros paveldo, objektų ir teritorijų vertę (nekeisti silueto, neužstoti gamtos ir kultūros vertybių, neužstoti raiškių slėnių, šlaitų, kalvų, vandens telkinių kranto linijos, istorinių, kultūrinių ar kraštovaizdžio požūrių vertingų želdinių ir nedominuoti jų atžvilgiu). Svarbu šiuos objektus atsakingai dėstyti sakralinių, mitologinių, asociacinių vietovės verčių gretimybėse. Identifikavimui ar AEI objektai nesukuria neigiamo poveikio gali būti atliekami teisės aktų nustatyta tvarka planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atranka, vertinimas, kreipiamasi į Regioninę architektūros tarybą, Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybą. Siekiant įvertinti ar planuojamos vėjo ir saulės šviesos elektrinės nesudarys neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams bei kraštovaizdžiui turi būti pateikiamos vėjo ir saulės šviesos elektrinių vizualizacijos iš/j gretimose teritorijose esančių kultūros paveldo objektų, iš regyklų, iš vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų. Konkretūs sprendiniai dėl AEI objektų dėstymo bus nustatyti kitoje šio bendrojo plano keitimo stadijoje – sprendinių konkretizavime.

Telekomunikacijos tinklai ir ryšiai. Mobilaus ryšio paslaugas Molėtų rajono savivaldybėje teikia trys operatoriai: UAB „Bitė GSM“, AB „Telia Lietuva“ ir UAB „Tele –2“. Savivaldybės teritorijoje mobiliojo ryšio bokštai ir stiebai išsidėstę taip, kad savo darbiniu lauku padengtų visą teritoriją. Internetinis ryšys mobiliais ryšio kanalais yra prieinamas visoje savivaldybės teritorijoje. Molėtų rajono savivaldybėje visos seniūnijos ir jų centrai, turi plačiąjuosį tinklą. Ryšių infrastruktūra vystoma pagal vartotojų poreikius.

Detaliai su Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija galima susipažinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinės sistemoje, TPD Nr. K-RJ-62-21-390.

1.2. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai ir uždaviniai

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo tikslai:

- sudaryti sąlygas darniai Molėtų rajono savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, teritorijų sanglaudai, kompleksškai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius;
- nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas;
- sudaryti sąlygas racionaliam rajono gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
- numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologiškai pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą;
- kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertės gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse;
- sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas;
- derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
- sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui ir žemės ūkio veiklai skatinti.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo uždaviniai:

- suformuoti Molėtų rajono savivaldybės teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
- optimizuoti Molėtų rajono savivaldybės teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti jų atsparumo ekstremaliems klimato reiškiniams stiprinimo priemones;
- numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, klimato kaitos poveikio švelninimo, gamtinio karkaso formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones, optimalią kraštovaizdžio struktūrą;
- detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, tokių kaip valstybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, žemės gelmių naudojimo planų sprendinius.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo papildomi uždaviniai:

- įvertinti ir atsižvelgti į parengto Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (TPD Nr. K-NC-00-17-288) sprendinius ir tuo atveju, jei Bendrojo plano rengimo metu dar nebūtų patvirtintas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas;
- Bendrajame plane įvertinti ir atnaujinti šių specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų aktualius sprendinius: Molėtų rajono teritorijos, esančios magistralinio kelio Vilnius-Utena atkarpos zonoje specialusis planas (reg. Nr. T00042162), Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialusis planas (reg. Nr. T00071995), Molėtų rajono degalinių išdėstymo schema (reg. Nr. T00034085), Degalinių išdėstymo schemos Molėtų m. ir rajone papildymas, numatant naujas vietas planuojamoms degalinėms Vilnius-Utena ir Molėtai-Pabradė kelių sankryžoje (reg. Nr. T00039943);
- numatyti urbanistinių struktūrų formavimo ir pertvarkymo principus;
- numatyti savivaldybės urbanistinių centrų sistemą;
- numatyti prioritutinės plėtros teritorijas, pagrindžiant jų ribas urbanistinės analizės išvadomis, teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis;
- numatyti urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų naudojimo, taip pat ir statybų jose, privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus, nustatyti jų apsaugos prioritetus ir principus, atsižvelgiant į šių teritorijų pobūdį;
- numatyti socialinės savivaldybės infrastruktūros bei inžinerinės savivaldybės infrastruktūros vystymo prioritutinėse plėtros teritorijose ir urbanistiniuose centruose reikalavimus, įvertinant demografinius duomenis ir jų kitimo tendencijas, taip pat duomenis apie gyventojus, turinčius Molėtų rajone „antruosius namus“;
- išanalizuoti poreikį prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai, kuri nepatenka į nustatytas prioritutinės plėtros teritorijas, ir teritorijas, kurių vystymui ši infrastruktūra skirta;
- numatyti neprioritutinės savivaldybės infrastruktūros vystymo reikalavimus;
- numatyti viešųjų erdvių urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose išdėstymo principus ir reikalavimus;
- numatyti rekreacinio pobūdžio teritorijų ir objektų naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus, nustatyti jų apsaugos prioritetus ir principus;
- įvertinti kurortinės teritorijos statuso suteikimo galimybes vienai ar kelioms Molėtų rajono savivaldybės gyvenamosioms vietovėms;
- numatyti Molėtų rajono savivaldybei svarbių objektų išdėstymą ir jiems rezervuotinas teritorijas;
- numatyti 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių ir atsinaujinančių išteklių energetikos objektų, išskyrus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus, išdėstymo reikalavimus, reglamentus, privalomąsias nuostatas, įvertinti esamus ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius;
- numatyti Molėtų rajono kraštovaizdžio, miškų, kitų ekologiškai svarbių gamtinės aplinkos objektų, saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų apsaugos prioritetus ir principus, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus ir jų įtakos aplinkinėms teritorijoms zonas, į kurias būtų reikalinga atsižvelgti, numatant aplinkinių teritorijų naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus;
- nustatyti Molėtų rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijas, nustatyti gamtinio karkaso teritorijų apsaugos prioritetus ir principus, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus;
- nustatyti Molėtų rajono kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, vaizdingus kelių ruožus, gamtiniu ir estetiniu požiūriu vertingą kraštovaizdį reprezentuojančias apžvalgos vietas ir iš jų atsiveriančias panoramas, numatyti panoramų, vaizdingų kelių ruožų ir vertingų apžvelgiamų antropogeninių ir gamtinių elementų vizualinę apsaugą;

- nustatyti kultūros paveldo vietovių, teritorijų ir objektų kraštovaizdinės įtakos aplinkinėms teritorijoms zonas, į kurias būtų reikalinga atsižvelgti, numatant teritorijų naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus;
- nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis, naudojimo privalomąsias nuostatas, reikalavimus, reglamentus, apsaugos prioritetus ir principus;
- numatyti ūkininkų sodybų ir ūkininkų ūkių pastatų išdėstymo principus;
- numatyti pavienių sodybų ar jų nedidelių grupių (2-3 sodybos) neurbanizuojamose teritorijose išsidėstymo ir pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo principus;
- numatyti miško įveisimo ir naudojimo reikalavimus, miškų pritaikymą visuomenės poreikiams, įvertinti poreikį tokiose teritorijose keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, esant poreikiui, numatyti teritorijas, kurios miško žemė turėtų būti paverčiama kitomis naudmenomis ir (arba) nustatyti principus, kada miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis.

1.3. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ryšys su kitais planais ir programomis

Bendrieji planai:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2021-09-29 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 789 (TPD registracijos Nr. T00087007);
- Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2008-06-19 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B1-111 (TPD registracijos Nr. T00040370);
- Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano korektūra, patvirtinta 2018-10-25 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B1-238 (TPD registracijos Nr. T00082673).
- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. B1-263 patvirtintas Molėtų miesto bendrojo plano keitimas (TPD registracijos Nr. T00084254);
- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2014 m., vasario 27 d. sprendimu Nr. B1-20 patvirtintas Giedraičių miestelio teritorijos bendrasis planas (TPD registracijos Nr. T00070560);
- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2022 m., gruodžio 22 d. sprendimu Nr. B1-241 patvirtinta Giedraičių miestelio teritorijos bendrojo plano korektūra (TPD registracijos Nr. T00088566);
- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 22 d. sprendimu Nr. B1-1 patvirtintas Dubingių miestelio teritorijos bendrasis planas (TPD registracijos Nr. T00041731);
- Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2021 m., gruodžio 23 d. sprendimu Nr. B1-269 patvirtintas Alantos miestelio teritorijos bendrasis planas (TPD registracijos Nr. T00087191);

Specialieji planai:

- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, integruotas į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (TPD registracijos Nr. T00087007));
- Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00053906);
- Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00053907);
- Utenos apskrities miškų tvarkymo schema (TPD registracijos Nr. T00053857);
- Utenos apskrities (Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Utenos, Zarasų rajonų ir Visagino savivaldybių) miškų tvarkymo schema (TPD registracijos Nr. T00054255);

- Utenos apskrities miškų tvarkymo schemos keitimas (rengiamas, TPD Nr. S-NC-00-20-563);
- Utenos apskrities nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema (TPD registracijos Nr. T00053928);
- Molėtų rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema (TPD registracijos Nr. T00053931);
- Molėtų rajono rekreacinės sistemos schema. Neprivatizuojamos ir privatizuotinos rekreacinės teritorijos (TPD registracijos Nr. T00034084);
- Molėtų rajono šilumos ūkio specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00042548);
- Molėtų rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas (TPD registracijos Nr. T00087093);
- Molėtų rajono teritorijos, esančios magistralinio kelio Vilnius - Utena atkarpos zonoje, specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00042162);
- Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00040398);
- Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas (TPD registracijos Nr. T00085884);
- Molėtų rajono degalinių išdėstymo schema (TPD registracijos Nr. T00034085);
- Degalinių išdėstymo schemos Molėtų m. ir rajone papildymas, numatant naujas vietas planuojamoms degalinėms Vilnius-Utena ir Molėtai-Pabradė kelių sank. (TPD registracijos Nr. T00039943);
- Molėtų rajono dviračių takų infrastruktūros plėtros specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00070649);
- Molėtų rajono dviračių takų infrastruktūros plėtros specialiojo plano korektūra (TPD registracijos Nr. T00083004);
- Molėtų rajono rekreacinių vietovių specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00071995);
- Senujų žydų kapinių, esančių Molėtų mieste, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ir gretimų teritorijų specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00065221);
- Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schemos specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00042226);
- Asvejos regioninio parko ir zonų ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 375 (TPD Nr. T00052871);
- Asvejos regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. D1-278;
- Asvejos regioninio parko Liudgardo rekreacinės zonos tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-380 (TPD registracijos Nr. T00053463);
- Asvejos regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai) (rengiamas, TPD Nr. S-NC-00-21-171);
- Labanoro regioninio parko ir jo zonų ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1530 (TPD Nr. T00054225);
- Labanoro regioninio parko zonavimo schemos pritarimas (TPD Nr. T00053346);
- Labanoro regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. D1-219 (TPD registracijos Nr. T00071030);
- Luokesos archeologinio komplekso išvystymo ir pritaikymo rekreacijai bei pažintiniam turizmui

- specialusis planas (TPD Nr. T00072829);
- Molėtų rajono Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio išteklių dalies naudojimo planas (TPD Nr. T00083030);
- Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto išteklių naudojimo planas (TPD Nr. T00084473).

Kiti planai ir programos:

- Molėtų rajono VVG teritorijos vietos plėtros strategija 2014-2020 m. (aktuali redakcija nuo 2022.11.30).

Vienos ar kelių valdymo sričių plėtros programos, strateginės veiklos planai ir kiti strateginio planavimo dokumentai:

- Molėtų rajono savivaldybės 2018-2024 metų strateginis plėtros planas, patvirtintas Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2018-01-25 sprendimu Nr. B1-3;
- Molėtų rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, Molėtų rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2023-2025 metams;
- Molėtų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimu B1-50;
- Molėtų rajono savivaldybės 2021-2030 metų kūno kultūros ir sporto plėtros programa, patvirtinta Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2021-06-30 sprendimu Nr. B1-164;
- Molėtų rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2022-2024 metais veiksmų planas, patvirtintas Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2022-04-28 sprendimu B1-100;
- Europos Sąjungos Tarybos 1991 m. gegužės 21 d. Direktyva (91/271/EEB);
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta 2002-11-12 LR Seimo nutarimu Nr. IX-1187;
- Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2014-03-12 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 238;
- Lietuvos Respublikos darniojo turizmo plėtros gairės;
- Lietuvos regioninės politikos BALTOJI KNYGA darniai ir tvariai plėtrai 2017-2030, patvirtinta 2017-12-15 Nacionalinės regioninės plėtros tarybos;
- Nacionalinės kultūros paveldo apsaugos politikos gairės, patvirtintos 2012-11-16 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-811;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-11 nutarimu Nr.1160;
- Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626;
- Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa, patvirtinta 2011-10-19 LR kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-639;
- Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonės, patvirtintos 2005-08-22 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 909;
- Vandenų srities plėtros 2017–2023 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-02-01 nutarimu Nr. 88;
- Vandenų srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų planas, patvirtintas

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017-05-05 įsakymu Nr. D1-375/3D-312;

- Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015-2020 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-01-09 įsakymu Nr. D1-12;
- Želdynų apsaugos, tvarkymo ir atkūrimo strategija, patvirtinta 2002-11-29 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. 615;
- Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija Lietuva 2030“, patvirtinta Seimo 2012m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“;
- Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. Nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;
- Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairės, priimtose Ministrų komiteto 2008 m. vasario 6 d. (CM/Rec(2008)3 rekomendacija), Jun 1, 2018 2:21 PM.

Molėtų savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas rengiamas, vadovaujantis šiais teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės įstatymu;
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos Elektroninių ryšių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymais;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas;
- Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas;
- Lietuvos Respublikos miškų įstatymu;
- Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-01-02 įsakymu Nr. D1-8 „Dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“;
- Žemės naudojimo būdų turinio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 „Dėl žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo

- turto kadastro nuostatų patvirtinimo“;
- Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“;
 - Urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. D1-110 „Dėl urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normų patvirtinimo“;
 - Teritorijų planavimo normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“.
- Geologinės informacijos naudojimo teritorijų planavime rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-258 „Dėl geologinės informacijos naudojimo teritorijų planavime rekomendacijų patvirtinimo“;
- Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo ir šių dokumentų derinimo aplinkos ministerijoje bei jai pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-294;
 - Ūkinės veiklos teritorijų ekogeologinių sąlygų vertinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 1-248;
 - Bendraisiais buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276;
 - Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir jo pakeitimais;
 - Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“ ir jo pakeitimais;
 - Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir jo pakeitimais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-214 „Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo“;
 - Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318;
 - Gamtinio karkaso nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“;
 - Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normomis, Priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašu patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. D1-146;
 - Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2004 m. rugpjūčio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
 - Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2001 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiams, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“;
- Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. IV-978;
- Gaisrinės saugos normomis teritorijų planavimo dokumentams rengti, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312;
- Statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“;
- Kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“;
- Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309;
- Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 įsakymu Nr. 1-93;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 „Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“;
- Techninių reikalavimų reglamentu GKTR 2.11.03:2014 „Topografinių erdvių objektų rinkinys ir topografinių erdvių objektų sutartiniai ženklai“;
- **Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“;**
- Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. D-485 „Dėl Lietuvos urbanistinės politikos pagrindinių krypčių ir jų įgyvendinimo rekomendacijų patvirtinimo“;
- Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 „Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“;
- Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1073 „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“.

Tarptautiniais dokumentais:

- Europos kraštovaizdžio konvencija (Florencija, 2002), ratifikuota LR Seime 2002 spalio 3 d. įstatymu Nr. IX-1115;

- Europos architektūros paveldo apsaugos konvencija (Žin. 1999, Nr. 100-2896);
- 1992 metų pataisyta Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencija (Žin., 1999, Nr. 100-2985);
- Venecijos Chartija, 1964m.;
- Vietinės statybos paveldo chartija (Charter of the Built Vernacular Heritage), ICOMOS, 1999;
- Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (Bernas, 1994), ratifikuota Lietuvos Respublikos Seime 1996 birželio 11d. įstatymu Nr. I-1376;
- Biologinės įvairovės konvencija (Rio de Žaneiras, 1992), ratifikuota LR Seime 1995 liepos 3 d. nutarimu Nr. I-985;
- 2009 lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija OL 2010 L 20, p.7);
- 1992 gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laikinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES (OL 2013 L 158, p. 193);
- Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencija, ratifikuota LR Seime 2001 gegužės 22 d. įstatymu Nr. IX-338;
- Susitarimu dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių, ratifikuotu Lietuvos Respublikos Seime 2004 birželio 29 d. įstatymu Nr. IX-2301;
- Sutartimi dėl šikšnosparnių apsaugos Europoje, ratifikuota LR Seime 2001 birželio 8 d. įstatymu Nr. IX-518.

Kita informacija, tyrimai:

- Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija, 2006 m., VU bendrosios geografijos katedros autorinis mokslinis darbas.

2. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU BENDROJO PLANO KEITIMO SPRENDINIAI NEBUS ĮGYVENDINTI

Molėtų rajono savivaldybės aplinkos būklės apžvalga atlikta remiantis Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo esamos būklės analize.

Gamtinės aplinkos būklę apsprendžia pagrindinių jos komponentų kokybė:

- Oro kokybė;
- Vandenių kokybė;
- Dirvožemio kokybė;
- Kraštovaizdžio kokybė ir biologinė įvairovė.

Socialinės aplinkos būklę apsprendžia pagrindinių jos komponentų kokybė:

- Gyvenamosios aplinkos kokybė;
- Visuomenės sveikata;
- Saugumas.

Ekonominės aplinkos būklę apsprendžia verslo (įskaitant rekreaciją ir turizmą), kitų ūkio sektorių plėtra.

2.1. Oro kokybė

Lietuva yra įsipareigojusi vykdyti Nacionalinių oro teršalų limitų direktyvos, taip pat ir Tolimųjų Tarpvalstybinių Oro Teršalų Pernašų Konvencijos (TTOTPK) ir jos protokolų, reikalavimus mažinant oro taršą. Direktyvoje nustatyta, kad Lietuva 2020 m. turės pasiekti (lyginant su 2005 m.) išmetamo SO₂ (sieros dioksido) kiekio sumažėjimą 55 %, NO_x (azoto oksidų) kiekio sumažėjimą 48 %, NMLOJ (ne metaninių lakiųjų organinių junginių) kiekio - 32 %, KD_{2,5}(smulkiųjų kietųjų dalelių) kiekio - 20 %, NH₃ (amoniako) - 10 %. 2021-2029 metais šių teršalų išmetamų kiekių sumažėjimai 2005 m. atžvilgiu neturi būti mažesni nei nustatyti 2020 metams. 2030 m. Lietuva oro taršos šiomis cheminėmis medžiagomis mažinime turi pasiekti dar didesnę progresą: SO₂ - 60 %, NO_x - 51 %, NMLOJ - 47 %, KD_{2,5} - 36 %.

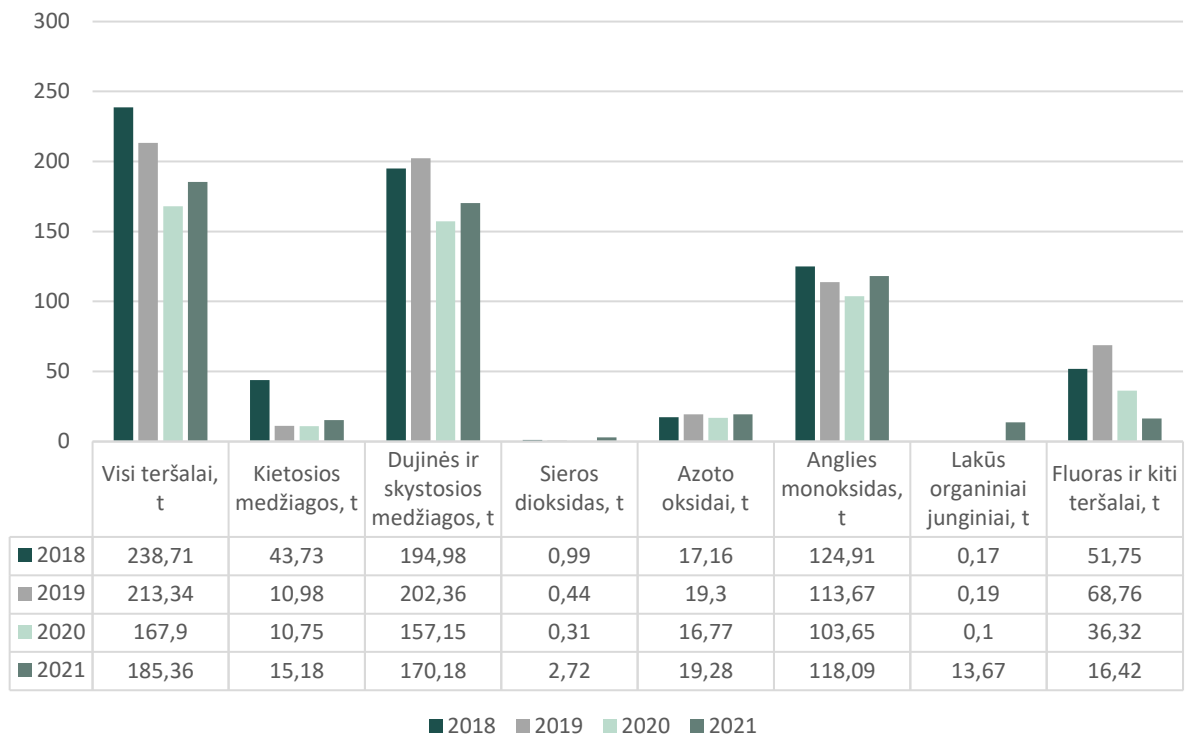
Atmosferos teršimas iš stacionarių taršos šaltinių. Išmetamos į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir teršalai tebėra viena didžiausių visuotinių aplinkosaugos problemų. Daugeliui oro teršalų būdinga tai, kad jie gali išlikti aplinkos ore gana ilgą laiką, o oro masės juos perneša toli nuo kilmės šaltinių. Dėl oro taršos keičiasi klimatas, prastėja miestų oro kokybė, susidaro troposferinis ozonas, rūgštėja dirvožemis ir paviršinis vanduo, vyksta vandens telkinių eutrofikacija. Vienas iš darnaus vystymosi prioritetų oro srityje – mažinti pagrindinių ūkio šakų poveikį aplinkai ir žmogaus sveikatai, švelninti klimato kaitos padarinius. Lietuvos miestų ir pramonės centrų oro kokybė daugiausia priklauso nuo vietinių taršos šaltinių – transporto, energetikos, pramonės įmonių išmetamų teršalų, todėl daugiausia pastangų siekiant gerinti miestų oro kokybę yra skiriama šių sektorių išmetamų teršalų kiekiui mažinti.

Molėtų rajono savivaldybėje stacionarių taršos šaltinių, kurių naudotojai privalo vykdyti išmetamų teršalų apskaitą vadovaujantis Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašu, kiekis 2018-2021 metų laikotarpiu kito nežymiai, 2018-aisiais jų buvo 7, o 2019-2021-aisiais – 8.

Analizuojant iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršiančių medžiagų kiekius ir struktūrą (šaltinis; Aplinkos apsaugos agentūra) matoma, kad nuo 2018 iki 2021 metų bendras kiekis išmetamų medžiagų kiekis savivaldybėje nuosekliai mažėjo ir kiek padidėjo 2021 metais.

Sieros junginių koncentracija per pastaruosius du dešimtmečius nuolat mažėjo daugelyje Europos regionų, pakeitus energijai gaminti naudojamo kuro rūšį. Pastarųjų metų stebėjimų duomenys rodo, kad ir kituose Lietuvos miestuose sieros anhidrido koncentracija taip pat buvo nedidelė ir neviršijo ekosistemų apsaugai nustatytos metinės ribinės vertės.

Būdama ES ir tarptautinių organizacijų narė, Lietuva yra įsipareigojusi vertinti ir valdyti (riboti) bendrą šalyje į aplinkos orą išmetamų teršalų – azoto oksidų, sieros dioksido, lakiųjų organinių junginių ir amoniako – kiekį, pagal nustatytus reikalavimus valdyti iš tam tikrų veiklos rūšių įrenginių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai nepavojingą aplinkos orą. Lietuvoje, o taip pat Molėtų rajono savivaldybėje nėra viršijami nustatyti minėtų teršalų limitai, pagal reikalavimus valdomas iš tam tikrų veiklos rūšių įrenginių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, aplinkos oro užterštumo lygis neviršija ES reikalavimus atitinkančių aplinkos oro kokybės normų.

2.1. pav. Teršalų, išmestų į orą 2018-2021 m. iš stacionarių taršos šaltinių kiekis ir struktūra Molėtų rajono savivaldybėje. Duomenų šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Paskutinių metų stebėjimų duomenys (didėjanti tarša) leidžia daryti prielaidas, kad, neįgyvendinus koncepcijos, tikėtinos neigiamos pasekmės aplinkai, kadangi, nekontroliuojant teršalų emisijų, gali prastėti oro kokybė, dėl ko nukentėtų visuomenės sveikatingumas ir bendra aplinkos kokybė.

2.2. Vandenių kokybė

Paviršinio vandens telkinių kokybė

Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje tikslas vandens apsaugos srityje – užtikrinti, kad požeminio vandens, paviršinių vidaus vandens telkinių, Kuršių marių ir Baltijos jūros būklė būtų gera, paviršiniai vandens telkiniai tikėtų rekreacijos reikmėms tenkinti, o gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį.

Paviršinių vandens telkinių būklę labiausiai neigiamai veikia pasklidoji tarša, daugiausia iš žemės ūkio veiklos; hidromorfologiniai paviršinių vandens telkinių pokyčiai, atsiradę dėl žemių sausinimo (melioracijos), hidroelektrinių ir upių tvenkimo; antrinė tarša, atsirandanti dėl ilgalaikės praeities taršos; sutelktoji tarša (miestų ir gyvenviečių nuotekų valymo įrenginių tarša, tarša pavojingomis medžiagomis); tarptautinė tarša – iš kaimyninių šalių patenkantys teršalai.

Upės baseinu (pagal Bendrąją vandens politikos direktyvą) vadinama ta teritorija, iš kurios paviršinis vanduo upėmis ir ežerais nuteka į jūrą vienos upės žiotimis. Lietuvos teritorijoje išskiriami 7 upių baseinai (Nemuno, Lielupės, Dauguvos, Ventos, Bartuvos, Šventosios, Priegliaus). Mažų, tiesiogiai į Baltijos jūrą ir Kuršių marias įtekančių upelių baseinai yra apjungti į vieną, Lietuvos pajūrio upių baseiną. Molėtų rajono savivaldybė patenka į Nemuno upių baseinų rajoną, Šventosios ir Žeimenos mažųjų intakų pabaseinius.

Rengiant upių baseinų rajonų valdymo planus atlikti vertinimai rodo, šiuo metu dėl žemės ūkio veiklos poveikio geros ekologinės būklės reikalavimų neatitinka apie 1655 km Nemuno UBR upių kategorijai priklausančių vandens telkinių (19 % visų išskirtų telkinių ilgio). Todėl žemės ūkio veikla tebeišlieka vieną reikšmingiausių poveikių vandens telkinių kokybei turintis veiksnys. Reikšmingą žemės ūkio taršos poveikį patiriančių vandens telkinių baseinų, kuriuose reikalingos papildomos taršos mažinimo priemonės, Molėtų rajono savivaldybėje nėra.

Konkretūs paviršiniai rizikos vandens telkiniai Molėtų rajono savivaldybėje yra Ilmėdo, Kiemento, Pravalio, Gėlių ir Spenglo ežerai.

Lietuvoje 45 procentai upių kategorijos vandens telkinių morfologiškai reguliuoti sausinamosios melioracijos tikslais. Upių vagose įrengiant hidroelektrines bei kitokios paskirties hidrotechninius statinius, dėl kurių pakinta upių hidrologinis režimas bei pažeidžiamas upių vientisumas, daromas reikšmingas poveikis vandens organizmams bei sedimentų transportui, o tuo pačiu – upių ekologiškai būklei. Upių vientisumo sutrikdymas gali reikšmingai paveikti tiek aukščiau kliūtis, tiek žemiau kliūtis esančių upių atkarpų ekologinę būklę.

Šiuo metu Molėtų rajono savivaldybėje identifikuota viena hidroelektrinė, daranti poveikį žemiau jų esančioms upių atkarpoms – Svobiškio HE.

Suregulius vagas, sunyksta specifinės vandens organizmų buveinės, drauge sumažėja ir pačių vandens organizmų rūšinė įvairovė ir gausa. Drenažu sausintoje žemėje būdinga didesnė tirpių azoto ir fosforo junginių prietaka į paviršinius vandens telkinius. Nitratinio azoto išplovą iš drenažo sistemų gali lemti didesnės nei 2,3 mg/l vidutinės metinės šių junginių koncentracijos upių vandenyje, o geros ekologinės būklės vertė – nuo 1,3 iki 2,3 mg/l.

Parengtuose 2022-2027 m. upių baseinų rajonų valdymo planų ir priemonių programos projektuose nustatyta, kad Nemuno UBR yra 40 galimai reikšmingai ežerų ekologinę būklę veikiančių sutelktosios taršos šaltiniai. Daugiausia reikšmingų yra buitinių (17) ir žuvininkystės ūkių (15) nuotekų išleistuvų. Paviršinių nuotekų išleistuvų yra 4, gamybinių – 2 ir kitų nuotekų – 2. Iš išvardintųjų Molėtų rajono savivaldybėje yra užfiksuoti 4 reikšmingi ežerų ir tvenkinių sutelktosios taršos šaltiniai – UAB Armolė žuvininkystės tvenkinių vanduo, Nacionalinės teismų administracijos mokymo centro buitinės nuotekos, Inturkės ir Arnionių aglomeracijų buitinės nuotekos. Daugiausia neaiškumų ir didžiausią susirūpinimą kelia žuvininkystės ūkių išleidžiamos nuotekos ir jų galimas neigiamas poveikis ežerams.

Parengtuose 2022-2027 m. upių baseinų rajonų valdymo planų ir priemonių programos projektuose, Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje esantiems 3 paviršinio vandens telkiniams yra siūlomos konkrečios sutelktosios taršos mažinimo priemonės (Galuonų, Želvos ir Spenglo ežerams). Pvz., Galuonų ežerui reikia maksimaliai pagerinti buitinių nuotekų, išleidžiamų toliau kaip 500 m nuo ežero, išvalymą (bent tretinį valymą), arba perkelti išleistuvus toliau nuo ežero/tvenkinio (Inturkės aglomeracija); Želvos ežerui reikia buitines nuotekas ne vėliau kaip nuo 2025 m. išleisti ne arčiau kaip 500 m nuo ežero (Nacionalinės teismų

administracijos mokymo centras); Spenglo ežerui reikia stebėti vandens telkinio būklę ir jai negerėjant arba vis dar prastėjant, remiantis monitoringo rezultatais ir naujausiais vertinimais, 2024 m. peržiūrėti ūkio subjektų, kurie išleidžia nuotekas į minėtą telkinį TIPK ir TL leidimuose nustatytas išleidžiamų nuotekų BDS7, NH4-N, PO4-P, Pb koncentracijas ir jų vertes atnaujinti remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (2006 m. gegužės 17 d. Nr. D1-236) 11 punktu, maksimaliai pagerinti buitinių nuotekų, išleidžiamų toliau kaip 500 m nuo ežero, išvalymą (bent tretinį valymą), arba perkelti išleistuvus toliau nuo ežero/tvenkinio (Arnionių aglomeracija), sustiprinti ir suoperatyvinti žuvininkystės tvenkinių kontrolę (UAB ARMOLĖ).

Požeminio vandens kokybė

Požeminių vandenų kokybei daro įtaką galimi geologinės taršos židiniai. Tai daugiausia gyvulininkystės objektai, pramonės, energetikos, transporto ir paslaugų objektai bei teršiančių medžiagų kaupimo ir regeneravimo objektai. Gyvulininkystės objektai dažniausiai įrengiami neurbanizuotose savivaldybės teritorijose. Tuo tarpu pramonės, energetikos, transporto ir paslaugų (degalinės, gamybos cechai, naftos bazės, plovyklos, technikos kiemai) bei teršiančių medžiagų kaupimo ir regeneravimo (sandėlių, autoūkio teritorijos) išsidėstę arčiau urbanizuotų teritorijų arba pačiose gyvenamose vietovėse. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, pagal Lietuvos geologijos tarnybos duomenis, yra 76 potencialūs taršos židiniai, patenkantys į blogo gelmių izoliuotumo zonas, iš kurių 3 yra keliantys ypatingai didelį pavojų, 15 – didelį, o likę 58 – vidutinį ir 204 potencialūs taršos židiniai, patenkantys į blogo gelmių izoliuotumo viršutinėje kvartero dalyje zonas, iš kurių 9 yra keliantys ypatingai didelį pavojų, 41 – didelį, o likę 154 – vidutinį. Didžiausią grėsmę kelia teršiančių medžiagų kaupimo ir regeneravimo objektai (valymo įrenginiai, sandėliai) ir pramonės, energetikos, transporto ir paslaugų objektai, tokie kaip naftos bazės, degalinės.

Molėtų rajono savivaldybės teritorija patenka į Viršutinio - vidurinio devono (Nemuno), kuriame tiek kiekybinė tiek kokybinė požeminio vandens būklė yra gera ir į Pietryčių Lietuvos kvartero (Nemuno) požeminio vandens baseiną, kuriame išteklių kiekio ir kokybės būklė taip pat gera.

Vandenviečių apsaugos zonos. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-912 nustatomi reikalavimai, kuriais vadovaujantis nustatomos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jų sudėtinės dalys:

- požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona (toliau – VAZ) – požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kuriai nustatytos ūkinę veiklą ribojančios sąlygos;
- požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta – atsižvelgiant į planuojamo paimti požeminio vandens kiekį ir jo naudojimo paskirtį nustatyto pločio juosta apie kaptažo įrenginius, kurioje draudžiama mikrobiologinę ir (arba) cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.
- VAZ, atsižvelgiant į požeminio vandens naudojimo paskirtį ir paimamą jo kiekį, gali būti sudaryta iš trijų apsaugos juostų:
 - požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta – atsižvelgiant į požeminio vandens vandenvietės grupę nustatyto pločio arčiausiai kaptažo įrenginių esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo tyčinės ar atsitiktinės taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu;
 - požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-oji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla;

- požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-ioji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla;

Požeminio vandens VAZ juostų dydžiai nustatomi vadovaujantis Tvarkos aprašo reikalavimais. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomos specialiosios sąlygos, kurias nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Keičiantis teisės aktams, šiuo metu specialiosios žemės naudojimo sąlygos numato ūkinės veiklos apribojimus požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonų, bet ne sanitarinių apsaugos zonų ribose.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, pagal Lietuvos geologijos tarnybos duomenis, yra 280 potencialių taršos židinių, potencialiai galinčių turėti neigiamos įtakos paviršiniams vandens telkiniams, požeminiam vandeniui bei gruntui ir dirvožemiui, dėl ko tikslinga stebėti šių objektų būklę, prevenciškai vengiant galimos jų taršos.

Neįgyvendinus parengtuose 2022-2027 m. upių baseinų rajonų valdymo planų ir priemonių projektuose siūlomų konkrečios ekologinės būklės gerinimo priemonių Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje esantiems paviršinio vandens telkiniams, paviršinio ir požeminio vandens telkinių kokybė sistemingai blogės.

Koncepcijos sprendinių neįgyvendinimas gali nulemti paviršinio vandens kokybės prastėjimą ir neigiamai paveikti bendrą aplinkos kokybę: dėl to nukentėtų biologinė įvairovė bei geriamo vandens kokybė ir turėtų neigiamą poveikį visuomenės sveikatai. Koncepcijos sprendinių neįgyvendinimas gali neigiamai paveikti ir rekreacinių kraštovaizdžio išteklių panaudojimo galimybes.

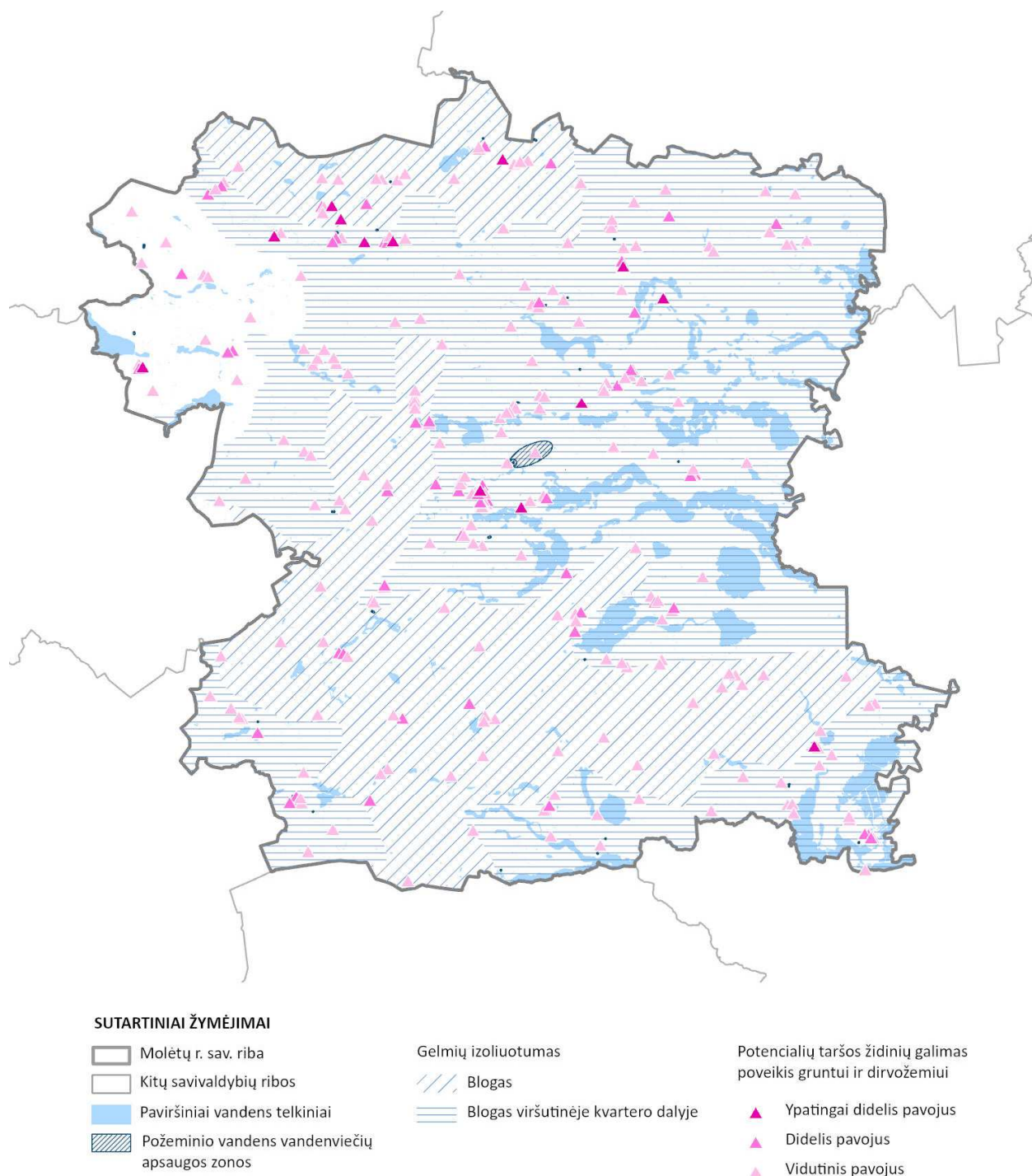
2.3. Dirvožemio kokybė

Taršos židinis - žemės paviršiuje ar gilesniuose sluoksniuose esanti teršiančių medžiagų sanakaupa, iš kurios vyksta šių medžiagų migracija į dirvožemį, gruntą ar požeminį vandenį.

Teršiančios medžiagos - visos medžiagos, kurių koncentracija geologinėje aplinkoje viršija gamtinį foną.

Potencialus taršos židinis - žmogaus ūkinės veiklos objektas, iš kurio teršiančios medžiagos gali patekti į aplinką.

Informacija apie Potencialius taršos židinius yra prieinama paprastais metodais, o lokalizuoti ir apibūdinti tikrąjį taršos židinį reikalingi specialūs tyrimai. Potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai (TŽ) kelia grėsmę geologinės aplinkos-dirvožemio, grunto, ir požeminio vandens – kokybei. Siekiant įvertinti geologinės aplinkos kokybės blogėjimo tikimybę ir mastą, būtina potencialių taršos židinių apskaita ir duomenų apie juos valdymas. Geologinės aplinkos-dirvožemio, grunto, požeminio vandens ekologinę būklę lemia gamtinės geologinės sąlygos bei žmogaus ūkinė veikla. Neigiamos žmogaus veiklos įtakos geologinės aplinkos kokybei galimybę (tikimybę) galima vertinti pagal potencialių geologinės aplinkos taršos židinių (TŽ) techninę būklę, padėtį geologinėje aplinkoje, teršiančių medžiagų šiuose objektuose savybes ir kitus požymius. Potencialiai pavojingi šių objektų požymiai yra vertinami sistemškai apibūdinant (inventorizuojant) TŽ.

2.2. pav. Taršos šaltinių vietos Molėtų rajono savivaldybėje (Duomenų šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba, 2022 m.)

Potencialiai pavojingi geologinei aplinkai yra tie ūkinės veiklos objektai, kuriuose sukauptas didelis kiekis pavojingų medžiagų, o teritorijoje slūgsančio gruntinio vandens gamtinė sauga yra silpna. Potencialų pavojų užteršti geologinę aplinką kelia ilgalaikė bei netvarkinga objektų eksploatacija ir/ar techninių aplinkosauginių priemonių netaikymas (rezervuarų izoliacinių dangų nebuvimas, teršiančių medžiagų patekimas ant žemės paviršiaus technologinio proceso metu ir kt.).

Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, pagal Lietuvos geologijos tarnybos duomenis, yra 76 potencialūs taršos židiniai, patenkantys į blogo gelmių izoliuotumo zonas, iš kurių 3 yra keliantys ypatingai didelį pavojų, 15 – didelį, o likę 58 – vidutinį ir 204 potencialūs taršos židiniai, patenkantys į blogo gelmių izoliuotumo viršutinėje kvartero dalyje zonas, iš kurių 9 yra keliantys ypatingai didelį pavojų, 41 – didelį, o likę 154 – vidutinį.

Dirvožemio kokybė kinta dėl natūralių ar ūkinės veiklos skatinamų natūralių procesų, didėjančios dirvožemio antropogeninės fizinės ir cheminės taršos. Pagrindinės spręstinės problemos – mažėjanti dirvožemio organinė medžiaga, pasklidoji (išsklaidytoji) dirvožemio tarša, didėjanti dirvos erozija.

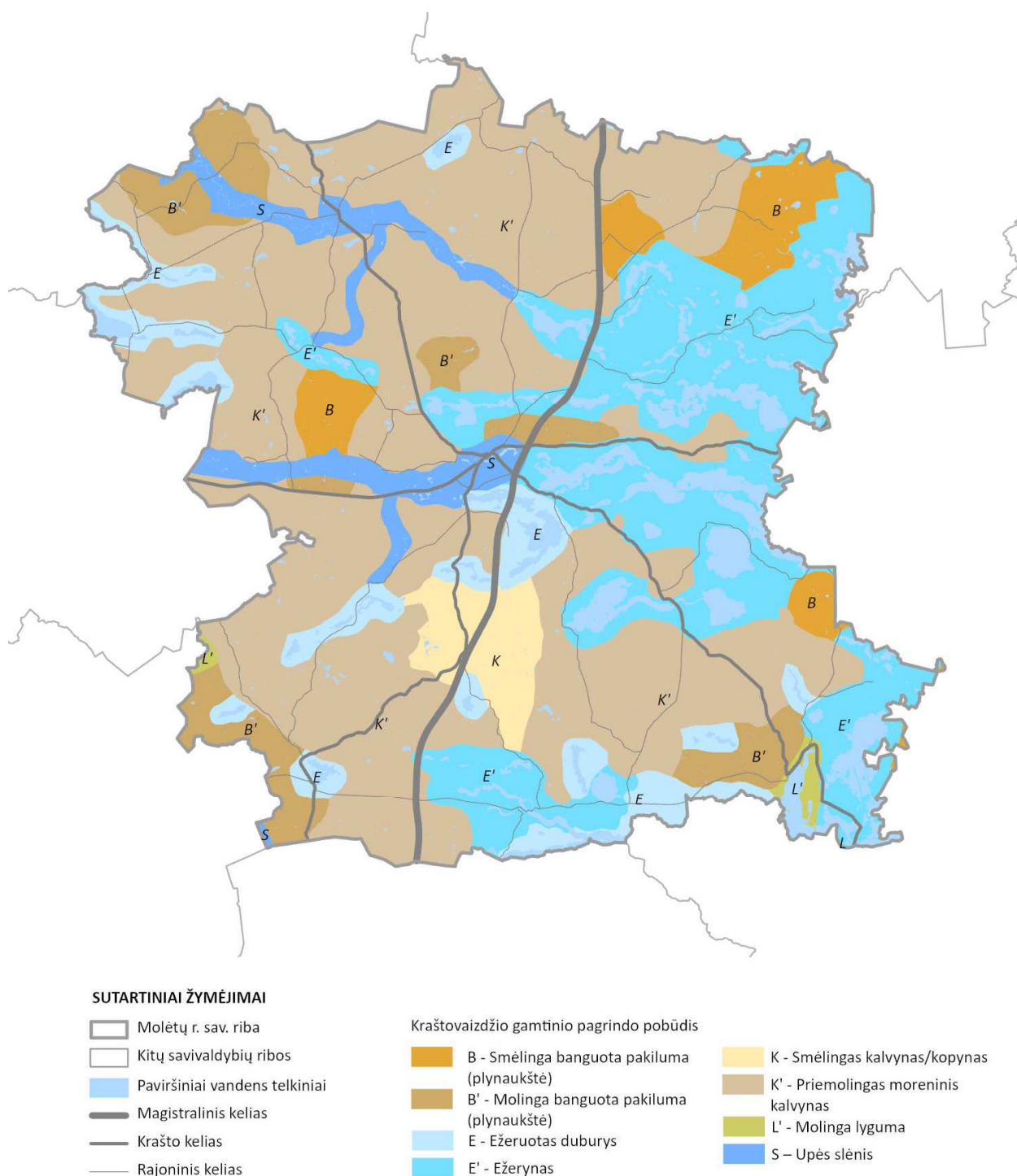
Nesant pakankamai želdynų, želdynų grupių ar želdynų juostų, atliekančių biogenų sulaikymo funkciją agrariškai įsavitose teritorijose, vyksta ne tik paviršinių vandens telkinių tarša, pasklidoji (išsklaidytoji) dirvožemio tarša, tačiau mažėja ir dirvožemio organinės medžiagos kiekis bei didėja dirvos erozija.

Dirvožemio kokybė kinta dėl natūralių ar ūkinės veiklos skatinamų natūralių procesų, didėjančios dirvožemio antropogeninės fizinės ir cheminės taršos. Pagrindinės spręstinės problemos – mažėjanti dirvožemio organinė medžiaga, pasklidoji (išsklaidytoji) dirvožemio tarša, didėjantis dirvos rūgštingumas. Todėl bendrojo plano sprendiniais neapribojus taršos ūkinės veiklos, gali atsirasti neigiamas poveikis aplinkai, gruntinių vandenų kokybei bei visuomenės sveikatai.

2.4. Kraštovaizdžio kokybė ir biologinė įvairovė

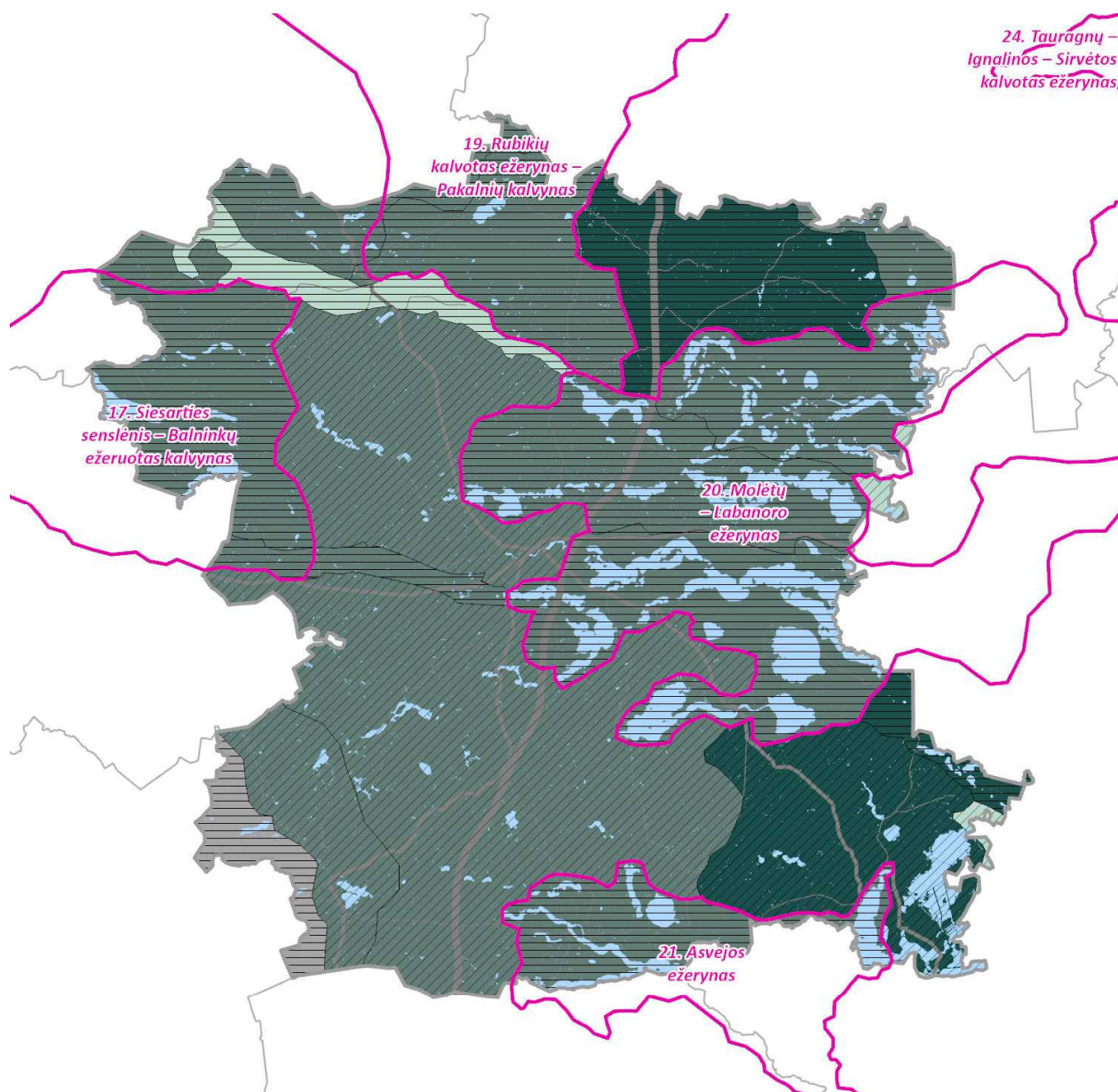
Molėtų rajono savivaldybės, kaip ir didžiosios dalies Lietuvos teritorijos medžiaginis pamatas ir paviršius buvo suformuotas paskutiniojo skandinaviškojo apledėjimo eigoje, kuris pasibaigė prieš 12 tūkst. m. Savivaldybės teritorijos paviršius pagrindinius bruožus, artimus šiandienos išvaizdai, įgijo holocene (poledynmetinis klimato šiltėjimo periodas) vykusių postglacialinių (poledynmetinių) procesų dėka. Ledyninių liežuvių sustumti, sukrauti bei suklostyti dariniai užvertė daug patvenktų ir užšaldytų erozinių slėnių, taip pat ankstesnės stadijos rinų. Susidarė daug naujų rininių klonių, jų tarpe daug tarpgūbrinių. Dar vėliau, ledynams sutirpus ir pasitraukus, jų dubumas ilgesniam laikui apsėmė prieledyninio baseino vandenys. Į dubumose tyvuliuojančius baseinus tekėjo maži upeliai iš gretimų neapsemtų moreninių masių. Ištekantių baseinų krantams traukiantis į vakarus, šiaurvakarius arba šiaurę, upeliai ta kryptimi prailgino savo vagas, perskrodamai dubumų dugnus. Susidarė Alanta (Virinta), Grabuosta, Juodiša, Karkla ir Siesartis (Šventoji). Tuo pat metu formavosi teritorijos vandentėkmių tinklas, vyko upių slėnių gilinimas, platinimas, kalvų lėkštėjimas ir kiti procesai. Paminėtus procesus lydėjo ir tolygus augmenijos ir gyvūnijos kitimas, nuo būdingų tundrai iki šiandienos esančių. Aktyvaus postglacialinių procesų vyksmo pabaiga, kartu su augalijos įsitvirtinimu užbaigė natūraliąją kraštovaizdžio formavimosi stadiją. Tolimesni kraštovaizdžio kitimai jau yra susiję su aktyvesne žmonių bendruomenės veikla pasireiškusia atlančio pabaigoje (5,6 tūkst. m. prieš Kr.).

Taigi eilės skirtingų geomorfologinių procesų suformuoti paviršiaus plotai skiriasi kraštovaizdžio komponentais – litologiniu pamatu, reljefu, vidaus vandenimis, pažemio oru, dirvožemiu, augalija, gyvūnija. Jie yra vadinami žemėvaizdžiais. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami 8 žemėvaizdžių tipai.

2.3. pav. Molėtų rajono savivaldybės žemėvaizdžiai (pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano informaciją)

Didžioji Molėtų rajono savivaldybės dalis patenka į paskutinio apledėjimo pakraštinių moreninių aukštumų Lietuvos fizinę geografinę sritį. Tad nenuostabu, kad teritorijoje vyrauja priemolingas moreninis kalvynas (K'), o tarp jo įsiterpia ežerynai (E'), ežeruoti duburiai (E) ir upės slėniai (S). Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje taip pat yra smėlingų banguotų pakilumų (plynaukščių) (B), molingų banguotų pakilumų (plynaukščių) (B'), smėlingas kalvynas/kopynas (K) bei nedidelės teritorijos pietinėje savivaldybės teritorijos dalyje molingų lygumų (L').

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Molėtų r. sav. riba
- Kitų savivaldybių ribos
- Paviršiniai vandens telkiniai
- Magistralinis kelias
- Krašto kelias
- Rajoninis kelias
- Ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealai ir vietovės

Kraštovaizdžio erdvinės struktūros išraiškingumas

- b - kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje raiškios tik horizontalios dominantės
- d - kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių

Kraštovaizdžio vizualiniai tipai

- Neraiškos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgimo erdvių kraštovaizdis
- Silpnos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgimo erdvių kraštovaizdis
- Ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdis
- Ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos pusiau uždarytų ir uždarytų erdvių kraštovaizdis

2.4. pav. Molėtų rajono savivaldybės erdvinės struktūros išraiškingumas ir vizualinės struktūros tipai (Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas)

Kiekvienas iš paminėtų žemėvaizdžio tipų turi individualias – vyraujančias tik jam būdingas savybes: granulometrinį pagrindą, hidroklmatinį režimą, kurie sąlygoja vienokios ar kitokios augalijos vystymąsi, o tuo pačiu ir pastarojo žemėvaizdžio pritaikomumą įvairioms ūkio šakoms, rekreacijai. Pastarieji du veiksniai sąlygoja teritorijos naudojimo kryptis, bei tvarkymo pobūdį, lemia apgyvendinimo ir infrastruktūros sistemų išsidėstymą. Siekiant išlaikyti kraštovaizdžio stabilumą skirtinguose žemėvaizdžiuose turėtų būti taikomi diferencijuotos kraštovarkos principai.

Savivaldybės teritorija pasižymi didele gamtinio kraštovaizdžio įvairove, apima ir plynaukštes, ir kalvynus, ir ežerynus, ir slėnius. Savivaldybės teritorijoje esant didesnei gamtinio kraštovaizdžio tipų įvairovei, reikės labiau diferencijuotų kraštovarkos priemonių, siekiant tvarios šių teritorijų plėtros.

Kaip itin vertingo ir saugotino kraštovaizdžio teritorijos Molėtų rajono savivaldybėje išskiriamos Asvejos ežeryno, apimančio savivaldybės pietinės teritorijos dalį, šiaurės vakarinėje pusėje – Siesarties senslėnio-Balninkų ežeroto kalvyno, šiaurinėje savivaldybės teritorijos dalyje – Rubikių kalvoto ežeryno-Pakalnių kalvyno bei didelėje rytinėje savivaldybės dalyje – Molėtų-Labanoro ežeryno.

Jautriausia kraštovaizdžio kaitai yra gyvoji gamta, o didžiausią antropogeninio poveikio mastą atspindi ir yra labiausiai pastebima besikeičianti kraštovaizdžio dalis – žemėnaudų struktūra/žemės danga.

Pagrindinės kraštovaizdžio kaitos tendencijos savivaldybėje rodo, kad 1995-2018 metais, Corine žemės dangos stebėsenos duomenimis, pagrindiniai kraštovaizdžio kaitos procesai yra susiję su miškų kaita su plynaisiais kirtimais, agro-kaita ir renatūralizacija. Žemės dangos pokyčio dalis Molėtų rajono savivaldybėje siekia 3,1-5 % (*Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano esamos būklės analizė „Vertybių ir ekosistemų apsauga“*).

Savivaldybės žemėvaizdyje vyrauja dirbama žemė, miškai, vandenys, pelkėtos vietovės ir užstatytos teritorijos. Nors miškai, vandenys, medžiai ir krūmynai, pelkės, pievos ir ganyklos sudaro natūralias ir pusiau natūralias teritorijas, kurios užima net 59,3 % savivaldybės ploto ir šis santykis labai palankus gamtinės įvairovės išsaugojimui, būtina siekti, kad deforestacijos mastai savivaldybės teritorijoje nedidėtų.

Agrarinio kraštovaizdžio naudojimo intensyvumo pokytis 2002 – 2017 m. laikotarpiu buvo netolygus. Nors, Lietuvos mastu, buvo fiksuojamas nuolatinis agrarinio kraštovaizdžio naudojimo intensyvumo didėjimas (daugėjo ariamų žemių pievų ir natūralių ganyklų sąskaita), 2002 – 2017 m. laikotarpiu Molėtų rajono savivaldybėje ariamų žemių plotų pokytis siekė -20 – -5 %. Po 2012 metų situacija Lietuvos agrarinio teritorijų žemėnaudoje gana stipriai pasikeitė. Vyravusią ariamų žemių konversijos į pievas ir ganyklas bei miškus tendenciją pakeitė priešinga tendencija. Ir nors žemės ūkio naudmenų plotas, lyginant su praėjusiu (2002 – 2012 m.) laikotarpiu sumažėjo apie 1%, tačiau ariamų žemių plotas Lietuvoje išaugo apie 5% ir tai vyko pievų bei ganyklų sąskaita, kurių plotas atitinkamai apie 5% sumažėjo. Ši tendencija buvo būdinga absoliučiai daugumai savivaldybių.

Deja, tačiau ariamų žemių plotai intensyviausiai, nuo 5 iki 45% didėjo agroekologiniu požiūriu jautriausiose, kalvotųjų aukštumų, ten kur vyrauja eroduoti dirvožemiai, teritorijose. Šiuo atveju, ariamų žemių didėjimo tendencija pasižymi ir Baltiškosiose aukštumose esančios savivaldybės, tame tarpe ir Molėtų rajono savivaldybė.

Nepaisant agrarinio kraštovaizdžio naudojimo intensyvumo didėjimo, 2002 – 2017 metų laikotarpyje fiksuotas ir padidėjęs miškų žemės ploto augimas. Daugiausia miškų plotų pokytis didėjimo linkme (nuo

3,64 iki 5,42 %) fiksuojamas didesnę natūralumą išsaugojusių aukštumų rajonuose, bei agrariškai stipriai įsavitų banguotų pakilumų rajonuose, į kuriuos patenka ir Molėtų rajono savivaldybė. Ši tendencija lemia, kad savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio struktūroje vyrauja natūralumą išsaugojusios gamtinės teritorijos, užtikrinančios ekosistemų vientisumą ir atliekančios svarbią ekologinio kompensavimo funkciją (*Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano esamos būklės analizė „Vertybių ir ekosistemų apsauga“*).

- Savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio struktūroje vyrauja natūralumą išsaugojusios gamtinės teritorijos, užtikrinančios ekosistemų vientisumą ir atliekančios svarbią ekologinio kompensavimo funkciją, kurią būtina išlaikyti ir sustiprinti.
- Gamtinio karkaso sistema Molėtų rajono savivaldybėje užima 52% teritorijos. Šis rodiklis nesiekia Respublikos vidurkio (60%). Įvertinus efektyvaus gamtinio karkaso dalį savivaldybėje, galima konstatuoti, kad jo trūkumas savivaldybėje yra tik apie 4%. Žinant, kad agrariškai įsavitose arba gamtiškai nuskurdintose teritorijose gamtinio karkaso plotų geoekologinis potencialas yra pažeistas, svarbiausiu uždaviniu išlieka jo natūralumo sustiprinimas ar atkūrimas.

Įvertinus efektyvaus gamtinio karkaso dalį savivaldybėje, galima konstatuoti, kad jo trūkumas savivaldybėje yra apie 4%. Agrariškai įsavitose arba gamtiškai nuskurdintose teritorijose gamtinio karkaso plotų geoekologinis potencialas yra pažeistas, todėl svarbiausiu uždaviniu tampa jo natūralumo sustiprinimas ar atkūrimas.

Nedidinant agrariškai įsavitų teritorijų fragmentacijos želdinių, želdynų juostomis ar grupėmis nebus pasiektas estetiniu požiūriu įvairesnis ir ekologiniu požiūriu stabilesnis kraštovaizdis.

Kadangi koncepcija sudaro sąlygas apsaugoti kraštovaizdžio stabilumui jautrias teritorijas nuo neigiamo ūkinės veiklos poveikio, galima teigti, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcinių sprendinių neįgyvendinimas gali turėti reikšmingų neigiamų pasekmių rajono kraštovaizdžiui. Neįgyvendinant koncepcijoje numatytos nuoseklesnės urbanizacijos – nebus sudaryta galimybė nuo nekontroliuojamos urbanizacijos apsaugoti kraštovaizdžio stabilumui svarbių teritorijų, išlaikant optimalią urbanistinio karkaso bei kraštovaizdžio struktūrą.

2.5. Socialinė ir ekonominė aplinka

Molėtų rajono savivaldybėje mirtingumo rodiklis yra aukštesnis nei šalies vidurkis (22,61, kol šalyje – 17). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, per pastarąjį dešimtmetį, gyventojų skaičius savivaldybėje mažėjo apie 17 procentų, beveik triskart sparčiau nei visoje Lietuvoje (6,6 %). Gyventojų amžiaus struktūra savivaldybėje keičiasi nepalankia kryptimi: vaikų iki 14 m. dalis mažėja, daugėja vyresnio amžiaus - 65 metų ir vyresnių asmenų. Dėl augančios tikėtinos gyvenimo trukmės ir prastėjančių gimstamumo rodiklių demografinė savivaldybės struktūra ateityje gali blogėti: senjorų dalis visame nuolatinių gyventojų skaičiuje nuosekliai auga.

Vis dėlto, Molėtų rajono savivaldybėje užfiksuota teigiama neto migracija pastaraisiais metais (atvykusių iš užsienio). Ši tendencija gali būti apie Lietuvos piliečių grįžimą iš užsienio ir užklupusios COVID-19 pandemijos sąlygas, kai gyventojai keičia požiūrį į gyvenamąją vietą: patrauklesni tapo priemiesčiai, maži miestai, kaimo vietovės. Tarp atvykstančių gyventi į Molėtų rajono savivaldybę dominuoja darbingo amžiaus gyventojai ir jaunimas – tai daro teigiamos įtakos demografiniai savivaldybės gyventojų struktūrai.

Socialiniai rodikliai savivaldybėje keičiasi kartu su ekonomine būkle, pastaruoju metu remtinų asmenų ir socialinės pašalpos gavėjų skaičius didėja, tačiau mažesnės buvo išlaidos kompensacijoms ir pašalpos lyginant su laikotarpiu nuo 2018 metų. Tuo pačiu metu, pensijų dydis pagal atskiras rūšis nuo šalies vidurkio skyrėsi vidutiniškai apie 10 procentų. Pastaruoju metu sparčiau augančios pajamos leido šiek tiek sumažėti skurdo rizikos lygiui nuo 30,9 % 2014 m. iki 30,2 % 2021 m. Deja, šis rodiklis buvo ženkliai aukštesnis nei šalies vidurkis (20,0 %), ir antras didžiausias po Zarasų rajono savivaldybės visoje apskrityje (31,2 %). Buvo ir bus poreikis greitai prisitaikyti prie besikeičiančios demografinės situacijos gyvenamosiose vietovėse siekiant užtikrinti gyventojams racionalią ir prieinamą, pasiekiamą socialinę savivaldybės infrastruktūrą. Kol kas socialinė infrastruktūra Molėtų rajono savivaldybėje yra naudojama santykinai racionaliai ir atspindi besikeičiančią gyventojų struktūrą.

Savivaldybėje augantis smulkusis ir vidutinis verslas rodo bendrą ekonominį aktyvumą, tačiau labai mažų įmonių dominavimas riboja pridėtinės vertės didėjimą, nes mažai siejamas su žinių ekonomika ir inovacijų plėtra. Išlieka poreikis skatinti aukštas bei vidutiniškai aukštas technologijas diegiančių, didesnę pridėtinę vertę kuriančių, mokslinius tyrimus taikančių bendrovių steigimąsi ir plėtrą. Nors naujų juridinių vienetų savivaldybėje įsteigiama ganėtinai nemažai, 2022 m. pradžioje buvo užregistruota 1057 juridinių asmenų, arba 0,4 % visų įmonių šalyje, tačiau veikiančių įmonių skaičius buvo beveik 2,9 karto mažiau ir siekė 370 įmonių. Nors nuo 2012 m. veikiančių įmonių skaičius nuolat augo, darbuotojų skaičius tiek mažose, tiek vidutinėse, tiek didesnėse įmonėse mažėjo. Kaip ir daugelyje rajonų Molėtų rajono savivaldybė išsiskiria įmonių gyvybingumu: dalis naujai įregistruotų įmonių išgyvenusių 1 metus ir daugiau beveik dvigubai aukštesnė nei šalies vidurkis. Nepaisant to, darbo rinkoje pastebėtas užimtų gyventojų skaičiaus mažėjimas proporcingai didėjančiam bedarbių skaičiui. Užimtumo tarnybos duomenimis, 2022 m. registruotas nedarbo lygis savivaldybėje siekė 11,4 %, ir buvo didesnis nei šalies rodiklis (9,5 %), bet mažesnis už Utenos apskrities (12 %). Moterų registruotas nedarbo lygis yra žemesnis nei vyrų (9,8 %, palyginti su 12,8 %) ir šis atotrūkis didesnis nei visoje šalyje. Savivaldybėje vidutinis metinis jaunų (16-29 m.) bedarbių procentas nuo 16-29 m. gyventojų siekia 4,9 %, kol Utenos apskrityje 5,4 %, o visoje Lietuvoje 6,4 % - savivaldybėje santykinai mažesnė jaunų gyventojų dalis yra bedarbiai.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos koncepcija remiasi darnios (tvarios) plėtros principais, sudarant visas sąlygas ne tik aplinkos kokybės didinimui bet ir gyvenimo kokybės gerinimui. Molėtų rajono savivaldybėje atsižvelgiant į numatomų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų poreikį pagal demografines tendencijas, veiklos mastus, socialinį ekonominį gyvybingumą, infrastruktūros išvystymo laipsnį optimizuojama esama gyvenamųjų vietovių sistema. Sudaromos sąlygos kompaktiškomis gyvenamosios vietovėms formuoti. Bendrajame plane siekiant nuoseklios plėtros būtų skatinamas ekonominis savivaldybės aktyvumas, sudaromos sąlygos išnaudoti savivaldybės potencialą paslaugų sektoriuje, bei orientuojama į vidutinio verslo plėtrą didesnės pridėtinės vertės veiklose. Verslo skaitmenizavimo svarbos pabrėžimas tiek pasaulyje, tiek ir pramonės sektoriuose leistų pasiekti didesnę našumą ir pritraukti naujų vartotojų. Prie ekonominės gerovės prisidės ir rekreacinis potencialas. Galima teigti, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcinių sprendinių neįgyvendinimas gali turėti reikšmingų neigiamų pasekmių socialinei ir ekonominei aplinkai.

3. TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APLINKOS CHARAKTERISTIKOS

Darnaus vystymosi principas reikalauja reguliuoti urbanizacijos procesą, nedarant žalos aplinkai. Nevaldoma urbanizacija gali turėti neigiamos įtakos ir negrįžtamų pasekmių aplinkai, visų pirma gamtinei ir kultūrinei. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje siekiama sudaryti palankiausias sąlygas ir optimalų balansą tarp urbanizuotų ir laisvų erdvių, saugant vertingą kraštovaizdį.

Didžiausias *Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* koncepcijos sprendinių poveikis gali būti lokalizuotoms gamtinio karkaso teritorijoms.

Saugomos teritorijos:

Vadovaujantis *LR Saugomų teritorijų įstatymu*, saugomų teritorijų sistemą, sudaro šios saugomų teritorijų kategorijos:

- **konservacinės apsaugos prioriteto teritorijos** (rezervatai, draustiniai ir paveldo objektai);
- **atkuriamosios apsaugos prioriteto teritorijos** (atkuriamieji sklypai, genetiniai sklypai);
- **ekologinės apsaugos prioriteto teritorijos** (ekologinės apsaugos zonos);
- **kompleksinės saugomos teritorijos** (nacionaliniai ir regioniniai valstybiniai parkai, biosferos stebėsenos teritorijos t.y. biosferos rezervatai ir biosferos poligonai).

Gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, užtikrinančias kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, į krašto tvarkymą subalansuojančią bendrą sistemą jungia gamtinis karkasas.

Konkrečių gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių saugomų teritorijų suvestinė pagal atskiras LR Saugomų teritorijų įstatymu nustatytas saugomų teritorijų grupes pateikiama 3.1. lentelėje.

3.1. lentelė. Saugomos teritorijos Molėtų rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Steigimas ir veiklos organizavimas	Apsaugos tikslai
Regioniniai parkai					
1.	Asvejos	5290 (iš 12207)	Vilniaus r., Švenčionių r. ir Molėtų r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti Asvejos ežeryno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
2.	Labanoro	20360 (iš 55320)	Molėtų r., Švenčionių r. ir Utenos r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti Labanoro girios ir jos ežerynų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Rezervatai					
3.	Šakymo gamtinis (patenka į Asvejos regioninį parką)	141	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti Asvejos ežero ir Žalktynės įlankos suformuoto pusiasalio gamtinę ekosistemą, kaip vertingiausių natūralių Lietuvos ekosistemų etaloną su brandžiais ąžuolynais, saugomų paukščių (erelio žuvininko ir juodojo peslio) perimvietėmis
Kraštovaizdžio draustiniai					
4.	Aiseto (patenka į Labanoro regioninį parką)	1178 (iš 2604)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti vaizdingą ilgiausio Lietuvos ežero kraštovaizdį, pasižymintį raiškiu hidrografiniu pusiasalių ir salų kompleksu, Aukštaitijai būdingomis biocenozėmis ir retomis rūšimis, etnografiškai ypač vertingu Pašiekščių kaimu
5.	Asvejos (patenka į Asvejos regioninį parką)	679 (iš 2286)	Molėtų r., Švenčionių r. ir Vilniaus r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti unikalų Asvejos dubaklonio kraštovaizdį su viena ilgiausių Lietuvoje rininių ežerų sistema, gausiais gamtos ir kultūros paveldo objektais, vertingomis buveinėmis, retų rūšių augalija ir gyvūnija
6.	Baluošų (patenka į Asvejos regioninį parką)	372 (iš 1144)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti Baluošų, Jagomanto, Velniuko ir Išruginės ežerų ir apyežerių kraštovaizdį – ežeringo miškingo kraštovaizdžio etaloną su brandžiais pušynais, vandens ir plėšriesiems paukščiams vertingais biotopais, Jutonių ir Purviniškių pilkapynų kompleksu, Baluošų piliakalniu, kitomis gamtos ir kultūros paveldo vertybėmis
7.	Beržos (patenka į Asvejos regioninį parką)	614	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ežeringo pelkėto dubaklonio kraštovaizdžio etaloną su didele retų ir nykstančių augalų augaviečių įvairove, sodybų etnografiniais elementais ir kultūros paveldo vertybėmis
8.	Kamastos	670	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti Aukštaičių ežeroto moreninio kalvyno kraštovaizdį

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Steigimas ir veiklos organizavimas	Apsaugos tikslai
9.	Kulionių (patenka į Labanoro regioninį parką)	1013	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti vieną raiškiausių Lietuvoje didelės gamtinės ir kultūrinės vertės vaizdingo ežeroto kalvoto moreninio kraštovaizdžio etaloną su vertingu archeologiniu kompleksu, būdingomis ežerų ir miško bendrijomis. Jame išskirtos Kaldinių mokomosios-mokslinės pozonės tikslas - palaikyti ir stiprinti unikalų mokslinę ir mokomąją veiklą plėtojančių astronomijos observatorijos ir etnokosmologijos muziejaus institucijų kompleksą
10.	Lakajos (patenka į Labanoro regioninį parką)	0,2 (iš 1592)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti būdingą miškingo slėnio kraštovaizdį su raiškia hidrografine struktūra, retų rūšių biota, etnokultūrinėmis vertybėmis
11.	Lakajų (patenka į Labanoro regioninį parką)	2293 (iš 2570)	Molėtų r., Vilniaus r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti vieno vaizdingiausių Aukštaitijoje miškingo ežerinio kraštovaizdžio etaloną, pasižymintį unikaliais pusiasaliais, salomis, būdingomis biocenozėmis, retų rūšių augalais ir gyvūnais, kitomis gamtos ir kultūros paveldo vertybėmis
12.	Obelynės (patenka į Labanoro regioninį parką)	324	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti raiškaus miškingo kalvoto ežeroto kraštovaizdžio etaloną, pasižymintį unikaliu mažų termokarstinių ežerėlių kompleksu ir etnokultūrinėmis vertybėmis
13.	Žalktynės (patenka į Asvejos regioninį parką)	380 (iš 704)	Molėtų r. ir Vilniaus r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ežeringo miškingo kraštovaizdžio etaloną – Žalktynės įlankos ir ją supančių miškų kraštovaizdį su Ešerinės aukštapelke
Geologiniai draustiniai					
14.	Žalvarių	13	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ledyno paliktą riedulyną
Geomorfologiniai draustiniai					
15.	Baldono	100 (iš 197)	Molėtų r. ir Anykščių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti gilų ežerutą dubaklonį Aukštaičių moreninėje aukštumoje
16.	Maldžiūnų (patenka į Labanoro regioninį parką)	266 (iš 425)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti moreninio kraštovaizdžio paribyje susiformavusį raiškų ežerutą dubaklonį - vertingą

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Steigimas ir veiklos organizavimas	Apsaugos tikslai
	regioninį parką)				geomorfologinį kompleksą su būdinga augmenija
17.	Panatrųčio (patenka į Labanoro regioninį parką)	198	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti paskutinio apledėjimo Pietų Lietuvos fazės suformuotą raiškaus moreninio gūbrio ir termokarstinių daubų geomorfologinį kompleksą
18.	Plėšiškių (patenka į Labanoro regioninį parką)	165	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti geomorfologiškai vertingą keiminės plokščiakalvės kompleksą
Hidrografiniai draustiniai					
19.	Alnio (patenka į Labanoro regioninį parką)	554 (iš 668)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti natūralų pobūdį išlaikiusio Aukštaitijos ežero hidrografinę struktūrą su salomis ir pusiasaliais
20.	Kertuojų (patenka į Labanoro regioninį parką)	1792	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti didžiausių Lietuvoje ledyninio guolio tipo ežerų hidrografinį pobūdį su apyežerio pelkynais ir miškais
21.	Malkestaičio	40	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti Malkestaičio bei Vadinėlio ežerų duburius pasižyminčius unikaliu skerspjuvio bei gylio santykiu
22.	Siesarties (patenka į Labanoro regioninį parką)	901	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti unikalaus takoskrainio Siesarties ežero hidrografinę struktūrą su salomis ir pusiasaliais
23.	Stirnių (patenka į Labanoro regioninį parką)	2002	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti ir eksponuoti vieno didžiausių Aukštaitijos ežerų raiškią sudėtingos konfigūracijos gamtinę hidrografinę struktūrą, išsiskiriančią salų ir pusiasalių gausa ir ypač didele geoekologine svarba
24.	Virintos	60 (iš 550)	Anykščių r. ir Molėtų r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti gilaus salpinio slėnio stipriai vingiuotos Virintos vidurupio atkarpą
25.	Žvernos (patenka į Asvejos regioninį parką)	195	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti Žvernos upelio hidrografinę struktūrą, slėnį, kaip natūralaus ežeringų ir miškingų aukštumų upelio etaloną su brandžiais ąžuolynais paslėnio zonoje
Urbanistiniai–architektūriniai draustiniai					

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Steigimas ir veiklos organizavimas	Apsaugos tikslai
26.	Dubingių (patenka į Asvejos regioninį parką)	37	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti Dubingių miestelio istorinės dalies urbanistinę (planinę erdvinę, tūrinę) struktūrą, tradicinį visos teritorijos ir joje esančių atskirų sklypų užstatymo tipą (-us), tradicinę statinių architektūrinę išraišką, unikalią, ypatingos istorinės, memorialinės ir archeologinės vertės Dubingių piliavietę, kitus jame esančius kultūros paveldo objektus ir jų aplinką
<i>Botaniniai draustiniai</i>					
27.	Mekšrinio (patenka į Labanoro regioninį parką)	76	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti pelkinio ežero vandens augaliją su gausia šakotųjų ratainyčių populiacija
<i>Botaniniai-zoologiniai draustiniai</i>					
28.	Kanio raisto (patenka į Labanoro regioninį parką)	1 (iš 1114)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti Kanio raisto, kitų aukštapelkių gamtinius kompleksus, supamus brandžių drėgnų pušynų - su retųjų paukščių - erelių žuvininkų, gervių ir kitų - perimvietėmis, gausią ir įvairią augaliją su saugomų augalų - ežerinių slepišerių, virginių varpenių, liūninių viksvų, daugiamečių patvenių ir kitų - augavietėmis
<i>Telmologiniai draustiniai</i>					
29.	Dumblio (patenka į Labanoro regioninį parką)	303	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti būdingą pelkinį duburį su pelkėjančiu ežeru, pasižymintį retų rūšių augalais ir gyvūnais
30.	Ešerinio II (patenka į Labanoro regioninį parką)	51 (iš 176)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti būdingą pelkinį duburį su užpelkėjančiu ežeru
31.	Tramių (patenka į Labanoro regioninį parką)	295 (iš 321)	Molėtų r. ir Švenčionių r. savivaldybės	Valstybė	išsaugoti būdingą pelkinį duburį su stambiais užpelkėjančiais ežerais, išsiskiriantį retų rūšių augalais ir gyvūnais
32.	Urkio (patenka į Labanoro regioninį parką)	343	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti būdingą vertingomis paukščių perimvietėmis pasižymintį pelkinį duburį su užpelkėjančiu ežeru

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas (ha)	Savivaldybė	Steigimas ir veiklos organizavimas	Apsaugos tikslai
33.	Vadokšno (patenka į Labanoro regioninį parką)	399	Molėtų r. savivaldybė	Valstybė	išsaugoti unikaliais gamtiniais požymiais išsiskiriantį pelkėtą ežeruoą duburinį kompleksą ir jo biocenozes

Duomenų šaltinis: Saugomų teritorijų kadastras

Molėtų rajono savivaldybėje biologinės įvairovės apsaugos sistemai bei jau paminėtų valstybinių parkų ir valstybinių draustinių priklauso šios saugomų teritorijų grupės - nacionalinę saugomų teritorijų sistemą perdengiančio Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* teritorijos:

- *buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST);*
- *paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST).*

Konkreči biologinės įvairovės apsaugą vykdanti saugomų teritorijų suvestinė pagal atskiras LR Saugomų teritorijų įstatymu nustatytas nacionalinių saugomų teritorijų grupes bei pagal aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 patvirtintą Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašą ir aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 patvirtintą Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai. Sąrašas pateikiamas 3.2 ir 3.3 lentelėse. Teritorijos planavimas bei plano sprendinių pasekmių vertinimas bus atliekamas atsižvelgiant į aktualius duomenis.

3.2. lentelė. Natura 2000 teritorijos Molėtų rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybė	Pastabos	Vertybės arba tikslai	
					Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo“ 2009 m. balandžio 22 d. Nr. D1-210, 2022-07-16 redakcija)	Apsaugos tikslai (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ 2018 m. balandžio 19 d. Nr. D1-317, 2022-05-03 redakcija, Lietuvos Respublikos ministro įsakymas „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ 2014 m. kovo 14 d. Nr. D1-281, 2022-02-10 redakcija)
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos						
1.	Adomiškio pelkė	5 (iš 71)	Ukmergės r. ir Molėtų r. savivaldybės	-	9050, Žolių turtingi eglynai; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; Raudonpilvė kūmutė; Šarvuotoji skėtė	-
2.	Alkūnų ir Grybiškių miškai	799	Molėtų r. savivaldybė	-	9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai.	-
3.	Asvejos ežerynas	4836 (iš 11458)	Molėtų r., Švenčionių r. ir Vilniaus r. savivaldybės	Ribos sutampa su Asvejos regioninio parko ribomis, išskyrus rekreacinės, žemės ūkio bei gyvenamosios paskirties prioriteto funkcines zonas	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis; 3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 3160, Natūralūs distrofiniai ežerai; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9070, Medžiais apaugusios ganyklos; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Dvijuostė nendriadusė; Kūdrinis pelėausis; Plačioji dusia; Raudonpilvė kūmutė; Skiauterėtasis tritonas; Šarvuotoji skėtė; Šneiderio kirmvabalys; Ūdra; Žvilgančioji riestūnė; Niūriaspalvis auksavabalys	-
4.	Baldono ežero apylinkės	102 (iš 197)	Anykščių r. ir Molėtų r. savivaldybės	Ribos sutampa su Baldono geomorfologinio draustinio ribomis	9180 Griovų ir šlaitų miškai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos	Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6210, Stepinės pievos“ ne mažesniame kaip 0,4 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ne mažesniame kaip 13 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6450, Aliuvinės pievos“ ne mažesniame kaip 3 ha plote. Pasiiekti buveinės „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ susiformavimą ne mažesniame kaip 1 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ ne mažesniame kaip 1 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 12 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 5 ha plote.

5.	Labanoro regioninis parkas	18944 (iš 53201)	Molėtų r., Švenčionių r. ir Utenos r. savivaldybės	Ribos sutampa su Labanoro regioninio parko ribomis, išskyrus rekreacinės, žemės ūkio bei gyvenamosios paskirties prioriteto funkcines zonas	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmųjų augalų bendrijomis;3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis;3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis;3160, Natūralūs distrofiniai ežerai;3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis;6230, Rūšių turtingi briedgaurnai;6410, Melvenynai;6450, Aliuvinės pievos;6510, Šienaujamos mezofitų pievos;7110, Aktyvios aukštapelkės;7140, Tarpinės pelkės ir liūnai;7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotų pelkės;7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte;7230, Šarmingos žemapelkės;9010, Vakarų taiga;9050, Žolių turtingi eglynai;9080, Pelkėti lapuočių miškai;91D0, Pelkiniai miškai;Auksuotoji šaškytė;Didysis auksinukas;Dvijuostė nendriadusė;Dvilapis purvuolis;Mažoji nėgė;Ovalioji geldutė;Paprastasis kirtiklis;Pelkinė uolaskėlė;Plačioji dusia;Pleištinė skėtė;Plikažiedis linlapis;Raudonpilvė kūmutė;Skiauterėtasis tritonas;Šarvuotoji skėtė;Šneiderio kirmvabalys;Ūdra;Vėjalandė šilagėlė;Vijūnas;Žvilgančioji riestūnė	-
6.	Malkėsto apylinkės	33	Molėtų r. savivaldybė	-	6120 Karbonatinių smėlynų pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos	-
7.	Vilkaraisčio miškas	662	Molėtų r. savivaldybė	Ribos sutampa su Kamastos valstybinio kraštovaizdžio draustinio ribomis	7110 Aktyvios aukštapelkės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 91D0 Pelkiniai miškai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai	Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6120, Karbonatinių smėlynų pievos“ ne mažesniame kaip 0,07 ha plote. Pasiiekti buveinės „6120, Karbonatinių smėlynų pievos“ susiformavimą ne mažesniame kaip 0,1 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „6210, Stepinės pievos“ ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6210, Stepinės pievos“ ne mažesniame kaip 2,5 ha plote. Pasiiekti buveinės „6210, Stepinės pievos“ susiformavimą ne mažesniame kaip 1 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ne mažesniame kaip 0,9 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ne mažesniame kaip 6,5 ha plote. Pasiiekti buveinės „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 11 ha plote.

					Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ ne mažesniame kaip 1,9 ha plote. Pasiekti buveinės „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ susiformavimą ne mažesniame kaip 0,7 ha plote. Pasiekti buveinės „6530, Miškapievės“ susiformavimą ne mažesniame kaip 0,05 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6530, Miškapievės“ ne mažesniame kaip 2 ha plote. Pasiekti buveinės „6530, Miškapievės“ susiformavimą ne mažesniame kaip 1,8 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „7110, Aktyvios aukštapelkės“ ne mažesniame kaip 0,7 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „7110, Aktyvios aukštapelkės“ ne mažesniame kaip 6,1 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „7140, Tarpinės pelkės ir liūnai“ ne mažesniame kaip 0,3 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „7140, Tarpinės pelkės ir liūnai“ ne mažesniame kaip 13 ha plote. Pasiekti buveinės „7140, Tarpinės pelkės ir liūnai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 1,7 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“ ne mažesniame kaip 29 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“ ne mažesniame kaip 130 ha plote. Pasiekti buveinės „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 25 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „9050, Žolių turtingi eglynai“ ne mažesniame kaip 0,4 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9050, Žolių turtingi eglynai“ ne mažesniame kaip 10 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ ne mažesniame kaip 5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ ne mažesniame kaip 5 ha plote. Pasiekti buveinės „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 5 ha plote.
--	--	--	--	--	--

						Pasiekti buveinės „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „91D0, Pelkiniai miškai“ ne mažesniame kaip 1,4 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „91D0, Pelkiniai miškai“ ne mažesniame kaip 5,5 ha plote. Pasiekti buveinės „91D0, Pelkiniai miškai“ susiformavimą ne mažesniame kaip 7 ha plote. Išsaugoti palankią apsaugos būklę buveinei „91E0, Aliuviniai miškai“ ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „91E0, Aliuviniai miškai“ ne mažesniame kaip 4,5 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę dvilapiui purvuoliui tinkamoje buveinėje ne mažesniame kaip 2,8 ha plote, kuriame būtų reguliariai aptinkama ne mažiau kaip 30 dvilapio purvuolio individų. Atkurti palankią apsaugos būklę žvilgančijai riestūnei tinkamoje buveinėje ne mažesniame kaip 3,3 ha plote, kuriame būtų reguliariai aptinkama žvilgančiosios riestūnės individų.
8.	Virintos upė	60 (iš 834)	Anykščių r. ir Molėtų r. savivaldybės	Dalis teritorijos patenka į Virintos valstybinį hidrografinį draustinį bei Anykščių regioninį parką (dalis Virintos kraštovaizdžio ir Kurklių geomorfologinio draustinių).	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; 6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 8220, Silikatinų uolienu atodangos; Paprastasis kūjagalvis; Baltijos lašiša	Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis“ ne mažesniame kaip 38 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „6210, Stepinės pievos“ ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ne mažesniame kaip 2,6 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ ne mažesniame kaip 1 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai“ ne mažesniame kaip 1,6 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „6450, Aliuvinės pievos“ ne mažesniame kaip 9 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6450, Aliuvinės pievos“ ne mažesniame kaip 7 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ ne mažesniame kaip 15 ha plote.

						Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ ne mažesniame kaip 9 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“ ne mažesniame kaip 0,5 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „9050, Žolių turtingi eglynai“ ne mažesniame kaip 1 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9050, Žolių turtingi eglynai“ ne mažesniame kaip 2 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 26 ha plote. Atkurti palankią apsaugos būklę buveinei „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ ne mažesniame kaip 5,6 ha plote. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje buveinę „8220, Silikatinų uolienų atodangos“ ne trumpesnėje nei 49 metrų atkarpoje. Išsaugoti palankioje apsaugos būklėje paprastajam kūjagalviui tinkamas buveinės Virintos upėje, kur rėvų ruožuose paprastojo kūjagalvio vidutinis gausumas ne mažesnis kaip 1,3 ind./ 100 kv. m. Užtikrinti atvirus migracijos kelius ir išsaugoti palankioje apsaugos būklėje Baltijos lašišai tinkamas buveines, kur rėvų ruožuose Baltijos lašišos jauniklių tankumas ne mažesnis kaip 1 ind./ 100 kv. m.
<i>Paukščių apsaugai svarbios teritorijos</i>						
9.	Asvejos ežerynas	4493 (iš 10822)	Švenčionių r., Vilniaus r. ir Molėtų r. savivaldybės	Ribos sutampa su Asvejos regioninio parko ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 375, išskyrus šio parko rekreacinio ir kitos (gyvenamosios)	Juodųjų peslių (<i>Milvus migrans</i>), lėlių (<i>Caprimulgus europaeus</i>) apsaugai	Juodieji pesliai (<i>Milvus migrans</i>), lėliai (<i>Caprimulgus europaeus</i>)

				paskirties prioriteto funkcinės zonos		
10.	Labanoro giria	18942 (iš 53065)	Švenčionių r., Molėtų r., Utenos r. ir Ignalinos r. savivaldybės	Ribos sutampa su Labanoro regioninio parko ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1530, išskyrus šio parko Labanoro urbanistinį draustinį, rekreacinio ir žemės ūkio paskirties prioriteto funkcinės zonos	Juodakaklių narų (<i>Gavia arctica</i>), vapsvaėdžių (<i>Pernis apivorus</i>), juodųjų peslių (<i>Milvus migrans</i>), žuvininkų (<i>Pandion haliaetus</i>), kurtinių (<i>Tetrao urogallus</i>), jerubių (<i>Bonasa bonasia</i>), gervių (<i>Grus grus</i>), tikučių (<i>Tringa glareola</i>), lututčių (<i>Aegolius funereus</i>), žvirblinių pelėdų (<i>Glaucidium passerinum</i>), lėlių (<i>Caprimulgus europaeus</i>), žalvarnių (<i>Coracias garrulus</i>), juodųjų meletų (<i>Dryocopus martius</i>), tripirščių genių (<i>Picoides tridactylus</i>), ligutės (<i>Lullula arborea</i>) apsaugai	Juodakakliai narai (<i>Gavia arctica</i>), vapsvaėdžiai (<i>Pernis apivorus</i>), juodieji pesliai (<i>Milvus migrans</i>), žuvininkai (<i>Pandion haliaetus</i>), kurtiniai (<i>Tetrao urogallus</i>), jerubės (<i>Bonasa bonasia</i>), gervės (<i>Grus grus</i>), tikučiai (<i>Tringa glareola</i>), lututės (<i>Aegolius funereus</i>), žvirblinės pelėdos (<i>Glaucidium passerinum</i>), lėliai (<i>Caprimulgus europaeus</i>), žalvarniai (<i>Coracias garrulus</i>), juodosios meletos (<i>Dryocopus martius</i>), tripirščiai geniai (<i>Picoides tridactylus</i>), ligutės (<i>Lullula arborea</i>)

Duomenų šaltinis: Saugomų teritorijų kadastras

Molėtų rajono savivaldybėje yra 13 gamtos paveldo objektų (lentelė 3.3.). Iš jų - 5 geologiniai, 8 botaniniai gamtos paveldo objektai, iš kurių vienas įsteigtas savivaldybės, o kiti – valstybės. Ties Molėtų r. sav. riba yra du hidrografiniai gamtos paveldo objektai.

3.3. lentelė. Gamtos paveldo objektai (GPO)

4. Eil. Nr.	Pavadinimas	Vietovė, saugoma teritorija	Steigimas ir veiklos organizavimas
Geologiniai objektai			
1.	Akmuo Valiulis	Molėtų r. sav., Alantos sen., Karališkių k.	Valstybė
2.	Jurkiškio akmuo	Molėtų r. sav., Dubingių sen., Ciūniškių k., Asvejos regioninis parkas, Beržos kraštovaizdžio draustinis	Valstybė
3.	Kreiviškių akmuo	Molėtų r. sav., Dubingių sen., Kreiviškių k., Neries regioninis parkas, Bražuolės botaninis draustinis	Valstybė
4.	Lakajos akmuo	Molėtų r. sav., Inturkės sen., Labanoro regioninis parkas	Valstybė
5.	Mindučių akmuo	Molėtų r. sav., Čiulėnų sen., Mindučių k.	Valstybė
Botaniniai objektai			
6.	Alkūnų ąžuolas	Molėtų r. sav., Joniškio sen., Paneriškių k.	Valstybė
7.	Alkūnų pušis	Molėtų r. sav., Joniškio sen., Giedraitiškių k.	Valstybė
8.	Dvikamienė pušis	Molėtų r. sav., Inturkės sen., Streipūnų k. Labanoro regioninis parkas, Lakajų kraštovaizdžio draustinis	Savivaldybė
9.	Juodenėnų eglė	Molėtų r. sav., Joniškio sen., Juodenėnų k.	Valstybė
10.	Juodenėnų trikamienė pušis	Molėtų r. sav., Joniškio sen., Juodenėnų k.	Valstybė
11.	Milių ąžuolas	Molėtų r. sav., Mindūnų sen., Milių k.	Valstybė
12.	Šaukšteliškių ąžuolas	Molėtų r. sav., Luokesos sen., Šaukšteliškių k.	Valstybė
13.	Virintos ąžuolas	Molėtų r. sav., Alantos sen., Klabinių k., Virintos hidrografinis draustinis	Valstybė
Hidrografiniai objektai			
14.	Aiseto pusiasalis	Švenčionių r. sav. Labanoro sen., Labanoro regioninis parkas, Aiseto kraštovaizdžio draustinis (ties Molėtų r. sav. riba)	Valstybė
15.	Alnio pusiasalis	Švenčionių r. sav. Labanoro sen., Labanoro regioninis parkas, Alnio kraštovaizdžio draustinis (ties Molėtų r. sav. riba)	Valstybė

Duomenų šaltinis: Saugomų teritorijų kadastras

Geotopai. Lietuvos geologijos tarnyba taip pat kaupia informaciją apie Lietuvos teritorijos geotopus. Geotopais yra vadinami saugomi ar saugotini, etaloniniai (tipiški) ar unikalūs geologinės, geomorfologinės ar hidrogeologinės svarbos erdviniai objektai geologinėje aplinkoje (geosferoje), pavieniai ar sudarantys kompaktiškas grupes, vertingi mokslui ir pažinimui. Šie objektai gali būti svarbūs turizmo maršrutų planavimui, visuomenės gamtamoksliniam švietimui ar rekreacinių teritorijų estetinės vertės didinimui. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje yra 29 geotopai (3.4. lentelė).

3.4. lentelė. Geotopai

Eil. Nr.	Geotopo tipas	Geotopų skaičius
1.	didkalvė	4
2.	keli rieduliai	1
3.	ozas	2
4.	riedulynas	1
5.	riedulys	10
6.	riedulių ekspozicija	1
7.	šaltinis	10
Viso:		29

Duomenų šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

Saugomų rūšių radavietės bei augavietės (buveinės). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymo 8 straipsnio 9 punktu, saugomų rūšių apsauga užtikrinama atliekant planų ir programų strateginį pasekmių aplinkai vertinimą ir šių įvertinimų pagrindu ribojant ar draudžiant ūkinę ar kitokią veiklą, kuri gali daryti neigiamą poveikį saugomoms rūšims. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, prie teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, priskiriamos saugomų rūšių radavietės bei augavietės (buveinės).

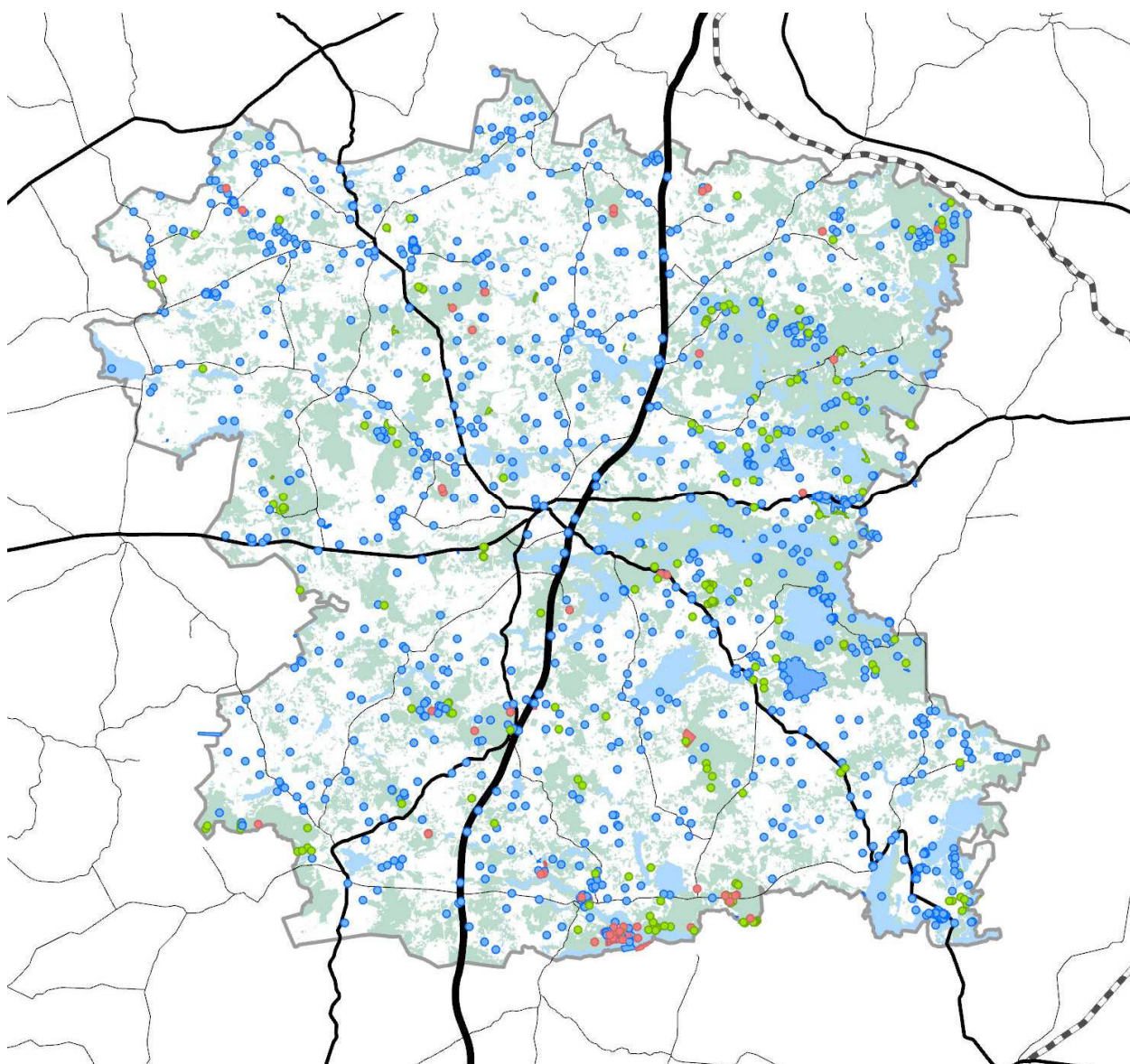
Saugoma rūšis – nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje.

Augavietė – augalų ir grybų, jų populiacijų natūrali augimo vieta.

Radavietė – geografinė vieta ar plotas, kuriuose aptinkama (pastebima) ar kitaip nustatoma gyvūnų rūšių individų.

Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti gamtinė aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.

3.5. lentelėje pateikiami informacinės sistemos (SRIS) (<https://sris.am.lt>) duomenys apie Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšis, randamas Molėtų rajono savivaldybės bendrojo plano keitimu planuojamoje teritorijoje.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Molėtų r. sav. riba
- Miškai
- Paviršiniai vandens telkiniai
- Magistralinis kelias
- Krašto kelias
- Rajoninis kelias
- Geležinkelis

Aptinkamos saugomų rūšių radavietės ir augavietės:

- Augalų augavietės (taškai)
- Grybų ir kerpių augavietės (taškai)
- Gyvūnų radavietės (taškai)
- Augalų augavietės (linijos)
- Grybų ir kerpių augavietės (linijos)
- Gyvūnų radavietės (linijos)
- Augalų augavietės (plotai)
- Grybų ir kerpių augavietės (plotai)
- Gyvūnų radavietės (plotai)

3.1. pav. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje aptinkamos saugomų rūšių radavietės ir augavietės
(Duomenų šaltinis: Saugomų rūšių informacinė sistema)

3.5. lentelė. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje aptinkamų saugomų rūšių sąrašas su radaviečių ir augaviečių skaičiumi

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	Radaviečių/augaviečių skaičius
1	Akiuotasis satyras	Lopinga achine	1
2	Alksninė hipotrachina	Hypotrachyna revoluta	1
3	Atžalinis dumblabragis	Tolypella prolifera	1
4	Auksuotoji šaškytė	Euphydryas aurinia	3
5	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	10
6	Ažuolinė kepena	Fistulina hepatica	1
7	Ažuolinis skaptukas	Xestobium rufovillosum	2
8	Ažuolinis skylenis	Inonotus dryophilus	3
9	Balinė pelėda	Asio flammeus	1
10	Baltajuostis melsvys	Aricia eumedon	1
11	Baltakaktė skėtė	Leucorrhinia albifrons	3
12	Baltasis gandras	Ciconia ciconia	464
13	Baltijinė gegūnė	Dactylorhiza longifolia	2
14	Baltijinė ramalina	Ramalina baltica	4
15	Baltnugaris genys	Dendrocopos leucotos	2
16	Beržas keružis	Betula nana	3
17	Branto pelėausis	Myotis brandtii	4
18	Cyplė	Anas penelope	2
19	Daugiametė blizgė	Lunaria rediviva	7
20	Dėmėtoji gegūnė	Dactylorhiza maculata	2
21	Didysis auksinukas	Lycaena dispar	2
22	Didysis baltasis garnys	Egretta alba	4
23	Didysis baublys	Botaurus stellaris	15
24	Didysis karališkasis laumžirgis	Anax imperator	2
25	Didysis plukenis	Najas marina	1
26	Didysis skydvabalys	Peltis grossa	1
27	Didžioji kuolinga	Numenius arquata	7
28	Dirvinė raugė	Agrostemma githago	2
29	Dryžagalvė kryklė	Anas querquedula	3
30	Dvijuostė nendradusė	Graphoderus bilineatus	12
31	Dvilapis purvuolis	Liparis loeselii	6
32	Dvispalvis plikšnys	Vespertilio murinus	3
33	Erelis žuvininkas	Pandion haliaetus	11
34	Eurazinis tetervinas	Tetrao tetrix	6
35	Europinis plačiaausis	Barbastella barbastellus	2
36	Europinis žalvarnis	Coracias garrulus	3
37	Ežerinė slepišerė	Isoetes lacustris	1
38	Ežinė viksva	Carex muricata	2
39	Gaidukas	Calidris pugnax	1

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	Radaviečių/augaviečių skaičius
40	Gauruotoji skolija	<i>Scolia hirta</i>	1
41	Gebenė lipikė	<i>Hedera helix</i>	2
42	Geltonoji kielė	<i>Motacilla flava</i>	1
43	Geltonžiedis kordulegastras	<i>Cordulegaster boltoni</i>	2
44	Geltoskruotis žaltys	<i>Natrix natrix</i>	1
45	Gervė	<i>Grus grus</i>	5
46	Gyslotoji krempliabudė	<i>Rhodotus palmatus</i>	1
47	Grakščioji skėtė	<i>Leucorrhina caudalis</i>	5
48	Gulbė giesmininkė	<i>Cygnus cygnus</i>	22
49	Jerubė	<i>Bonasa bonasia</i>	23
50	Juodasis gandra	<i>Ciconia nigra</i>	25
51	Juodasis peslys	<i>Milvus migrans</i>	13
52	Juodoji meleta	<i>Dryocopus martius</i>	15
53	Juodoji žuvėdra	<i>Chlidonias niger</i>	5
54	Jūrinis erelis	<i>Haliaeetus albicilla</i>	14
55	Kerpiškasis gleivytis	<i>Leptogium lichenoides</i>	1
56	Keturdantė suktenė	<i>Vertigo geyeri</i>	2
57	Keturskiautis žvaigždinas	<i>Geastrum quadrifidum</i>	1
58	Kislusis piengrybis	<i>Lactarius repraesentaneus</i>	1
59	Koraliskasis trapiadyglis	<i>Herizium coralloides</i>	5
60	Krateriskasis taurūnis	<i>Urnula craterium</i>	2
61	Kūdrinis pelėausis	<i>Myotis dasycneme</i>	4
62	Kukutis	<i>Upupa epops</i>	3
63	Kurapkinė storplutis	<i>Xylobolus frustulatus</i>	6
64	Kvapioji dirvuolė	<i>Agrimonia procera</i>	1
65	Kvapioji ūmėdė	<i>Russula grata</i>	1
66	Laplandinis karklas	<i>Salix lapponum</i>	8
67	Lašiša	<i>Salmo salar</i>	1
68	Lazdyninė miegapelė	<i>Muscardinus avellanarius</i>	2
69	Lėlys	<i>Caprimulgus europaeus</i>	2
70	Lieknasis švyls	<i>Eriophorum gracile</i>	10
71	Liekninis beržas	<i>Betula humilis</i>	14
72	Lūšis	<i>Lynx lynx</i>	1
73	Machaonas	<i>Papilio machaon</i>	15
74	Marmurinis auksavabalis	<i>Protaetia lugubris</i>	1
75	Mažasis dančiasnapis	<i>Mergus albellus</i>	1
76	Mažasis erelis rėksnys	<i>Clanga pomarina</i>	30
77	Mažasis kragas	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1
78	Mažasis nakviša	<i>Nyctalus leisleri</i>	3
79	Mažoji musinukė	<i>Ficedula parva</i>	4
80	Mažoji nehalenija	<i>Nehalennia speciosa</i>	6

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	Radaviečių/augaviečių skaičius
81	Mažoji suktenė	Vertigo angustior	3
82	Mažoji šimtūnė	Centunculus minimus	1
83	Melsvasis gencijonas	Gentiana cruciata	1
84	Melsvoji žiovenė	Chaenotheca cinerea	4
85	Menturlapė ežerutė	Hydrilla verticillata	3
86	Meškinis česnakas	Allium ursinum	5
87	Miltuotoji brylytė	Sclerophora farinacea	3
88	Miškinė dirsuolė	Bromopsis benekenii	2
89	Miškinė plikaplaiskė	Neottianthe cuculata	2
90	Naminė pelėda	Strix aluco	1
91	Nariuotoji ilgalūpė	Corallorhiza trifida	3
92	Natuzijaus šikšniukas	Pipistrellus nathusii	35
93	Nendrinė lingė	Circus aeruginosus	4
94	Nendrinė rupūžė	Bufo calamita	1
95	Niūriaspalvis auksavabalis	Osmoderma eremita	15
96	Paprastasis gričiukas	Limosa limosa	1
97	Paprastasis kardelis	Gladiolus imbricatus	1
98	Paprastasis kūjagalvis	Cottus gobio	1
99	Paprastasis purplėlis	Streptopelia turtur	3
100	Paprastasis stulgys	Gallinago media	1
101	Paprastasis suopis	Buteo buteo	2
102	Paprastasis tulžys	Alcedo atthis	3
103	Paprastasis uldukas	Columba oenas	1
104	Paprastasis vištvanagis	Accipiter gentilis	3
105	Paprastoji griežlė	Crex crex	8
106	Paprastoji lututė	Aegolius funereus	5
107	Paprastoji nuodėgulė	Melanitta fusca	1
108	Paprastoji rupūžė	Bufo bufo	1
109	Paprastoji tuklė	Pinguicula vulgaris	1
110	Paprastoji vandens lelija	Nymphaea alba	9
111	Parazitinė šiurė	Cladonia parasitica	1
112	Paukštvanagis	Accipiter nisus	1
113	Pelkinė laksana	Hammarbya paludosa	1
114	Pelkinė uolaskėlė	Saxifraga hirculus	1
115	Pempė	Vanellus vanellus	2
116	Pievinė lingė	Circus pygargus	5
117	Pievinis satyriukas	Coenonympha tullia	1
118	Pilkasis garnys	Ardea cinerea	1
119	Pilkoji antis	Anas strepera	5
120	Pilkoji kurapka	Perdix perdix	5
121	Pilkoji meleta	Picus canus	1

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	Radaviečių/augaviečių skaičius
122	Pjūklausis kelmagraužis	Prionus coriarius	2
123	Plačiagalvis manerheimo trumpasparnis	Oxyporus mannerheimii	6
124	Plačiažnyplis vėžys	Astacus astacus	15
125	Plačioji dusia	Dytiscus latissimus	12
126	Plačioji platužė	Lobaria pulmonaria	23
127	Pleištinis žirgelis	Ophiogomphus cecilia	14
128	Plovinė vištelė	Porzana parva	2
129	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	32
130	Pūkuotoji apuokė	Trichocolea tomentella	4
131	Purpurinis plokščiavabalis	Cucujus cinnaberinus	3
132	Putpelė	Coturnix coturnix	1
133	Raktažolė pelenėlė	Primula farinosa	1
134	Raudonkojis tulikas	Tringa totanus	2
135	Raudonoji gegūnė	Dactylorhiza incarnata	24
136	Raudonpilvė kūmutė	Bombina bombina	28
137	Rausvoji pintainė	Fomitopsis rosea	1
138	Rudagalvė antis	Aythya ferina	5
139	Rudagalvis kiras	Larus ridibundus	1
140	Rudakaklis kragas	Podiceps griseigena	1
141	Rudasis ausylis	Plecotus auritus	2
142	Rudasis nakviša	Nyctalus noctula	32
143	Rudasis peslys	Milvus milvus	1
144	Rudeninė praujenė	Callitriche hermaphroditica	1
145	Rudoji viksvuolė	Cyperus fuscus	1
146	Siauralapė gegūnė	Dactylorhiza traunsteineri	2
147	Siauralapis dumblialaiškis	Alisma gramineum	1
148	Siauralapis gencijonas	Gentiana pneumonanthe	1
149	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	15
150	Skiauterėtasis tritonas	Triturus cristatus	2
151	Smailiaragis mėšlavabalis	Copris lunaris	2
152	Smiltyninis gvazdikas	Dianthus arenarius	9
153	Stačioji dirvuolė	Agrimonia pilosa	11
154	Statusis atgiris	Huperzia selago	29
155	Šakotoji ratainytė	Cladium mariscus	13
156	Šarvuotoji skėtė	Leucorrhinia pectoralis	9
157	Šaukštasnapė antis	Anas clypeata	1
158	Šiaurinis laumžirgis	Aeshna crenata	2
159	Šiaurinis šikšnyš	Eptesicus nilssoni	14
160	Šikšniukas mažylis	Pipistrellus pygmaeus	20
161	Šikšniukas nykštukas	Pipistrellus pipistrellus	18
162	Širdinė dviguonė	Listera cordata	1

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	Radaviečių/augaviečių skaičius
163	Šneiderio kirmvabalys	Boros schneideri	7
164	Tamsialapis skiautalūpis	Epipactis atrorubens	1
165	Tarpinis rūtenis	Corydalis intermedia	2
166	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	2
167	Tripirštis genys	Picoides tridactylus	5
168	Trogo virvuotė	Funalia trogii	1
169	Tuščiaviduris rūtenis	Corydalis cava	2
170	Ūdra	Lutra lutra	10
171	Upinė žuvėdra	Sterna hirundo	2
172	Vakarinis kurtinys	Tetrao urogalus	1
173	Vakarinis vapsvaėdis	Pernis apivorus	6
174	Vandeninis pelėausis	Myotis daubentonii	36
175	Vėjalandė šilagėlė	Pulsatilla patens	22
176	Vėlyvasis šikšnys	Eptesicus serotinus	24
177	Vidutinis margasis genys	Dendrocopos medius	2
178	Vienalapis gedutis	Malaxis monophyllos	3
179	Vientisasis skylutis	Perenniporia medulla–panis	3
180	Vijūnas	Misgurnus fossilis	2
181	Vilkas	Canis lupus	1
182	Vingiastiebė dygva	Calliargon trifarium	1
183	Vyninė artonija	Arthonia vinosa	5
184	Žaliagalvė taurenė	Calicium adpersum	2
185	Žalioji dvyndantė	Dicranum viride	6
186	Žalsvoji gijabudė	Entoloma incanum	1
187	Žalsvoji kežytė	Cetrelia olivetorum	1
188	Žalsvoji žiovenė	Chaenotheca chlorella	7
189	Žieduotoji strėliukė	Sympecma paedisca	2
190	Žirnialapis vikis	Vicia pisiformis	1
191	Žvilgančioji riestūnė	Hamatocaulis vernicosus	4
192	Žvirblinė pelėda	Glauclidium passerinum	6

Duomenų šaltinis: Saugomų rūšių informacinė sistema

Europos bendrijos (EB) svarbos natūralios buveinės. Europos Bendrijos svarbos rūšys – nykstančios, pažeidžiamos, retos ar endeminės rūšys, esančios Europos Bendrijos valstybių ir Lietuvos Respublikos teritorijoje.

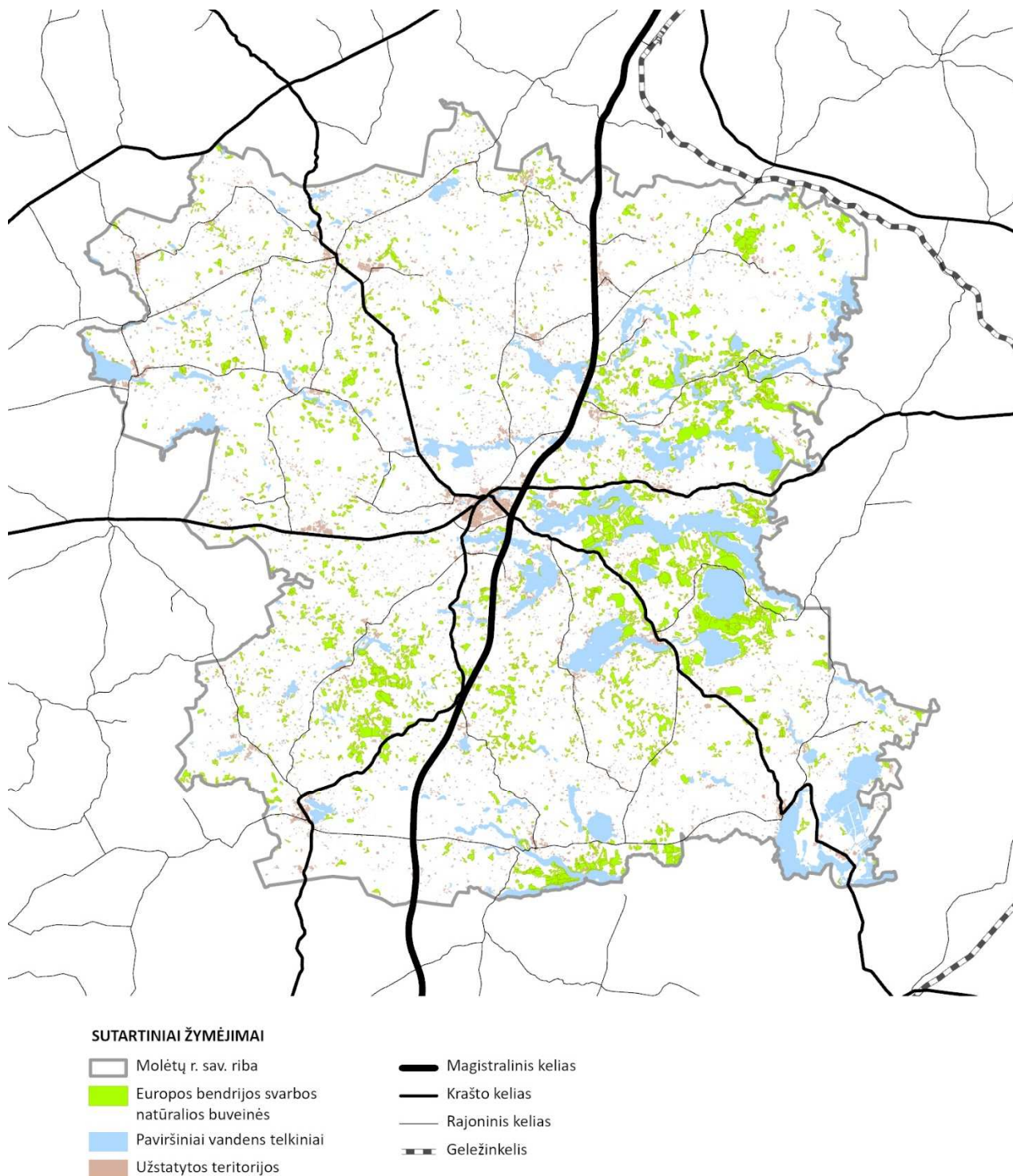
Prie teritorijų, kurios gali būti reikšminai paveiktos, priskiriamos Europos bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralios buveinės, esančios už saugomų teritorijų ribų. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės šiai dienai užima 9 201,5 ha, suskaičiuojama 2710 buveinių.

Schemoje pateikiami Lietuvos erdvinės informacijos portale (www.geoportal.lt/map) kaupiami duomenys apie ES svarbos natūralias buveines, jų sklaidą teritorijoje.

Europos Bendrijos svarbos rūšių sąrašus sudaro ir tvirtina Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į Europos Bendrijos teisės aktus bei tarptautinius sutartis.

Europos Bendrijos svarbos rūšys Aplinkos ministerijos sprendimu, atsižvelgiant į Raudonosios knygos komisijos rekomendacijas, gali būti įrašytos į ypač saugomų rūšių bei Raudonosios knygos sąrašus.

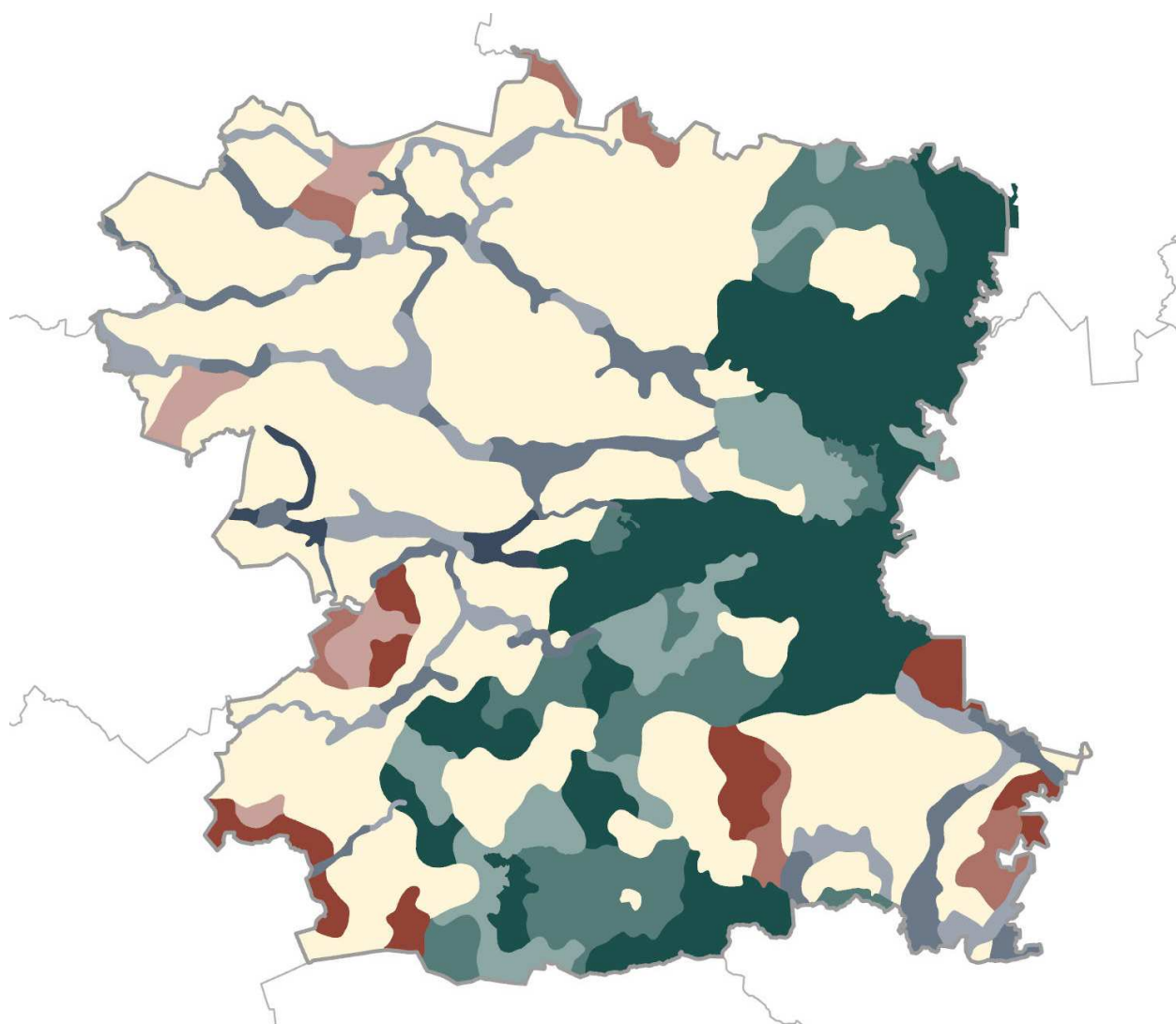
3.2. pav. Europos Bendrijos (EB) svarbos natūralios buveinės Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje.

Gamtinis karkasas. Gamtinis karkasas - vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkos apsaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

Gamtinio karkaso teritorijų sistemos sudėtis Molėtų rajono savivaldybėje:

- **Geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatingą ekologinę svarbą bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, karsto paplitimo ir požeminių vandenų intensyvaus maitinimo plotus. Jos skiria stambias gamtines geosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio pusiausvyrą.
Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, Baltijos aukštumų ruožo Aukštaičių aukštumos sritis formuoja geoekologinę takoskyrą, apjungiančią Baltijos aukštumos kalvynus. Bendroje sumoje pastaroji gamtinio karkaso dalis apima 33% savivaldybės teritorijos, arba 63% viso GK metafunkcinių dalių užimamo ploto. Iš jų, atsižvelgiant į kraštovaizdžio formavimo kryptis, net 56% teritorijoje išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, 25% palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas. Likusiuose 19% grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai.
- **Vidinio stabilizavimo arealai** – teritorijos galinčios apkeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požįriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės, bei kiti vertingi stambesnių geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.
Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje vidinio stabilizavimo arealai apima 7% savivaldybės teritorijos, arba 14% viso gamtinio karkaso užimamos teritorijos ir formuoja trijų skirtingų tvarkymo krypčių arealus. Išlaikomo ir saugomo esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio teritorijos sudaro apie 6% visų vidinio stabilizavimo arealų apimamo ploto. Pastarieji plotai reikalauja minimalaus įsikišimo, t.y. natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio saugojimo ir išlaikymo. Palaikomo ir stiprinamo esamo kraštovaizdžio natūralumo teritorijos užima 47% nuo viso vidinio stabilizavimo arealų ploto. Likusiuose 47% grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai.
- **Migraciniai koridoriai** – slėniai, raguvynai bei dubakloniai ir kitos teritorijos, kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.
Molėtų rajono savivaldybėje migraciniams koridoriams atstovauja Siesarties ir jos intakų bei Virintos ir jos intakų upių slėniai, Alaušų-Gėlių-Gruodžio-Dūrių ežerų linija, Grabuosto, Arino, Žaugėdų ežerai. Šios teritorijos užima 12% savivaldybės, arba 22% viso gamtinio karkaso užimamos teritorijos. Iš jų 46% sudaro išlaikomo ir saugomo esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio teritorijos, 29% migracijos koridoriams priskirtų teritorijų būtinas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas. Likę net 25%, teritorijos priskirtina kraštovaizdžio tvarkymo kryptims, pagal kurią būtinas natūralumą atstatančių kraštovaizdžio elementų grąžinimas ir gausinimas.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

— Molėtų r. sav. riba

— Kitų savivaldybių ribos

Gamtinio karkaso tipas ir kraštovaizdžio tvarkymo priemonės

— Geoekologinės takoskyros, grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai

— Geoekologinės takoskyros, išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis

— Geoekologinės takoskyros, palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas

— Migracijos koridoriai, grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai

— Migracijos koridoriai, išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis

— Migracijos koridoriai, palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas

— Vidinio stabilizavimo arealai, grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai

— Vidinio stabilizavimo arealai, išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis

— Vidinio stabilizavimo arealai, palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas

— Savivaldybės teritorija, kurioje nėra gamtinio karkaso

3.3. pav. Gamtinis karkasas Molėtų rajono savivaldybėje, identifikuotas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano korektūra

Gamtinis karkasas Molėtų rajono savivaldybėje jungia gana įvairios paskirties teritorijas – gamtinius draustinius, valstybinius parkus, apsaugos zonas, saugomus gamtos išteklių sklypus, įvairias rekreacines,

miškų ūkio, taip pat ribojamos agrarinės veiklos zonas. Molėtų rajono savivaldybėje gamtinio karkaso plotas sudaro apie 52% savivaldybės ploto.

Ekologinis tinklas. 2000 metais Lietuvoje sukurta Europos standartus atitinkanti nacionalinio ekologinio tinklo (ECONET) koncepcija ir jo įgyvendinimo strategija. Ekologinio tinklo įgyvendinimas svarbus regiono subalansuotai plėtrai, natūralaus kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui, ES Buveinių ir Paukščių Direktyvų (Natura 2000 teritorijos), agroaplinkosauginių programų įgyvendinimui, taip pat ir Biologinės įvairovės bei Berno konvencijų (EMERALD tinklas) įgyvendinimui.

Ekologinis tinklas susideda iš trijų hierarchinių lygmenų: europinio, regioninio ir vietinio. Europinis lygmuo apima didelio ploto ir ilgio branduolius ir koridorius, kurie svarbūs europiniu mastu ir gali išsaugoti Europos biologinę ir kraštovaizdžio įvairovę. Regioninis lygmuo skirtas išsaugoti biologinę ir kraštovaizdžio įvairovę tam tikro regiono lygmenyje, t. y. šalies, apskrities ar kelių rajonų mastu. Vietiniai tinklai sudaromi siekiant išsaugoti vietines gamtines vertybes ir paprastai formuojami rajono, miesto, seniūnijos ar kitos teritorijos mastu.

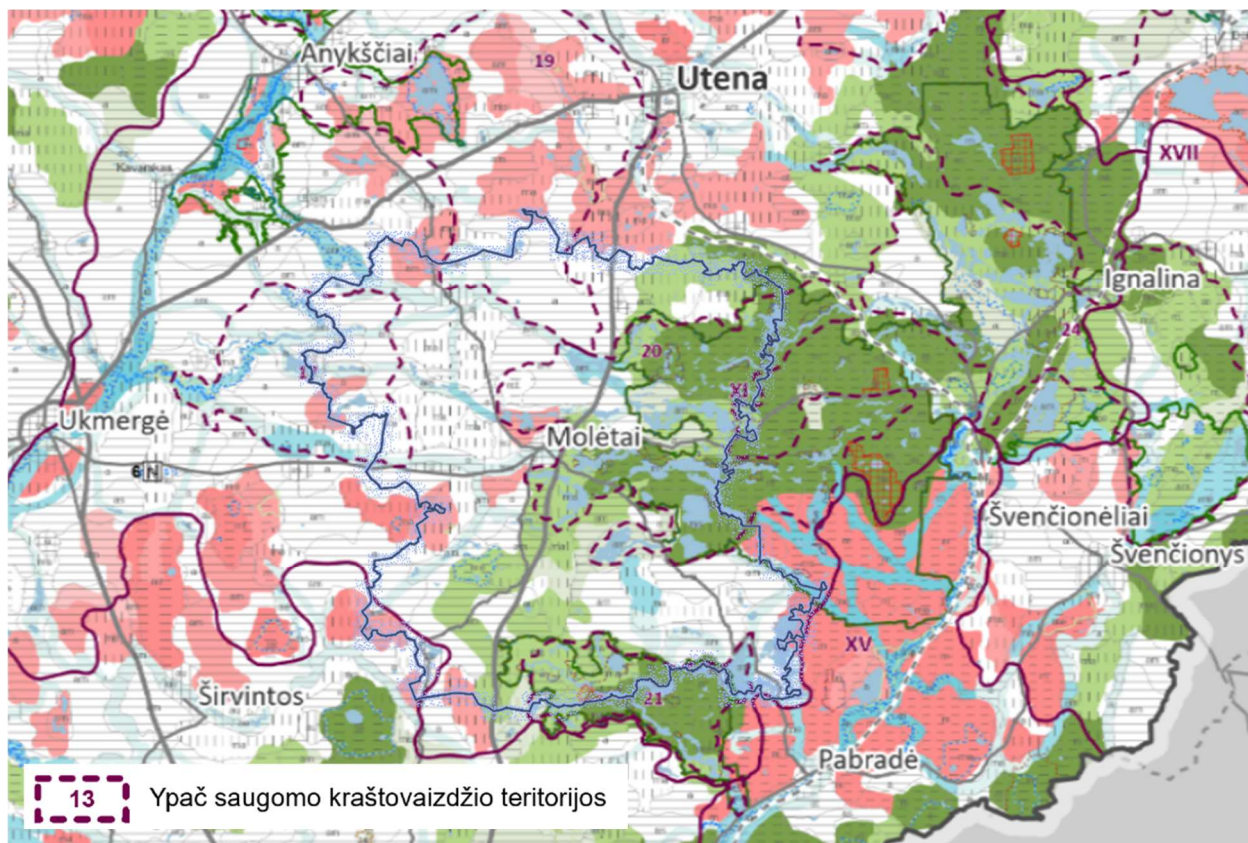
Lietuvos ekologinis tinklas yra priemonė, padedanti nustatyti biologinės įvairovės apsaugos prioritetus mūsų šalyje, pradedanti tarpsektorinę integraciją, taikant Europos bei regioninių ekologinių tinklų koncepcijas. Nacionalinis ekologinis tinklas sudarytas minėtų Europos ekologinių tinklų (Emerald ir Natura 2000) pagrindu ir maksimaliai pritaikytas Lietuvos sąlygoms: derinasi su gamtiniu karkasu, saugomų teritorijų sistema, kraštovaizdžio planavimo principais.

Molėtų rajono savivaldybės ekologinio tinklo struktūra išskirta detalizavus Lietuvos ekologinio tinklo žemėlapij, atsižvelgiant į situaciją - reljefą, miškų, vandens telkinių, užstatytų teritorijų, saugomų teritorijų išsidėstymą. Savivaldybės teritorijoje nėra europinio lygmens ekologinio tinklo elementų. Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, regioninio lygmens struktūroje, išskirtas regioninis (nacionalinis) branduolys. Tai savivaldybės pietinėje dalyje esantis Šakymo gamtinis rezervatas. Rytų ir vakarų savivaldybės teritoriją (Siesarties senslėnį-Balninkų ežeruatą kalvyną ir Molėtų ežeryną) jungia regioninis (nacionalinis) koridorius, gamtinio karkaso migracijos koridorius. Kiti ekologinio tinklo jungiamieji elementai – didesnės pelkės, pelkių šlapynių kompleksai, dideli miškų masyvai, dideli ežerai, natūralios ar pusiau natūralios pievos.

Kraštovaizdžio vizualinė estetinė kokybė

Savivaldybės teritorija pasižymi didele gamtinio kraštovaizdžio įvairove, apima ir plynaukštes, ir kalvynus, ir ežerynus, ir slėnius. Kaip itin vertingo ir saugotino kraštovaizdžio teritorijos Molėtų rajono savivaldybėje išskiriamos Asvejos ežeryno, apimančio savivaldybės pietinės teritorijos dalį, šiaurės vakarinėje pusėje – Siesarties senslėnio-Balninkų ežeruoto kalvyno, šiaurinėje savivaldybės teritorijos dalyje – Rubikių kalvoto ežeryno-Pakalnių kalvyno bei didelėje rytinėje savivaldybės dalyje – Molėtų-Labanoro ežeryno.

Siekiant apsaugoti savivaldybės teritorijoje vertingas kraštovaizdžio panoramas, būtina įvertinti planuojamų linijinių inžinerinės infrastruktūros objektų bei taškinių didelio aukščio arba plotinių atsinaujinančių išteklių energetikos objektų (vėjo elektrinių, saulės elektrinių) vietas, kad nebūtų neigiamo poveikio Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane nustatytiems ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealams ir vietovėms bei labai didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškiems kraštovaizdžio kompleksams, kitoms vertingoms kraštovaizdžio panoramoms, matomoms iš svarbiausių savivaldybės teritorijos apžvalgos taškų, vizualiai raiškiems gamtos ir (ar) nekilnojamojo kultūros paveldo objektams.

3.4. pav. Iškarpą iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo Kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės pusiausvyros brėžinio.

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai

Vadovaujantis KVR duomenimis Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje yra registruota 481 nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės. Nekilnojamasis kultūros paveldas skirstomas pagal sandarą ir pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį. Iš jų pagal objekto reikšmingumo lygmenį rajono teritorijoje yra 2 vietovės (abi vietovės yra vietinio reikšmingumo lygmens), 42 kompleksai (iš kurių yra 14 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 13 – regioninio, 8 vietinio, 7 kompleksams – reikšmingumo lygmuo nenustatytas), 132 į kompleksą įeinantys objektai (iš kurių yra 28 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 63 – regioninio, 26 vietinio, 15 į kompleksus įeinančių objektų reikšmingumo lygmuo nenustatytas), 305 pavieniai (iš kurių yra 56 – nacionalinio reikšmingumo lygmens, 162 – regioninio, 36 vietinio, 51 pavieniui objektui reikšmingumo lygmuo nenustatytas).

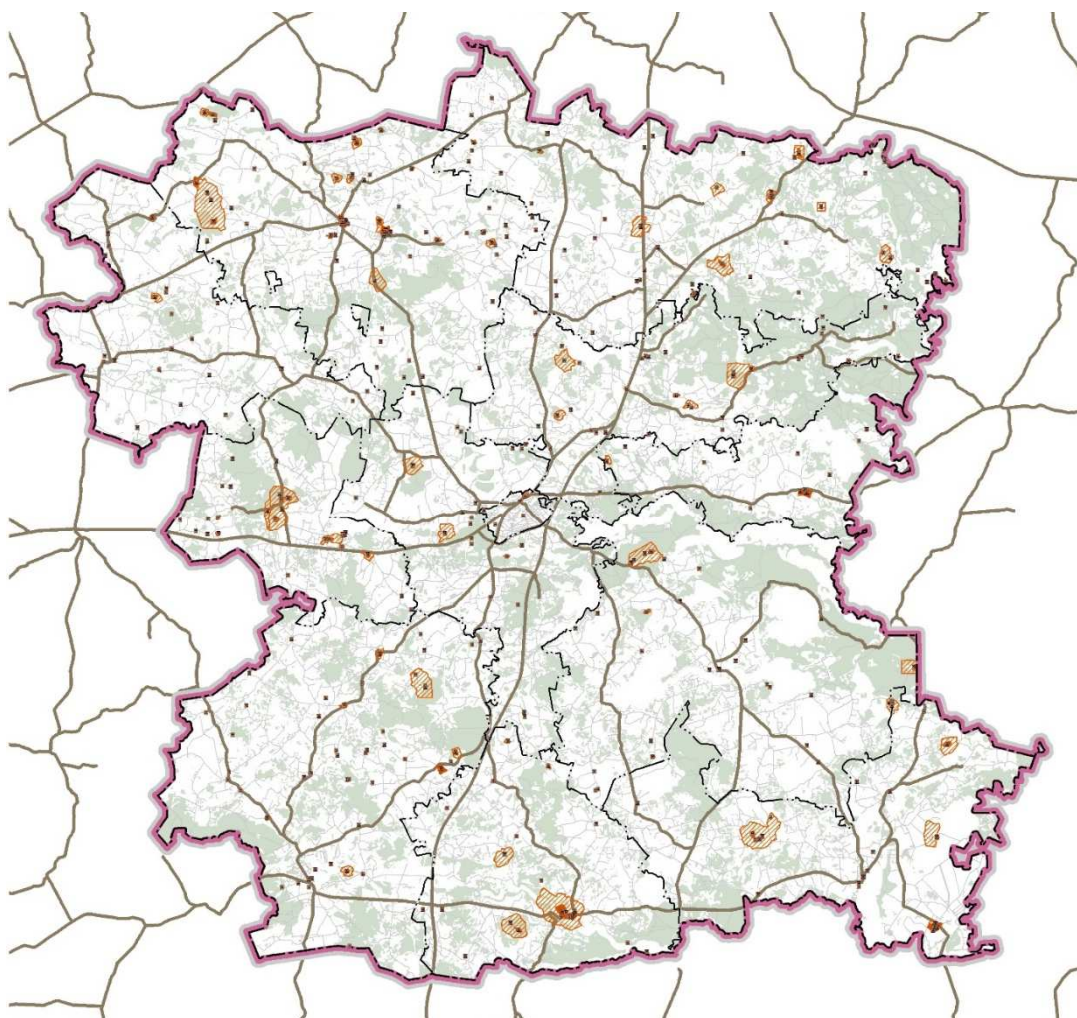
Nekilnojamųjų vertybių sąrašas pateikiamas **Error! Reference source not found.** Nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių sąrašas nėra baigtinis, kadangi Kultūros vertybių registro duomenys yra nuolat pildomi, atnaujinant apskaitos dokumentaciją.

Kultūros paveldo apsaugos požiūriu labiausiai gali būti paveikti tie objektai, šalia kurių numatoma urbanistinė plėtra, nauja statyba. Siekiant išvengti neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams, konceptualiais sprendiniais numatant užstatomos aplinkos pokyčius, vadovaujamosi darnaus užstatymo formavimo principais, įvertinus kraštovaizdžio jautrumą bei diferencijuojant urbanizuojamas

teritorijas pagal plėtros intensyvumą, numatant reikalavimus ypač jautriose kraštovaizdžio arealuose. Planuojant teritoriją yra įvertinami specialiaisiais planais nustatyti reglamentai ir kiti reikalavimai.

Tam, kad būtų sudarytos sąlygos kultūros paveldo įveiklinimui, konceptualiaisiais sprendiniais yra sudaromos sąlygos susisiekimo infrastruktūros plėtojimui, sukuriant geresnes sąlygas kultūros paveldo objektų ir vietovių lankymui, naudojimui ir tvarkymui.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

	Molėtų rajono savivaldybės riba		Mišakai
	Seniūnijų ribos		Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai
	Pagrindiniai rajono keliai		Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų teritorijos
	Kiti rajono keliai		Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų apsaugos zonos

3.5. pav. Molėtų rajono teritorijoje registruotų kultūros vertybių žemėlapis. Duomenų šaltinis: www.geoportal.lt

Potvynių užliejamos teritorijos. Vadovaujantis potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapiais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gegužės 25 d. įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ pakeitimo“, planuojamoje teritorijoje nustatytos sniego ir liūčių užliejamos teritorijos ties Virintos upe.

4. SU BENDROJO PLANO KEITIMO KONCEPCIJA SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, YPAČ ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIS TERITORIJOMIS

Saugomos teritorijos Molėtų rajono savivaldybėje sudaro apie 19,4% savivaldybės o gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, užtikrinančias kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, į krašto tvarkymą subalansuojančią bendrą sistemą jungia gamtinis karkasas. Dėl to pagrindinė Molėtų rajono savivaldybės gamtinio kraštovaizdžio, kaip teritorinės sistemos stabilumo garantija yra pilnavertis gamtinis karkasas - kompensacinė ekologinė sistema su atitinkama reglamentų sistema suformavimas. Molėtų rajono savivaldybėje gamtinio karkaso plotas sudaro apie 52% savivaldybės ploto.

Svarbu pažymėti, kad naudingųjų iškasenų telkiniai patenkantys į saugomų teritorijų ribas ir jų naudojimas (priklausomai nuo saugomos teritorijos) yra griežtai ribojamas, o kai kuriais atvejais – negalimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo straipsniais, įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus draudžiama visose nacionalinių ir regioninių parkų teritorijose ir rezervatų apsaugos zonose.

Veikla kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose yra reglamentuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais ir kt. galiojančiais teisės aktais.

5. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU BENDROJO PLANO KEITIMU

Aplinkos apsaugos klausimais aktualūs tarptautiniai dokumentai:

ES darnaus vystymosi strategija, tai ilgalaikės darnos vizija, kurioje ekonomikos augimas, socialinė sanglauda ir aplinkos apsauga glaudžiai susiję ir vienas kitą papildo. Pagrindiniai strategijos tikslai – mažinti oro taršą, skatinti ekologišką transportą, siekti tvaraus vartojimo bei gamybos, skatinti netaršių technologijų kūrimą ir diegimą, išnaudoti Europos demografinį potencialą didinant užimtumo lygį, našumą ir sėkmingą migrantų integraciją.

Lietuvos Respublikos ratifikuotos ***Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos*** tikslas – skatinti tvarią plėtrą bei laikytis įsipareigojimo riboti ir mažinti išmetamus teršalus.

Lietuvos Respublikos ratifikuotoje ***Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijoje*** numatyti tikslai:

- priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas;
- vystyti mokslinius ir techninius tyrimus ir tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui;
- imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globali, išsaugojimui (konservavimui), prezentavimui bei reabilitavimui.

Lietuvos Respublikos ratifikuotoje ***Europos kraštovaizdžio konvencijoje*** numatyti tikslai:

- skatinti kraštovaizdžio apsaugą, tvarkymą bei planavimą ir organizuoti Europos bendradarbiavimą kraštovaizdžio klausimais;
- įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmonės supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindą;
- integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui.

Lietuvos Respublikos ratifikuotoje ES tarybos direktyvoje ***Dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos*** numatytas tikslas – skatinti biologinės įvairovės palaikymą, atsižvelgiant į ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus.

Nacionalinio lygmens dokumentai, aktualūs aplinkos apsaugos klausimais:

Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ (patvirtintos 2012-05-15 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2015) paskirtis – kurti tokią aplinką, kuri sudarytų sąlygas skleisti pažangos vertybėms ir kartu kurti modernią, veržlią, atvirą pasauliui, savo nacionalinį tapatumą puoselėjančią stiprią valstybę. Išskiriamos trys esminės pažangos sritys – visuomenė, ekonomika ir valdymas, kuriose siekiamą pokyčių, įtvirtinsiančių pažangos vertybes ir remsiančių darnaus vystymo principus. Siekiama, kad pažangos vertybės taptų sąmoningu žmogaus siekiu kiekvienoje iš pažangos sričių ir svarbiu vertinimo kriterijumi priimant strateginius sprendimus. Strategija įgyvendinama per strateginio planavimo dokumentų sistemą. Jai įgyvendinti parengtas **2021-2030 m. nacionalinis pažangos planas** (patvirtintas 2020-09-09 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 998) (toliau – Planas) ir **2021-2030 m. nacionalinė pažangos programa**.

Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje, (patvirtintoje 2003-09-11 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1160) orientuojamasi į ES normatyvų ir tarptautinių konvencijų reikalavimų įgyvendinimą, ribojant aplinkos taršą ir poveikį pasaulio klimatui bei skatinant naujausių, aplinkai mažesnių neigiamą poveikį darančių, technologijų diegimą, o ypač daug dėmesio skiriama mokslinei pažangai ir žinioms.

Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos koncepcija (patvirtinta 2020-06-15 LR Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-735), kurios tikslas formuoti integralią materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos ir aktualizavimo politiką, tobulinant esamą kultūros paveldo apsaugos sistemos teisinį reguliavimą, plėtojant į rezultatus orientuotą kultūros paveldo apsaugos valdymo sistemą, užtikrinant

integralią ir ilgalaikę valstybės pažangą kultūros paveldo srityje. Šios politikos uždaviniai ir jų įgyvendinimo kryptys:

- Sukurti efektyvią ilgalaikę materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos nacionalinę plėtros programą;
- Efektyvinti materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos valdyseną;
- Užtikrinti materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo ištyrimą, atskleidimą, susistemtinimą ir išsaugojimą;
- Stiprinti materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo vertės suvokimą, jo įvairovę, savitą skirtingų kultūrinių tradicijų sąveiką, pasireiškiančią per kultūros raiškos įvairovę;
- Stiprinti ir aktualizuoti dialogą su paveldo bendruomene ir investuotojais;
- Stiprinti ir tobulinti finansinių ir nefinansinių paskatų sistemą.

Koncepcija siekiama išsaugoti materialųjį ir nematerialųjį kultūros paveldą bei deramai perduoti ateities kartoms tradicijas, saviraiškos būdus, vertybes, turi tapti harmoningos aplinkos ir tolygaus vystymosi garantu ir kurie būtų bendrai taikomi visiems kultūros paveldo apsaugos sistemos dalyviams. Jai įgyvendinti parengtas Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020-2024 metų veiksmų planas (patvirtinta 2020-11-16 LR Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-1374).

Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonės (patvirtintos 2005-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 909) nustatytos siekiant įgyvendinti bendrus kraštovaizdžio tvarkymo uždavinius, įvertinant šalies kraštovaizdžio struktūrinę įvairovę, užtikrinant kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą ir planavimą darnios plėtros sąlygomis, tinkamai koordinuojant savivaldybių institucijų veiksmus, plėtojant visuomenės suvokimą apie kraštovaizdžio vertę ir vaidmenį.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas – strateginio lygmens planavimo ir valstybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriuo nustatomos LR teritorijos erdvinio vystymo įgyvendinimo gairės, valstybės teritorijos erdvinė struktūra ir naudojimo privalomosios nuostatos bei kiti susiję sprendiniai siekiant darnaus teritorijų vystymo. Planu siekiama:

- valstybės integracijos ir konkurencingumo tarptautinėje plotmėje, taip pat mažinti ekonominius, socialinius ir regioninius netolygumus, teikti kokybiškas ir visiems prieinamas viešąsias paslaugas, užtikrinti būtinus sisteminius pokyčius, skirtus aplinkos ir klimato kaitos iššūkiams įveikti šalies viduje;
- atsakingai vartoti, naudoti išteklius, saugoti, įveiklinti gamtos ir paveldo vertybes, nuolat kurti vietovės, savivaldybės, regiono, šalies tapatybę, aukštą savo, šeimos, bendruomenės, visuomenės gyvenimo kokybę, diegiant visuomenėje holistinį požiūrį, įpročius, elgesio modelius, atkakliai siekiant valstybės pažangos, konkurencingumo, palaipsninio perėjimo prie žiedinės ekonomikos, prisitaikant prie klimato kaitos ir didinant atsparumą globaliems iššūkiams.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, patvirtinusi naująjį Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą, 2021-09-29 nutarimu Nr. 789 apskričių teritorijų bendruosius (generalinius) planus pripažino netekusiais galios.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano kraštovaizdžio sprendiniuose yra Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendiniai ir yra nuosekliai detalizuojami Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos iniciatyva 2017 m. buvo parengtos **LR darniojo turizmo plėtros gairės**, kuriose išskirti šie Lietuvos darniojo turizmo skatinimo prioritetai:

- Įtvirtinti regioninio turizmo plėtrą kaip vieną iš strateginių plėtos tikslų;
- Skatinti visiems prieinamo turizmo plėtrą;
- Skatinti verslumą turizmo sektoriuje, ypatingą dėmesį skiriant turizmo smulgiojo verslo plėtrai regionuose;
- Skatinti turizmo paslaugų sertifikavimą, siekiant užtikrinti darnios plėtos principų integraciją turizmo sektoriuje bei sektoriaus konkurencingumą;
- Skatinti turizmo paslaugų sertifikavimą, siekiant užtikrinti darnios plėtos principų integraciją turizmo sektoriuje bei sektoriaus konkurencingumą;
- Atnaujinti turizmo rodiklių sistemą, pritaikant tarptautinių organizacijų siūlomus rodiklius darnios plėtos principų integracijai turizmo sektoriuje;
- Skatinti viešojo ir privataus sektoriaus bei visuomenės sąmoningą požiūrį į darnųjį turizmą (apdovanojimai ir pan.).

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos užsakymu 2019 m. parengta galimybių studija ***Turizmo sektoriaus analizė bei strateginės plėtos kryptys***, kurioje pagrindinis siūlomas turizmo sektoriaus vystymo tikslas – inovacijomis grįstas turizmo sektoriaus kuriamos pridėtinės vertės didinimas (atsakingo ir tvaraus turizmo raidos principų užtikrinimas socialiniu, kultūros, gamtos ir ekonominiu požiūriu, vertę kuriančios partnerystės tarp suinteresuotų šalių ir institucijų turizmo srityje skatinimas).

Dokumente siūloma laikytis tęstinumo ir siekti diversifikuoti turizmo sektorių, o taip pat siekiant šio sektoriaus kryptingo vystymo ir atsižvelgiant į ribotus išteklius, siūloma koncentruotis į santykinai nedidelį prioritetų skaičių kiekvienoje turizmo rūšyje. Koncentruotis į šias turizmo rūšis: *kultūros* (amatų ir edukacijų turizmas, gyvosios kultūros pažinimas, kaimo turizmas, kultūros paveldo objektų lankymas, religinis turizmas ir kt.), *gamtos* (aktyvus judėjimas ir pramogos gamtoje, gamtos objektų lankymas, paukščių stebėjimas ir kt.), *sveikatos* (reabilitacinis ir sanatorinis kurortinis gydymas ir kt.), *verslo ir tarptautinių renginių* (didelio masto konferencijos, didelio masto renginiai, organizacijų „darbostogos“, organizacijų išvažiuojamieji susitikimai ir renginiai ir kt.).

Dokumentai, kuriuose pateikiami pasiūlymai dėl ES veiksmų konkrečioje srityje: ***Lietuvos regioninės politikos Baltoji knyga: darniai ir tvariai plėtrai 2017-2030*** (pritarta 2017-12-15 Nacionalinės regioninės plėtos tarybos posėdyje); ***Lietuvos kaimo ir žemės ūkio plėtos Baltoji knyga***: Nacionalinės politikos iššūkiai, uždaviniai ir veiksmai iki 2030 m. (2019-02-21 pasirašyta žemės ūkio ministro ir socialinių partnerių).

Lietuvos susisiekimo plėtos iki 2050 m. strategija (patvirtinta 2020-12-07 LR Susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-746) nurodo, kad transporto sistema turi būti plėtojama siekiant:

- aplinkos apsaugos reikalavimų įgyvendinimą bei planuojamas apkrovas atitinkančią infrastruktūrą;
- perėjimu prie mažai taršaus mobilumo.

Molėtų rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo koncepcija parengta, vadovaujantis aukščiau išvardintais dokumentais ir neprieštarauja juose iškeltiems tikslams bei uždaviniams, pagrindinėms nuostatoms.

6. GALIMOS REIKŠMINGOS TEIGIAMOS IR NEIGIAMOS PASEKMĖS APLINKAI, APLINKOS VEIKSNIŲ TARPUSAVIO SĄVEIKAI

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių galimų pasekmių saugomiems objektams bei teritorijoms, gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai ir kt. vertinimas pateikiamas 6.1. lentelėje. Pažymime, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje formuojama viena koncepcijos alternatyva.

6.1. lentelė. Molėtų rajonų savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendinių galimų pasekmių gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai vertinimas.

Komponentai	Galimos reikšmingos pasekmės	Koncepcija	Motyvai, pastabos
Aplinkos oras	Tiesioginės	+	Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcijos formavimas, teritorijos vystymo kryptys, prioritetai, naudojimo ir apsaugos reglamentų nustatymas, sudarys sąlygas sveikesnei aplinkai, tuo pačiu, mažesnei oro taršai. Koncepcijos sprendiniais formuojamas tvarus požiūris į urbanizaciją, saugant gamtinius išteklius, skatina mažinti oro taršą bei užtikrinti būtinų, atitinkamų paslaugų tiekimą. Gamtinių ir urbanizacijos sukurtų veiksmų pusiausvyra sudarys sąlygas oro taršos mažinimui, kas teigiamai įtakos savivaldybės gyventojų sveikatą ir gerovę. Bendrojo plano apimtyje numatomas alternatyvių (mažiau taršių, skatinančių fizinį aktyvumą) transporto priemonių vystymas. Taip pat numatomas gamtinio karkaso tvarkymo zonų išskyrimas, tuo pačiu sukuriant ir prielaidas oro kokybės gerėjimui. Vieną iš pagrindinių koncepcijoje suformuotų gamtos saugos kryptų - aplinkos kokybės apsaugą, atstovauja numatomas specialusis tikslas - <i>sumažinti oro taršą iš mobilių taršos šaltinių</i> - aplinkos oro higieninės būklės pagerinimo tikslu, intensyvaus transporto srautų judėjimo koridoriuose esančiuose greta urbanizuotų arba urbanizuojamų teritorijų formuoti apsauginės paskirties želdynus, taip pat kaip ir esamų bei planuojamų pramonės paskirties teritorijų, komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonose. Visi išvardinti dėmenys, turės teigiamas, tiesiogines, ilgalaikes reikšmingas pasekmes Molėtų rajono savivaldybės aplinkos oro kokybei.
	Netiesioginės	0	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Klimato veiksniai	Tiesioginės	+	Koncepcijoje numatomas pagrindinių ūkio šakų poveikio aplinkai mažinimas, kas sudarys sąlygas laikytis Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos nustatyto Lietuvos darnaus vystymosi prioriteto - pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimo. Atliepian klimato kaitos iššūkius, Molėtų rajono savivaldybėje numatoma plėsti paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslaugas, ypač už miesto ribų, kaimiškose teritorijose.
	Netiesioginės	0	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	

	Vidutinės trukmės	0	Konceptualiais sprendiniais skatinamas ir centralizuoto šilumos energijos tiekimo efektyvumo ir patikimumo didinimas. Konceptijos sprendiniai sudaro sąlygas vykdyti priemones, reikalingas klimato kaitos švelninimui, prisitaikymui prie klimato kaitos. Siūloma palaipsniui atsisakyti šiltnamio dujas sukeliančių veiksnių (t.t. žemės ūkyje, įskaitant trąšų naudojimą, transporto sektoriuje ir pan.). Bendrojo plano apimtyje sudaromos sąlygos atsinaujinančių išteklių energetikos (individualiam) vartojimui ir gamybai, kas mažins neigiamą poveikį aplinkai, įskaitant neigiamą klimato kaitos poveikį.
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Paviršinis ir požeminis vanduo	Tiesioginės	+	Konceptijoje pabrėžiama požeminio, tame tarpe gruntinio, gėlo vandens išteklių apsaugos svarba. Veiksmai orientuojami į vandens išteklių kiekybės ir kokybės kitimo kontrolę, teršimo minimizavimą esamose ir numatomose urbanizuoti teritorijose, ypatingą dėmesį skiriant centralizuotų vandentiekio ir nuotekų vystymui gyvenamosiose vietovėse. Konceptijos sprendiniai sudaro sąlygas paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros modernizavimui, jos plėtrai urbanizuotose teritorijose, siekiant užkirsti kelią teršalams patekti į aplinką (taip pat paviršinius vandens telkinius). Konceptijoje siūloma vykdyti nuotekų (buitinių, paviršinių, gamybinių) surinkimo tinklų ir valymo įrenginių modernizavimą naujos gyvenamosios statybos plotuose, optimizuojant jų eksploatavimą, diegiant naujas azoto ir fosforo šalinimo technologijas, plečiant vietinio valymo technologijų taikymą (tose vietose, kur centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemų įrengimas ekonomiškai nerentabilus). Ypatingą dėmesį skirti iš kritulių susidarantių nuotekų (lietaus nuotekų) racionaliam panaudojimui, lokalizavimui jo susiformavimo vietoje, jei reikia valymui gyvenamosios ir kitos paskirties teritorijose. Atitinkamai sudaromos geresnės sąlygos užkirsti kelią paviršinio ir požeminio vandens taršai.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Dirvožemis	Tiesioginės	+	Racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir apsaugos užtikrinimo siektinumas tiesiogiai įtakoja Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcijos formavimą, teritorijos vystymo prioritetų, naudojimo ir apsaugos reglamentų nustatymą. Konceptijoje pateikiamos gamtos apsaugos krypties - gamtos išteklių tausojamo naudojimo ir apsaugos – vienas iš pagrindinių tikslų - sumažinti dirvožemio taršą ir dirvožemio dangos degradavimą. Tai numatoma įgyvendinti inventorizuojant teritorijoje esančius potencialus dirvožemio taršos židinius (žmogaus ūkinės veiklos objektai, intensyvios agrarinės veiklos teritorijos iš kurių teršiančios medžiagos gali patekti į aplinką koncentruotu ar pasklidusiu būdu) ir taikyti taršos prevencijos priemones. Numatoma siekiamybė mažinti dirvožemio degradavimo tempus, užtikrinant optimalių dirvos fizinių ir cheminių savybių išlaikymą bei atkūrimą intensyvios agrarinės veiklos zonose.
	Netiesioginės	0	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Neatsinaujinantys ir atsinaujinantys gamtos ištekliai	Tiesioginės	+	Konceptijoje pateikiamos gamtos apsaugos kryptis – gamtos išteklių tausojamo naudojimo ir apsaugos, kurių atstovauja specialusis tikslas - užtikrinti esamų gamtinių – rekreacinių išteklių – vandens telkinių, santykinai natūralaus ir raiškaus kraštovaizdžio zonų išsaugojimą, apsaugą nuo užstatymo, kitokio pobūdžio vizualinės taršos bei racionalų naudojimą. Tai bus siekiama padarytu numatant gamtinių – rekreacinių išteklių kiekio, jų prieinamumo,
	Netiesioginės	0	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	

	Vidutinės trukmės	0	reprezentavimo ir infrastruktūros kokybės didinimo būdus, priemones bei išskirti tam tinkamas potencialias teritorijas (pagrindų laikant teritorijoje suformuotą gamtinio karkaso struktūrą ir į ją patenkančias upes, upelius, šaltinius, pavienius natūralius ežerus ir dirbtinius vandens telkinius). Siūloma nustatyti gamtinės rekreacinės aplinkos ypatumus ir potencialų atsparumą atitinkantį ekstensyvų ar intensyvų naudojimą, rekreacinės infrastruktūros plėtojimą. Konceptijos sprendiniais siekiama mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir toliau didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse. Tačiau pabrėžiama, kad atsinaujinančių išteklių energetikos infrastruktūra gali būti vystoma tik nepažeidžiant saugomų teritorijų, kraštovaizdžio ir kitų vertybių, jų aplinkos.
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Biologinė įvairovė (gyvūnų ir augalų rūšims bei gamtinėms buveinėms)	Tiesioginės	+	Didelė savivaldybės biologinė įvairovė ir floros bei faunos savitumai yra nulemti didelės išskirtinės šiam kraštui būdingos gamtinės aplinkos, geomorfologinių formų įvairovė sudaro galimybę išsaugoti gamtos teritorinius kompleksus, kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, genetinį fondą. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje nenumatoma radikalių, gamtinės aplinkos atžvilgiu invazinių sprendinių. Išskiriant urbanizuotų teritorijų vystymo prioritetus siekiama racionalesnio, tausojančio žemės naudojimo darant kuo mažesnę įtaką biologinei įvairovei. Susisiekimo sistemos plėtra yra numatoma labiau kokybinio nei kiekybinio pobūdžio, dėl to reikšmingos įtakos biologinei įvairovei nebus. Koncepcijoje yra išskiriamos biologinei įvairovei ypač svarbios teritorijos (gamtinio karkaso (kaip ekologinio kompensavimo funkciją realizuosianti kraštovartikinė struktūra), saugomos teritorijos, ypač vertingos gamtinio kraštovaizdžio teritorijos), kuriose ribojama ūkinė veikla.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Kraštovaizdis	Tiesioginės	+	Koncepcijoje yra detalizuojami Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniai numatantys atskirų Molėtų rajono kraštovaizdžio teritorinių vienetų (arealų) tvarkymo gaires ir kraštovaizdžio struktūros gerinimo (optimizavimo) kryptis. Konceptijos sprendiniais siekiama formuoti racionalią, ekologiškai pagrįstą Molėtų rajono savivaldybės teritorijos miškingos agrarinės, agrarinės, agrarinės - miškingos teritorijos žemėnaudos struktūrą, galinčią užtikrinti rajono teritorijos geoekologinį stabilumą - teritoriškai subalansuoti kultūrinio kraštovaizdžio formavimą, racionališkai teritoriškai išdėstant gyvenamosios mažiaaukštės, gamybinės, rekreacinės ir kitos paskirties teritorijas, išlaikant natūralių ir didinant pusiau natūralių teritorijų plotą intensyviai agrarizuotose ir intensyviau urbanizuotose rajono teritorijos dalyse. Užtikrinti reikiamą gamtinio karkaso – ekologinio kompensavimo sistemos formavimą, numatant teises ir fizines priemones galinčias padidinti GK teritorijų geoekologinį potencialą. Taip pat siekiama vengti santykinai gamtinio kraštovaizdžio struktūros darymo ir degradavimo gamtinio karkaso teritorijose – įvairaus pobūdžio užstatymo plėtros kryptis ir kitus infrastruktūros komponentus, numatyti ne gamtinio karkaso teritorijose, nesant galimybei, užstatymo pobūdis ir intensyvumas
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	+	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	

			turi neprieštarauti gamtinio karkaso nuostatom. Taip pat kryptingai formuoti savivaldybės teritorijoje lokalizuotų gamtinio karkaso sistemos dalių (ypač migracijos koridorių) kraštovaizdį, atkuriant devastuotų – stipriai agrariškai įsivintų teritorijų natūralumą. Siekama apsaugoti, atstatyti, praturtinti antropogeninės aplinkos ekosistemas - sustabdyti natūralių ir subnatūralių biocenozų naikinimą intensyviai urbanizuotose planuojamos teritorijos dalyse, palaikyti jų savaiminio atsikūrimo procesus, didinti jose biologinę įvairovę, užtikrinti reikiamą biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu vertingų teritorijų apsaugą. Pabrėžiama, kad koncepcijoje numatoma, jog gyvenamosios, ekonominės aplinkos gerinimui vystoma infrastruktūra negali neigiamai veikti vertingus kraštovaizdžius. Nors koncepcijos stadijoje tikslūs inžinerinės infrastruktūros sprendiniai neformuojami, tačiau infrastruktūros vystymo principuose nusakomos nuostatos ir dėl kraštovaizdžio saugojimo (pvz. vėjo elektrinės negalimos saugomose teritorijose, ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijose, siūlomoje kurortinėje teritorijoje, rekreaciniame parke (kuris numatomas pagal LRBP sprendinius) ir t.t (žr. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tekstinę dalį).
Materialiniai antropogeniniai ištekliai	Tiesioginės	+	Molėtų rajono savivaldybės koncepcijos sprendiniai dėl numatomų vystymo kryptių sudaro sąlygas racialesniam žemės naudojimui, optimesniam socialinės ir inžinerinės infrastruktūros vystymui, gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimui. Tvarus, kokybiškas vystymas ilgalaikėje perspektyvoje teigiamai įtakos aplinką ir mažins antropogeninį poveikį.
	Netiesioginės	0	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	0	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Gamtinė aplinka	Tiesioginės	+	Racionalaus gamtinių išteklių naudojimo ir apsaugos, gamtinio, ir gamtinio-kultūrinio kraštovaizdžio stabilumo, savitumo bei bioįvairovės išsaugojimo bei aplinkos sveikumo (kokybės) užtikrinimo siektinumas tiesiogiai įtakoja Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcijos formavimą, teritorijos funkcinių prioritetų, naudojimo ir apsaugos reglamentų nustatymą.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	+	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	Koncepcijoje koreguojama, tikslinama ir integruojant vietinės svarbos elementus detalizuojama ankstesniame bendrajame plane suformuota gamtinio karkaso (GK) (teritorijos ekologinio kompensavimo) sistema. Tuo pačiu, atsižvelgiant į esamą GK teritorijų geoeologinį potencialą numatomas GK tvarkymo zonų išskyrimas. Koncepcijoje siūloma pagrindinė Molėtų rajono savivaldybės gamtinio kraštovaizdžio, kaip teritorinės sistemos stabilumo garantija - pilnaverčio gamtinio karkaso – kompensacinės ekologinės sistemos su atitinkama reglamentų sistema suformavimas.

Galimos pasekmės saugomų teritorijų gamtos vertybėms	Tiesioginės	+	Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje atsižvelgiama į saugomų teritorijų tvarkymo reglamentus, nenumatoma sprendinių galinčių daryti neigiamą poveikį saugomoms teritorijoms. Saugomose teritorijose bei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijose veikla vykdoma vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu, saugomų teritorijų planavimo dokumentais bei kitais veiklą jose reglamentuojančiais teisės aktais. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos alternatyvų sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja saugomas teritorijas bei veiklą jose reglamentuojantiems teisės aktams. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Vyriausybės patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi aukštesnę teisinę galią už savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir privalomai taikomi rengiant, keičiant ar koreguojant savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Siekiant išvengti dviprasmiškų bendrojo plano ir saugomos teritorijos specialiųjų planų (Asvejos regioninio parko tvarkymo plano, Asvejos regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano, Labanoro regioninio parko tvarkymo plano, Labanoro regioninio parko ir jo zonų ribų plano) sprendinių koreliacijos bei papildomos naštos koreguojant ar keičiant saugomos teritorijos specialiųjų planų sprendinius, savivaldybės administracijos direktoriui (bendrojo plano organizatoriui) keisti atitinkamai ir savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, Molėtų savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje atskirai išskiriamos parkų teritorijos. Šių teritorijų vystymas bei veikla jose bendrojo plano apimtyje nedetalizuojami, nurodoma, jog veikla vykdoma pagal specialiuosius planus bei kitus saugomas teritorijas ir veiklą jose reglamentuojančius teisės aktus. Šio bendrojo plano koncepcijoje laikomasi principo, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus parkus (kur teritorija vystoma vadovaujantis aukščiau minėtais saugomų teritorijų specialiaisiais planais), nenumatomos naujos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos kitose saugomose teritorijose – draustinuose, Natura 2000 teritorijose. Siūloma Molėtų kurortinė teritorija apima dalį saugomų teritorijų, tačiau pažymėtina, kad tose teritorijose veikla bus galima tik tiek, kiek tai leidžia saugomas teritorijas reglamentuojantys teisės aktai. Kadangi kurortinei teritorijai yra ypač svarbi aplinkos būklė, kraštovaizdžio turtingumas, taip pat ir saugomų teritorijų ypač gera būklė, Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje bus detalizuojamos priemonės, užtikrinančios ir saugomų teritorijų apsaugą, atitinkamai neigiamas poveikis nebus sukurtas. Siūlomas gyvenamosioms vietovėms kompaktiškumo principas sudarytų sąlygas bendros savivaldybės ekosistemos taip pat ir saugomų teritorijų būklės gerinimui.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Pasekmės nekilnojamosioms kultūros paveldo objektams	Tiesioginės	0	Koncepcijos Nekilnojamojo kultūros paveldo sprendiniuose, siekiant išsaugoti nekilnojamąjį kultūros paveldą ir perduoti jį ateities kartoms, sudarant sąlygas visuomenei jį pažinti ir juo naudotis, nustatomos kultūros paveldo objektų saugojimo ir naudojimo gairės. Konceptualieji sprendiniai formuojami
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	

	Trumpalaikės	0	įvertinant kultūros paveldo objektų ir vietovių vertingąsias savybes, reglamentus ir kitus reikalavimus pateiktus specialiuosiuose planuose, nustatant šiems objektams draugiškos aplinkos formavimo principus, sudarant sąlygas nepažeisti jų kraštovaizdžio estetinės kokybės. Plėtojant turizmą, į lankytinus objektus įtraukiant nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, bus sudarytos prielaidos vertybes saugoti – naudojant. Kadangi urbanizuojamų teritorijų plėtra remiasi tvarios plėtros principais bei bus derinama su kultūros vertybių apsaugą reglamentuojančiais dokumentais – nenumatomas neigiamas bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis nekilnojamosioms kultūros paveldo objektams. Koncepcijos sprendiniuose išskiriama konservacinės teritorijos funkcinė zona, kurios reglamentavimas sudarys visas sąlygas nekilnojamojo kultūros paveldo objektams išsaugoti. Ribojamas vėjo ir saulės šviesos elektrinių vystymas kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose (nebent jų tvarkymo reikalavimuose numatyta kitaip). Nustatoma, kad vėjo elektrinių statyba negalima ir 1 km atstumu nuo kultūros paveldo objektų (išskyrus atvejus, kai vėjo elektrinių vystymui minėtoje teritorijoje raštu pritaria Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos). Koncepcijos sprendiniuose pažymima, kad Saulės, vėjo elektrinės bei kiti AEI objektai neturi daryti neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams bei teritorijoms. Identifikavimui ar AEI objektai nesukuria neigiamo poveikio gali būti atliekami teisės aktų nustatyta tvarka planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atranka, vertinimas, kreipiamasi į Regioninę architektūros tarybą, Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybą. Siekiant įvertinti ar planuojamos vėjo ir saulės šviesos elektrinės nesudarys neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams turi būti pateikiamos vėjo ir saulės šviesos elektrinių vizualizacijos iš/jų gretimose teritorijose esančių kultūros paveldo objektų, iš regyklų, iš vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų. Dėl koncepcijos plano mastelio nėra galimybės labai tiksliai identifikuoti galimą poveikį, koncepcijoje nurodoma, kad rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, rekomenduojama parengti strateginio pasekmių aplinkai vertinimą (SPAV), kurio metu būtų įvertintas galimas poveikis kultūros paveldo objektams, SPAV metu naudoti istorinių, architektūrinių, urbanistinių tyrimų metodologiją, pasitelkti šios srities specialistus (istorikus, architektus, archeologus).
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Pasekmės miškams	Tiesioginės	+	Koncepcijoje išlaikomi esami miškų plotai, numatoma galimybė miškingumo didinimui. Formuojamos miškų ir miškingų teritorijų funkcinės zonos. Miško žemė tvarkoma teisės aktų nustatyta tvarka. Koncepcijos sprendiniai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Miškų įstatyme išdėstytoms nuostatomis. Dėl išvardintų aspektų, neigiamų pasekmių miškams nebus.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	+	
	Nuolatinės	+	
	Laikinos	0	

Socialinė aplinka	Teigiamos	+	Molėtų rajono savivaldybės teritorijos erdvinė koncepcija remiasi darnios (tvartos) plėtros principais, sudarant visas sąlygas ne tik aplinkos kokybės didinimui bet ir gyvenimo kokybės gerinimui. Koncepcijoje patikslinamas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų pasiskirstymas pagal demografinės tendencijas, veiklos mastus, socialinį ekonominį gyvybingumą, infrastruktūros išvystymo laipsnį, sudaro sąlygas kompaktiškomis gyvenamosioms vietovėms formuoti bei teikti aukštesnės kokybės socialines paslaugas. Siekiama sudaryti sąlygas užtikrinti tinkamą socialinės infrastruktūros platformą: racionalų ir plėtrą atitinkantį vaikų darželių, kitų ugdymo ir švietimo, sveikatos įstaigų tinklą, didesnę dėmesį skiriant jų pasiekiamumui. Tikėtinos teigiamos pasekmės socialinei aplinkai.
	Neigiamos	0	
	Tiesioginės	+	
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	
	Vidutinės trukmės	+	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Visuomenės sveikata	Tiesioginės	+	Koncepcija formuojama darnios plėtros principais, siekiant aukštesnės gyvenimo kokybės. Vienas iš darnaus vystymosi prioritetų oro srityje – mažinti pagrindinių ūkio šakų poveikį aplinkai ir žmogaus sveikatai. Sprendiniais siūloma pagal nustatytus reikalavimus valdyti iš tam tikrų veiklos rūšių įrenginių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai nepavojingą aplinkos orą. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija yra orientuota į kokybinį aspektą, dėl to prielaidų, kad sprendiniai formuos neigiamą poveikį sveikatai, nėra. Be to, pagrindinės gamtos saugos kryptys - gamtos išteklių tausojamo naudojimo ir apsaugos, gamtinės aplinkos - kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, aplinkos kokybės apsaugos, kurios numatomos Molėtų rajono savivaldybės teritorijos koncepcijoje, sudarys sąlygas sveikesnei aplinkai formuoti ir tai teigiamai įtakos visuomenės sveikatą.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	0	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Ekonominė aplinka	Tiesioginės	+	Koncepcijoje numatomi urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plotai sudarys sąlygas vykdyti ekonominę plėtrą. Siekiant aukštesnės gyvenimo kokybės sudaromos sąlygos verslo plėtojimui. Molėtų rajono savivaldybė turi išskirtinius rekreacinius, gamtinius resursus, kuriuos siūloma intergruoti į verslą, siekiant ekonominės naudos. Taip pat siūloma orientotis į inovatyvaus verslo plėtrą, kuris atneštų savivaldybei didesnę pridėtinę vertę. Koncepcijoje numatytas kokybinis teritorijų išvystymas (ypač inžinerine prasme) padidins Molėtų rajono savivaldybės konkurencingumą. Taip pat koncepcijoje akcentuojama, kad ekonominės veiklos plėtra vykdoma tvariai, pasitelkiant naujausias technologijas ir būdus siekiant eliminuoti veiklų galimą neigiamą poveikį aplinkai. Numatomas teigiamas poveikis Molėtų rajono savivaldybės ekonomikai.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	+	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	0	
	Vidutinės trukmės	0	
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	
Teritorijos vystymo darna	Tiesioginės	+	Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcija formuojama vadovaujantis darnaus vystymosi principais, integruojant Nacionalinio darnaus vystymosi strategijos nuostatus. Koncepcijos sprendiniuose sudaromos sąlygos socialinės gerovės didinimui, tvariai ekonominei plėtrai ir aplinkos tausojimui.
	Netiesioginės	+	
	Kaupiamosios	0	
	Sąveikaujančios (sinergetinės)	+	
	Trumpalaikės	0	
	Ilgalaikės	+	

	Vidutinės trukmės	0	Prognozuojamos teigiamos pasekmės Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo darnai.
	Nuolatinės	0	
	Laikinos	0	
	Teigiamos	+	
	Neigiamos	0	

Vertinime naudojamų žymėjimų reikšmės:

+ tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės; - tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės; +/- tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės; 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių; ? nepakanka informacijos.

Vertinant Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių pasekmes aplinkai, buvo įvertinti koncepcijos sprendiniai, ir pagal galimas pasekmes nustatyta, kad sprendinių įgyvendinimas bendrai lemtų teigiamas pasekmes Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo darnai ir aplinkai.

7. PRIEMONĖS BENDROJO PLANO KEITIMO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkai, reikia:

- Detalesnį teritorijų planavimą vykdyti, laikantis bendrojo plano koncepcijoje įvardintų teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų bei aplinkosauginių nuostatų;
- Rengti saugomų teritorijų specialiuosius planus bei funkcinio zonavimo dokumentus tuo pačiu eliminuojant neigiamai aplinkos apsaugą galinčius įtakoti veiksnius;
- Vykdamas ekologinį švietimą, skatinti savivaldybės visuomenės ekologinį sąmoningumą;
- Supažindinti institucijas ir suinteresuotą visuomenę su bendrojo plano sprendiniais;
- Siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkai, išduodant planavimo sąlygas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimui, nurodyti, jog privaloma laikytis gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugą užtikrinančių dokumentų reikalavimų.
- Esant poreikiui, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ir/ ar techninių projektų rengimo metu, atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įvertinimą, kurio metu būtų įvertintas konkrečios veiklos sukeliamas poveikis aplinkai ir/ ar visuomenės sveikatai bei numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

8. VERTINIMO SUNKUMAI (ĮSKAITANT TECHNINIUS TRŪKUMUS ARBA NEPAKANKAMAS PRAKTINES ŽINIAS IR ĮGŪDŽIUS), SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas, vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-23 nutarimu Nr. 1467 ir Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu.

Analizei panaudota Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo esamos būklės įvertinimo medžiagos dalis susijusi su kraštovaizdžiu, aplinkos kokybe bei jos apsauga, probleminiais arealais bei saugomomis teritorijomis.

Vertinimo sunkumai yra susiję su statistinės informacijos trūkumu bei rengiamo bendrojo plano detalumo lygio: kadangi savivaldybės bendrojo plano koncepcijos sprendiniai nenustato konkretaus žemės naudojimo būdo ir tiksliai neapibrėžia ūkinių veiklų ar jų apimčių, šiame etape sudėtinga prognozuoti visas galimas pasekmes aplinkai, todėl visi faktoriai, galintys daryti poveikį aplinkai, turės būti įvertinti išsamiau žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų ir techninių projektų rengimo metu.

9. NUSTATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos įgyvendinus ar neįgyvendinus bendrojo plano koncepcijos sprendinių, turi būti stebimos remiantis Valstybine aplinkos monitoringo 2018 – 2023 metų programa, patvirtinta 2018-10-05 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 996. Poreikis vykdyti monitoringą, ir tuo atveju, jei jis vykdomas – jo apimtis turi būti numatyta atitinkamuose dokumentuose.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringas turi būti vykdomas Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka. Rekomenduojama šio plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėseną įtraukti į Molėtų rajono savivaldybės aplinkos stebėsenos programą. Savivaldybių aplinkos monitoringas vykdomas pagal savivaldybės aplinkos monitoringo programą, kurią rengia savivaldybės vykdomoji institucija. Savivaldybių aplinkos monitoringo programos turinį, jų rengimo, derinimo, vykdymo, savivaldybių aplinkos monitoringo kontrolės užtikrinimo ir informacijos teikimo tvarką nustato Bendrieji savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatai. Savivaldybių aplinkos monitoringo programa turi būti suderinta su Aplinkos ministerija arba jos įgaliota institucija. Bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų nustatyta tvarka ir patvirtinta savivaldybės tarybos. Pagrindinis dėmesys vykdant monitoringą turėtų būti kreipiamas į dirvožemio, oro, požeminio bei paviršinio vandens kokybinius pokyčius. Taip pat turėtų būti vykdomas ir kraštovaizdžio struktūros bei vizualinės kokybės monitoringas.

Įgyvendinant Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, taip pat rengiant investicinius, techninius ar darbo

projektus, pagal poreikį gali būti atliekamos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

10. SANTRAUKA

Rengiamo Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau SPAV) atliekamas teritorijos vystymo koncepcijos (bendrųjų sprendinių formavimo) stadijai. Šio vertinimo tikslas yra nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo pasekmes aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir visuomene; užtikrinti, kad Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV) atliekamas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-23 nutarimu Nr. 1467, bei Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovu.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos erdvinė koncepcija remiasi darnios (tvarios) plėtros principais, sudarant visas sąlygas gyvenimo kokybės gerinimui, aplinkos kokybės didinimui. Koncepcija formuojama įvertinant parengtus ir rengiamus aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, bendras šalies vystymosi tendencijas ir iššūkius, kurie bus aktualūs planuojamame laikotarpyje, pasikeitusius, teritorijų planavimą reglamentuojančius, teisės aktus.

Koncepcijoje numatomas funkcinis zonavimas, apibrėžtas šiuo metu galiojančiose Teritorijų planavimo normose. Šiose normose numatoma, kad rengiant savivaldybės lygmens bendruosius planus bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje:

- išskiriamos neurbanizuojamos teritorijos, kurioms priskirtinos miškai ir miškingos teritorijos, vandenys, žemės ūkio veiklai naudojamos teritorijos ir kitos kompaktiškai neužstatytos ar neužstatomos teritorijos;
- išskiriamos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose;
- nurodomos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptys.

Laikomasi nuostatos, kad kompaktiškumą ir tvarų vystymąsi galima pasiekti su sąlyga, kad teritorijos bus tvarkomos kompleksškai. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijoje patikslinamas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų pasiskirstymas pagal demografines tendencijas, veiklos mastus, socialinį ekonominį gyvybingumą, infrastruktūros išvystymo laipsnį. Sudaromos sąlygos kompaktiškoms gyvenamosioms vietovėms formuoti.

Darnaus vystymosi principas reikalauja reguliuoti urbanizacijos procesą, nedarant žalos aplinkai. Nevaldoma urbanizacija gali turėti neigiamos įtakos ir negrįžtamų pasekmių aplinkai, visų pirma gamtinei

ir kultūrinei. Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje siekiama sudaryti palankiausias sąlygas ir optimalų balansą tarp urbanizuotų/urbanizuojamų ir neurbanizuojamų erdvių, saugant vertingą kraštovaizdį.

Molėtų rajono savivaldybės aplinkos būklės apžvalga atlikta remiantis *Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* esamos būklės analize. Aplinkos būklę apsprendžia pagrindinių jos komponentų (oro, vandens, dirvožemio, kraštovaizdžio kokybė ir biologinė įvairovė) kokybė. Paskutinių metų stebėjimų duomenys (didėjanti tarša) leidžia daryti prielaidas, kad neįgyvendinus koncepcijos sprendinių, tikėtinos neigiamos pasekmės aplinkai, kadangi nekontroliuojant teršalų emisijų, gali prastėti oro kokybė, dėl ko nukentėtų visuomenės sveikatingumas ir bendra aplinkos kokybė.

Detalizuojami Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniai, numatantys atskirų Molėtų rajono kraštovaizdžio teritorinių vienetų (arealų) tvarkymo gaires ir kraštovaizdžio struktūros gerinimo (optimizavimo) kryptis. Detalizuojama Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose suformuota gamtinio karkaso (teritorijos ekologinio kompensavimo) sistema. Tuo pačiu, atsižvelgiant į esamą gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą numatomas gamtinio karkaso tvarkymo zonų išskyrimas, tuo pačiu sukuriant ir prielaidas paviršinio vandens ir oro kokybės gerėjimui.

Koncepcijoje planuojama toliau siekti galiojančiame bendrajame plane numatytų susisiekimo sprendinių įgyvendinimo. Peržiūrimi ir teikiami principiniai siūlymai viešojo transporto paslaugų efektyvinimo savivaldybėje sistemai, gyventojų mobilumo paslaugų ir produktų kūrimui, saugiam bevariklio transporto infrastruktūros plėtojimui.

Inžinerinę infrastruktūrą siekiama vystyti darnoje su gamtine aplinka, modernizuojant ir plečiant geriamojo vandens gerinimo, tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą bei tikslinant jos plėtros kryptis urbanizuotose ir numatomose urbanizuoti teritorijose, plečiant paviršinių nuotekų surinkimą ir tvarkymą kaimiškose teritorijose, gerinant ir plečiant atliekų tvarkymo infrastruktūrą, sudarant sąlygas kuo platesniam šiluminės energijos panaudojimui, saulės, biomasės, biokuro ir vėjo energetikos objektų vystymui, taip pat šilumos ūkio ir šilumos tiekimo infrastruktūros atnaujinimui palaipsniui juos pritaikant atsinaujinančių ir (ar) alternatyvių išteklių naudojimui, skatinant šilumos, elektros gamybą panaudojant atsinaujinančius energijos šaltinius technologijų diegimą centralizuotame ir decentralizuotame sektoriuose.

Koncepcijos sprendinių neįgyvendinimas gali nulemti paviršinio vandens kokybės prastėjimą ir neigiamai paveikti bendrą aplinkos kokybę, dėl to nukentėtų biologinė įvairovė bei geriamo vandens kokybė ir turėtų neigiamą poveikį visuomenės sveikatai. Koncepcijos sprendinių neįgyvendinimas gali neigiamai paveikti ir rekreacinių kraštovaizdžio išteklių panaudojimo galimybes.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija suformuota vadovaujantis darnaus vystymosi principais bei skiriant didelį dėmesį gamtinei aplinkai ir saugomoms teritorijoms, o tai leidžia prognozuoti teigiamas pasekmes Molėtų rajono savivaldybės aplinkai.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje nustatyti teritorijos vystymo tikslai glaudžiai siejasi su aukštesnio lygmens (nacionalinio, Europos bendrijos bei tarptautinio) dokumentų aplinkosauginiais tikslais ir jiems neprieštarauja.

Vertinant *Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* sprendinių pasekmes aplinkai, buvo vertinti konceptualieji sprendiniai, o galimų pasekmių gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai vertinimas pateikiamas 6.1. lentelėje.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendro plano keitimo koncepcijos pasekmių vertinimas buvo atliekamas šiems aplinkos komponentams ir jų kompleksams: gamtinei aplinkai – saugomoms teritorijoms, gamtiniam karkasui, kultūros vertybėms, žaliesiems plotams, kraštovaizdžiui, vandens ištekliams ir kokybei, žemės naudojimui (nagrinėta, kaip plano įgyvendinimas įtakos požeminių ir paviršinių vandens išteklių kokybės pokyčius, kraštovaizdžio, rekreacinių išteklių bei žemės naudojimo pokyčius, galimos pasekmės nacionalinės svarbos ir Natura 2000 tinklo teritorijose saugomoms vertybėms); socialinei aplinkai – gyvenamosios aplinkos kokybei, visuomenės sveikatai ir saugumui (vertinama, kaip bendrojo plano sprendinių keitimo įgyvendinimas sąlygos darbo rinkos, visuomenės sveikatos pokyčius, vietos bendruomenių poreikius); ekonominei aplinkai – verslo (įskaitant rekreaciją ir turizmą), kitų ūkio sektorių plėtrai.

Reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai ir jos komponentams – nenustatytas. Priešingai - įgyvendinant koncepcijos sprendinius būtų sudarytos sąlygos socialinės gerovės didinimui, tvariai ekonominei plėtrai ir aplinkos tausojimui, todėl prognozuojamos teigiamos pasekmės Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vystymo darnai.

Siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkai, reikia: detalesnį teritorijų planavimą vykdyti, laikantis bendrojo plano koncepcijoje įvardintų teritorijos naudojimo funkcinį prioritetų bei aplinkosauginių nuostatų; rengti saugomų teritorijų specialiuosius planus bei funkcinio zonavimo dokumentus tuo pačiu eliminuojant neigiamai aplinkos apsaugą galinčius įtakoti veiksniai; vykdant ekologinį švietimą, skatinti savivaldybės visuomenės ekologinį sąmoningumą; supažindinti institucijas ir suinteresuotą visuomenę su bendrojo plano sprendiniais; siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkai, išduodant planavimo sąlygas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimui, nurodyti, jog privaloma laikytis gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugą užtikrinančių dokumentų reikalavimų; esant poreikiui, žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ir/ ar techninių projektų rengimo metu, atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įvertinimą, kurio metu būtų įvertintas konkrečios veiklos sukiamas poveikis aplinkai ir/ ar visuomenės sveikatai bei numatomos konkrečios priemonės galimais poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą buvo pasitelktas ekspertinis vertinimas, statistinių duomenų analizė, naudojami geografinių informacinių sistemų (GIS) duomenys bei apibendrinimai.

Vertinimo sunkumai yra susiję su statistinės informacijos trūkumu bei rengiamo bendrojo plano detalumo lygio: kadangi savivaldybės bendrojo plano sprendiniai nenustato konkretaus žemės naudojimo būdo ir tiksliai neapibrėžia ūkinių veiklų ar jų apimčių, šiame etape sudėtinga prognozuoti visas galimas pasekmes aplinkai, todėl visi faktoriai, galintys daryti poveikį aplinkai, turės būti įvertinti išsamiau žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų ir techninių projektų rengimo metu.

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringas turi būti vykdomas *Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo* nustatyta tvarka.

PRIEDAS NR. 1

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašas

(Šis sąrašas sudarytas Molėtų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo rengimo metu. Kultūros vertybių registro duomenys yra nuolat pildomi, atnaujinami, žr. Kultūros vertybių registrą, <https://kvr.kpd.lt>)

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
1	31099	Dubingių miestelio istorinė dalis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	2007-02-07		Vietinis	VIET
2	12788	Alantos miestelio istorinė dalis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1993-06-16	290	Vietinis	VIET
3	16034	Alantos dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K, AtV10 65	Regioninis	K
3.1	292	Alantos dvaro sodybos rūmai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 5	1992-04-07	431, G305 K1, 413/1 627	Regioninis	JK
3.2	26448	Alantos dvaro sodybos virtuvė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 6	2002-04-17	G305 K2	Regioninis	JK
3.3	26449	Alantos dvaro sodybos svirno dalis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K3	Regioninis	JK
3.4	26450	Alantos dvaro sodybos arklidė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 3	2002-04-17	G305 K4	Regioninis	JK
3.5	26451	Alantos dvaro sodybos pirmas kumetynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 2	2002-04-17	G305 K5	Regioninis	JK
3.6	26452	Alantos dvaro sodybos antras kumetynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 1	2002-04-17	G305 K6	Regioninis	JK
3.7	26453	Alantos dvaro sodybos ledainė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g. 7	2002-04-17	G305 K7	Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistra-vimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmin-gumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
3.8	26454	Alantos dvaro sodybos rūkykla	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K8	Regioninis	JK
3.9	26455	Alantos dvaro sodybos sandėlis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K9	Regioninis	JK
3.10	26456	Alantos dvaro sodybos kluonas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g.	2002-04-17	G305 K10	Regioninis	JK
3.11	26457	Alantos dvaro sodybos tvarto liekanos	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Parko g.	2002-04-17	G305 K11	Regioninis	JK
3.12	26458	Alantos dvaro sodybos tvoros fragmentai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K12	Regioninis	JK
3.13	26459	Alantos dvaro sodybos parkas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2002-04-17	G305 K13	Regioninis	JK
4	294	Ambraziškių palivarko sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ambraziškių k.,	1992-04-07	433, 413/1 646	Vietinis	K
4.1	43136	Ambraziškių palivarko sodybos fragmentų spirito varykla	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ambraziškių k., Kranto g. 2	2018-08-01		Vietinis	JK
4.2	43137	Ambraziškių palivarko sodybos fragmentų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ambraziškių k., Kranto g. 1	2018-08-01		Vietinis	JK
4.3	43138	Ambraziškių palivarko sodybos fragmentų ūkinis pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ambraziškių k., Kranto g. 2	2018-08-01		Vietinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
5	295	Anomislio dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	1992-04-07	434, 413/1 675	Vietinis	K
5.1	41992	Anomislio dvaro sodybos fragmentų ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
5.2	41989	Anomislio dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
5.3	41990	Anomislio dvaro sodybos fragmentų tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
5.4	41991	Anomislio dvaro sodybos fragmentų klojimas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
5.5	41993	Anomislio dvaro sodybos fragmentų rūsys	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
5.6	42037	Anomislio dvaro sodybos fragmentų daržinė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Anomislio k.,	2017-10-30		Vietinis	JK
6	15986	Arnionių dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1993-05-19	435, G9K, 413/1 664, AtV10 15	Regioninis	K
6.1	22173	Arnionių dvaro sodybos rūmai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k., Žvejų g. 4	1996-09-27	G9K1	Regioninis	JK
6.2	22174	Arnionių dvaro sodybos arklidės liekanos	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k., Žvejų g. 6	1996-09-26	G9K2	Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
6.3	22175	Arnionių dvaro sodybos Pirmas namas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K3	Regioninis	JK
6.4	22176	Arnionių dvaro sodybos kalvė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k., Žvejų g. 6A	1996-09-27	G9K4	Regioninis	JK
6.5	22177	Arnionių dvaro sodybos kumetyno liekanos	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K5	Regioninis	JK
6.6	22178	Arnionių dvaro sodybos oranžerijos liekanos	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K6	Regioninis	JK
6.7	22179	Arnionių dvaro sodybos antras namas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K7	Regioninis	JK
6.8	22180	Arnionių dvaro sodybos svirnas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k., Žvejų g. 2	1996-09-27	G9K8	Regioninis	JK
6.9	22181	Arnionių dvaro sodybos parko statinys	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K9	Regioninis	JK
6.10	22182	Arnionių dvaro sodybos parkas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Arnionių I k.,	1996-09-27	G9K10	Regioninis	JK
7	297	Bekupės dvaro sodyba	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k., Sodų g. 2	1992-04-07	436, 413/1647	Vietinis	K
7.1	37736	Bekupės dvaro sodybos ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k.,	1992-04-07		Vietinis	JK
7.2	37737	Bekupės dvaro sodybos	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k.,	1992-04-07		Vietinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistra- vimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmin- gumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		svirnas- vežiminė						
7.3	37738	Bekupės dvaro sodybos svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k., Sodų g. 2	1992-04- 07		Vietinis	JK
7.4	37739	Bekupės dvaro sodybos tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k., Sodų g. 2	1992-04- 07		Vietinis	JK
7.5	37740	Bekupės dvaro sodybos kluonas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k., Sodų g. 2	1992-04- 07		Vietinis	JK
8	298	Bijutiškio dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Bijutiškio k.,	1992-04- 07	437, 413/1 654	Regioninis	K
8.1	40671	Bijutiškio dvaro sodybos fragmentų pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Bijutiškio k.,	2016-11- 14		Regioninis	JK
8.2	40672	Bijutiškio dvaro sodybos fragmentų kluonas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Bijutiškio k.,	2016-11- 14		Regioninis	JK
9	299	Čiulų dvaro sodyba	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Čiulų k.,	1992-04- 07	438, G306 K, 413/1 674	Regioninis	K
9.1	26460	Čiulų dvaro sodybos ponų namas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Čiulų k.,	2002-04- 17	G306 K1	Regioninis	JK
9.2	26461	Čiulų dvaro sodybos svirnas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Čiulų k.,	2002-04- 17	G306 K2	Regioninis	JK
9.3	26462	Čiulų dvaro sodybos kluonas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Čiulų k.,	2002-04- 17	G306 K3	Regioninis	JK
9.4	26463	Čiulų dvaro sodybos malūnininko namas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Čiulų k.,	2002-04- 17	G306 K4	Regioninis	JK
10	300	Didžiokų, Didžiadvorio dvaro	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	1992-04- 07	439, 413/1 655	Regioninis	K

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		sodybos fragmentai						
10.1	1512	Didžiokų, Didžiadvorio dvaro sodybos fragmentų koplyčia-mauzoliejus	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	1992-06-04	AtV515	Regioninis	JK
10.2	39493	Didžiokų, Didžiadvorio dvaro sodybos fragmentų skalbykla	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	2016-04-07		Regioninis	JK
10.3	39494	Didžiokų, Didžiadvorio dvaro sodybos fragmentų parkas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	2016-04-07		Regioninis	JK
11	32796	Dubingių senosios Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios šventoriaus statinių kompleksas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	2009-03-31		Vietinis	K
11.1	32797	Dubingių senosios Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios šventoriaus statinių komplekso varpinė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	2009-03-31		Vietinis	JK
11.2	32798	Dubingių senosios Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios šventoriaus statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	2009-03-31		Vietinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
12	1514	Inturkės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų kompleksas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g. 17	1992-06-04	AtV517	Regioninis	K
12.1	40617	Inturkės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų komplekso Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g. 17	2016-10-26		Regioninis	JK
12.2	40603	Inturkės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų komplekso varpinė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g. 17	2016-10-26		Regioninis	JK
12.3	40602	Inturkės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų komplekso sandėlis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g. 17	2016-10-26		Regioninis	JK
12.4	40604	Inturkės Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų komplekso	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g. 17	2016-10-26		Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistra-vimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmin-gumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		tvora su vartais						
13	303	Klabinių dvaro sodyba	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	1992-04-07	442, 413/1 633	Regioninis	K
13.1	39845	Klabinių dvaro sodybos rūmai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.2	39846	Klabinių dvaro sodybos pieninė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.3	39847	Klabinių dvaro sodybos virtuvė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.4	39848	Klabinių dvaro sodybos ledainė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.5	39850	Klabinių dvaro sodybos svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.6	39851	Klabinių dvaro sodybos tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.7	39852	Klabinių dvaro sodybos kluonas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
13.8	39854	Klabinių dvaro sodybos parko fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	2016-06-29		Regioninis	JK
14	304	Libertavos dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Libertavos k.,	1992-04-07	443, 413/1 641	Vietinis	K
14.1	37455	Libertavos dvaro sodybos fragmentų rūmai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Libertavos k.,	2014-03-07		Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
14.2	37456	Libertavos dvaro sodybos fragmentų svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Libertavos k.,	2014-03-07		Vietinis	JK
14.3	37457	Libertavos dvaro sodybos fragmentų tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Libertavos k.,	2014-03-07		Vietinis	JK
14.4	37464	Libertavos dvaro sodybos fragmentų parko fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Libertavos k.,	2014-03-07		Vietinis	JK
15	10319	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitektūrinė sodyba	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	1993-01-25	AtV519	Regioninis	K
15.1	43097	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitektūrinės sodybos pirkia	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	JK
15.2	43098	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitektūrinės sodybos svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	JK
15.3	43099	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitektūrinės sodybos kluonas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
15.4	43100	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitek tūrinės sodybos I tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	JK
15.5	43101	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitek tūrinės sodybos II tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	JK
16	43085	Obelynės kaimo Jono Matuliausko etnoarchitek tūrinė sodyba	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Vietinis	K
16.1	43086	Obelynės kaimo Jono Matuliausko etnoarchitek tūrinės sodybos svirnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Vietinis	JK
16.2	43087	Obelynės kaimo Jono Matuliausko etnoarchitek tūrinės sodybos kluonas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Vietinis	JK
17	1515	Rudesos Šv. Jono Krikštytojo koplyčios statinių kompleksas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesos k.,	1992-06-04	AtV51 8	Regioninis	K
17.1	36682	Rudesos Švento Jono Krikštytojo koplyčia	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesos k.,	1992-06-04		Regioninis	JK
17.2	36684	Rudesos Šv. Jono Krikštytojo	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesos k.,	1992-06-04		Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistra- vimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmin- gumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		<i>koplyčios statinių komplekso varpinė</i>						
18	311	Želtiškių dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Želtiškių k.,	1992-04-07	450, 413/1 638	Regioninis	K
18.1	42011	Želtiškių dvaro sodybos fragmentų ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Želtiškių k.,	2017-10-30		Regioninis	JK
18.2	42012	Želtiškių dvaro sodybos fragmentų tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Želtiškių k.,	2017-10-30		Regioninis	JK
19	312	Žižmaukos dvaro sodybos fragmentai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Linučių k.,	1992-04-07	451, 413/1 644	Vietinis	K
19.1	42058	Žižmaukos dvaro sodybos fragmentų ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Linučių k.,	2017-11-13		Vietinis	JK
19.2	42059	Žižmaukos dvaro sodybos fragmentų ūkinis pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Linučių k.,	2017-11-13		Vietinis	JK
19.3	42060	Žižmaukos dvaro sodybos fragmentų klojimas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Linučių k.,	2017-11-13		Regioninis	JK
19.4	42061	Žižmaukos dvaro sodybos fragmentų tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Linučių k.,	2017-11-13		Vietinis	JK
20	307	Paraudinės dvaro sodybos fragmentų ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Paraudinės vs.,	1992-04-07	446, 413/1 642	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
21	308	Siesarties dvaro sodybos fragmentų ponų namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Siesarties k.,	1992-04-07	447, 413/1 645	Vietinis	PAV
22	1511	Smuklės pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Turgaus a. 2	1992-06-04	AtV51 4	Regioninis	PAV
23	1513	Dubingių smuklės pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl., Radvilų g. 1	1992-06-04	AtV51 6	Regioninis	PAV
24	4820	Alantos mokykla	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Antano Kraujelio g. 3	1993-01-11	2308, 413/1 626	Regioninis	PAV
25	16033	Prekybinis pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Molėtų m., Vilniaus g. 42	1993-05-20	AtV10 63	Regioninis	PAV
26	16035	Alantos Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčia	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Turgaus a. 24	1993-05-20	AtV10 64	Regioninis	PAV
27	17004	Mokyklos pastatas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl., Ažuolyno g. 11	1993-07-15	IV124 8	Regioninis	PAV
28	17236	Molėtų Šv. Petro ir Povilo bažnyčia	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Molėtų m., Šv. Jono Pauliaus II g. 1	1994-02-28	AtV11 06	Regioninis	PAV
29	35283	Alantos sinagoga	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl., Ukmergės g. 3A	2013-10-30			PAV
30	42053	Inturkės Dievo Motinos Užtarėjos cerkvė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Galuonų g. 17	2017-11-07		Vietinis	PAV
31	42071	Siesarties dvaro vandens malūno pastatas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Siesarties k.,	2017-11-13	447	Vietinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
32	43103	Obelynės kaimo Antano Matuliausko etnoarchitek tūrinės sodybos pirtis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Obelynės k.,	2018-07-27		Regioninis	PAV
33	43132	Balninkų Šv. Vyskupo Stanislovo bažnyčia	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Balninkų mstl., Alaušų g. 35A	2018-07-31		Regioninis	PAV
34	17227	Antakščių piliakalnis II su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1994-02-18	A828 KP, AR19 62	Nacionalinis	K
34.1	24015	Antakščių piliakalnio II su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1997-05-05	A828 K1P	Nacionalinis	JK
34.2	24016	Antakščių piliakalnio II su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1997-05-05	A828 K2P	Nacionalinis	JK
35	24013	Antakščių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1997-05-05	A827 KP	Nacionalinis	K
35.1	5344	Antakščių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Aukštakalnių	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1992-10-07	A827 K1P, AR62 6	Nacionalinis	JK
32.2	24014	Antakščių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1997-05-05	A827 K2P	Nacionalinis	JK
36	987	Atgailos kanauninkų vienuolyno ansamblis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Videniškių k.,	1992-05-05	G227 KP, AtR12 6	Nacionalinis	K
36.1	25028	Atgailos kanauninkų vienuolyno ansamblio	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Videniškių k.,	1999-12-23	G227 K1P	Nacionalinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		Šv. Lauryno bažnyčia						
36.2	25029	Atgailos kanauninkų vienuolyno ansamblio vienuolyno namas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Videniškių k.,	1999-12-23	G227 K2P	Nacionalinis	JK
37	15987	Baltadvario įtvirtintos dvaro sodybos fragmentai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	1993-05-19	AtV10 16	Nacionalinis	K
37.1	37598	Baltadvario įtvirtintos dvaro sodybos fragmentų Šiaurės vartų pastato fragmentai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	2014-02-05		Nacionalinis	JK
37.2	37599	Baltadvario įtvirtintos dvaro sodybos fragmentų Rytų vartų pastato fragmentai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	2014-02-05		Nacionalinis	JK
38	24031	Didžiokų piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	1997-05-05	A846 KP	Nacionalinis	K
38.1	5360	Didžiokų piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Švedų kalnu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	1992-10-07	A846 K1P, AR64 2	Nacionalinis	JK
38.2	24032	Didžiokų piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	1997-05-05	A846 K2P	Nacionalinis	JK
39	24017	Karališkių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1997-05-05	A832 KP	Nacionalinis	K

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
39.1	12070	Karališkių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1993-03-23	A832 K1P, AR15 71	Nacionalinis	JK
39.2	24018	Karališkių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1997-05-05	A832 K2P	Nacionalinis	JK
40	24019	Klabinių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	1997-05-05	A833 KP	Nacionalinis	K
40.1	3211	Klabinių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Kučiuške	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	1992-10-09	A833 K1P, AR66 5	Nacionalinis	JK
40.2	24020	Klabinių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinių k.,	1997-05-05	A833 K2P	Nacionalinis	JK
41	24027	Kulionių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Kulionių k.,	1997-05-05	A842 KP	Nacionalinis	K
41.2	24028	Kulionių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Kulionių k.,	1997-05-05	A842 K2P	Nacionalinis	JK
41.1	5356	Kulionių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Kulionių k.,	1992-10-07	A842 K1P, AR63 8	Nacionalinis	JK
42	24045	Liesėnų, Bendrių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Liesėnų k.,	1997-05-05	A897 KP	Nacionalinis	K
42.1	3233	Liesėnų, Bendrių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Liesėnų k.,	1992-10-12	A897 K1P, AR68 4	Nacionalinis	JK
42.2	24046	Liesėnų, Bendrių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Liesėnų k.,	1997-05-05	A897 K2P	Nacionalinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
43	5372	Padvario, Pazadvorijos piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Padvario k.,	1992-10-12	A851 KP, AR68 6	NERA	K
43.1	24033	Padvario, Pazadvorijos piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Zomkumi	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Padvario k.,	1997-05-05	A851 K1P	NERA	JK
43.2	24034	Padvario, Pazadvorijos piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Padvario k.,	1997-05-05	A851 K2P	NERA	JK
44	24021	Pakryžės piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Molėtų r. sav. teritorija k.,	1997-05-05	A835 KP	NERA	K
44.1	12071	Pakryžės piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Aluntėlės kalneliu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Molėtų r. sav. teritorija k.,	1993-03-23	A835 K1P, AR15 72	NERA	JK
44.2	24022	Pakryžės piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Molėtų r. sav. teritorija k.,	1997-05-05	A835 K2P	NERA	JK
45	24023	Parudinės piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Paraudinės vs.,	1997-02-05	A838 KP	Nacionalinis	K

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
45.1	3212	Parudinės piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Paraudinės vs.,	1992-10-09	A838 K1P, AR66 6	Nacionalinis	JK
42.2	24024	Parudinės piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Paraudinės vs.,	1997-05-05	A838 K2P	Nacionalinis	JK
43	5350	Pavandenės piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Pavandenės k.,	1992-10-07	A871 KP, AR63 2	NERA	K
43.1	24037	Pavandenės piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Aukštakalnių	Paminklas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Pavandenės k.,	1997-05-05	A871 K1P	NERA	JK
43.2	24038	Pavandenės piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Pavandenės k.,	1997-05-05	A871 K2P	NERA	JK
44	3214	Pelenių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pelenių k.,	1992-10-09	A888 KP, AR66 8	Nacionalinis	K
44.1	24039	Pelenių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pelenių k.,	1997-05-05	A888 K1P	Nacionalinis	JK
44.2	24040	Pelenių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pelenių k.,	1997-05-05	A888 K2P	Nacionalinis	JK
45	24025	Perkalių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Perkalių k.,	1997-05-05	A839 KP	Nacionalinis	K
45.1	5351	Perkalių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Smailiakalnių, Traku	Paminklas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Perkalių k.,	1992-10-07	A839 K1P, AR63 3	Nacionalinis	JK
45.2	24026	Perkalių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Perkalių k.,	1997-05-05	A839 K2P	Nacionalinis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
46	31922	Piliakiemių piliakalnis su gyvenvieta	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Piliakiemių k.,	2008-05-28		Nacionalinis	K
46.1	5364	Piliakiemių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Piliakiemių k.,	1992-10-07	A852 P, AR64 6	Nacionalinis	JK
46.2	31923	Piliakiemių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Piliakiemių k.,	2008-05-28		Nacionalinis	JK
47	24029	Sližiškių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Sližiškių k.,	1997-05-05	A845 KP	NERA	K
47.1	5359	Sližiškių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Juodoju kalneliu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Sližiškių k.,	1992-10-07	A845 K1P, AR64 1	NERA	JK
47.2	24030	Sližiškių piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Sližiškių k.,	1997-05-05	A845 K2P	NERA	JK
48	24035	Kertuojos piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Kertuojos k.,	1997-05-05	A856 KP		K
48.1	3422	Kertuojos piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Kertuojos k.,	1992-10-14	A856 K1P, AR11 45		JK
48.2	24036	Kertuojos piliakalnio su gyvenvieta gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Kertuojos k.,	1997-05-05	A856 K2P		JK
49	24041	Suginčių piliakalnis su gyvenvieta	Paminklas	Molėtų rajono sav., Sugintų sen., Sugintų k.,	1997-05-05	A889 KP	NERA	K
49.1	3227	Suginčių piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Sugintų sen., Sugintų k.,	1992-10-12	A889 K1P, AR67 8	NERA	JK
49.2	24042	Suginčių piliakalnio su	Paminklas	Molėtų rajono sav., Sugintų sen., Sugintų k.,	1997-05-05	A889 K2P	NERA	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		<i>gyvenvietė gyvenvietė</i>						
50	24043	Vorėnų piliakalnis su gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Vorėnų k.,	1997-05-05	A891 KP	Nacionalinis	K
50.1	3228	<i>Vorėnų piliakalnio su gyvenvietė piliakalnis</i>	<i>Paminklas</i>	<i>Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Vorėnų k.,</i>	<i>1992-10-12</i>	<i>A891 K1P, AR67 9</i>	<i>Nacionalinis</i>	<i>JK</i>
50.2	24044	<i>Vorėnų piliakalnio su gyvenvietė gyvenvietė</i>	<i>Paminklas</i>	<i>Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Vorėnų k.,</i>	<i>1997-05-05</i>	<i>A891 K2P</i>	<i>Nacionalinis</i>	<i>JK</i>
51	2747	Perkalių pilkapių vieta	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Perkalių k.,	1992-09-11	1724, 413/1 643	Regioninis	PAV
52	3194	Beinašilio pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Beinašilio k.,	1997-12-31	A855, AR64 8	Regioninis	PAV
53	3198	Bendžiukų piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Bendžiukų k.,	1992-10-09	A864 P, AR65 2	NERA	PAV
54	3201	Kampų piliakalnis, vad. Jūrkampiu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kampų k.,	1992-10-09	AR65 5	Regioninis	PAV
55	3202	Miškiškių, Aktapolio pilkapynas, vad. Karo kapais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Miškiškių II k.,	1992-10-09	A873 P, AR65 6	NERA	PAV
56	3203	Budriškių pilkapynas, vad. Kapčiais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Budriškių k.,	1992-10-09	A875 P, AR65 7	Nacionalinis	PAV
57	3205	Piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Malkėsto k.,	1992-10-09	AR65 9	NERA	PAV
58	3206	Budriškių, Pabalčio pilkapynas II	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Budriškių k.,	1992-10-09	A877 P, AR66 0	Nacionalinis	PAV
59	3207	Pašekščių pilkapynas, vad. Kapčiais, Švedų kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Pašekščių k.,	1997-12-31	A879, AR66 1	Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
60	3209	Janonių piliakalnis, vad. Pilale	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Janonių k.,	1992-10-09	A830 P, AR663	Nacionalinis	PAV
61	3210	Janonių pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Janonių k.,	1992-10-09	A831 P, AR664	Nacionalinis	PAV
62	3225	Padumblės pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Padumblės k.,	1992-10-12	A886, AR676	Nacionalinis	PAV
63	3226	Pliešiškių, Pastovėlio pilkapis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Ustronio k.,	1992-10-12	AR677	Regioninis	PAV
64	3229	Vorėnų pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Vorėnų k.,	1997-12-31	A892, AR680	Nacionalinis	PAV
65	3230	Želvų piliakalnis, vad. Kaukuru, Kapusčiaragi u	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Kulionių k.,	1998-07-14	M113, AR681	Nacionalinis	PAV
66	3231	Baltadvario įtvirtinta dvarvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	1992-10-12	A893 P, AR682	Nacionalinis	PAV
67	3232	Baltadvario pilkapynas, vad. Švedkapiais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	1992-10-12	A894 P, AR683	Nacionalinis	PAV
68	4317	Ragas vad. Alku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Ančėnų k.,	2001-07-10	M218	NERA	PAV
69	5347	Maišiakulės piliakalnis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Maišiakulės k.,	1992-10-07	A834 P, AR629	Nacionalinis	PAV
70	5348	Piešiškių pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Piešiškių k.,	1992-10-07	A836 P, AR630	Nacionalinis	PAV
71	5355	Čiulėnų piliakalnis, vad. Juodoju kalnu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Čiulėnų k.,	1992-10-07	A840 P, AR637	Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
72	5361	Dubingių piliavietė, vad. Pilies kalnu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	1992-10-07	A847 P, AR64 3	Nacionalinis	PAV
73	5362	Labotiškių, Dėgšnės pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen.,	1992-10-07	A848 P, AR64 4	NERA	PAV
74	5363	Voronių pilkapynas vad. Kapčiais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Voronių k.,	1997-12-31	A850, AR64 5	NERA	PAV
75	5365	Smėlinkos pilkapių vieta, vad. Milžinkapiu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ridvoniškių k.,	1992-10-07	AR64 7	Regioninis	PAV
76	5366	Antaraisčių piliakalnis, vad. Rateliakalniu, Ratakalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Antaraisčių k.,	1998-07-14	M108, AR67 1	Regioninis	PAV
77	5368	Gudelių, Kašeikių, Juodapurvio pilkapynas vad. Kurganais, Napoleono kapais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Gudelių k.,	1992-10-09	A881 P, AR67 3	NERA	PAV
78	5370	Mintaučių, Pavyžinčio pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Mintaučių k.,	1992-10-09	A884 P, AR67 5	Nacionalinis	PAV
79	5373	Pušalotų, Ambraziškių piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Pušalotų k.,	1992-10-12	AR68 7	Nacionalinis	PAV
80	6412	Avilčių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Avilčių k.,	1997-12-31	A829, AV68 9	Regioninis	PAV
81	6414	Buržilų kapinynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Buržilų k.,	1992-11-11	AV69 1	Regioninis	PAV
82	6431	Perkalių kapinynas, vad. Didžiaisiais kapais	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Perkalių k.,	1992-11-11	AV70 8	Regioninis	PAV
83	6436	Gaidžių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Gaidžių k.,	1992-11-11	A841, AV71 3	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
84	6440	Pakubėtiškių kapinynas, vad. Jurkakampiu	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Pakubėtiškių I k.,	1992-11-11	A844 P, AV717	Nacionalinis	PAV
85	6454	Žalėniškio kapinynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Žalėniškio k.,	1992-11-11	AV731		PAV
86	6455	Senkapis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Graužinių k.,	1992-11-11	AV732	NERA	PAV
87	6465	Padvarnių k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Padvarnių k.,	1992-11-14	L1346, AV742	NERA	PAV
88	6468	Aptiekos kapinynas, vad. Kaukazu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Klabinų k.,	1992-11-14	AV745	Regioninis	PAV
89	6470	Janonių kapinynas, vad. Pakape	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Janonių k.,	1992-11-14	AV747	Regioninis	PAV
90	6471	Laičių kapinynas, vad. Šileliu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Laičių k.,	1992-11-14	AV748	Regioninis	PAV
91	6475	Ančėnų kapinynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Ančėnų k.,	1992-11-14	AV752	Regioninis	PAV
92	6478	Mažeikių k. pirmosios senosios kapinės vad. Pakapių kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Mažeikių k.,	1992-11-14	L1314, AV755	NERA	PAV
93	6499	Petrauskų kapinynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Petrauskų k.,	1992-11-16	AV776	Regioninis	PAV
94	6501	Senkapis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Kalniškių k.,	1992-11-16	AV778	NERA	PAV
95	6504	Šešuolių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Šešuolių k.,	1992-11-16	A853, AV781	NERA	PAV
96	12072	Rudesos pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesos k.,	1993-03-23	A858 P, AR1573	NERA	PAV
97	16136	Svobiškėlio piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Svobiškėlio k.,	1993-05-24	AV1967	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
98	16137	Vališkių piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Vališkių k.,	1993-05-24	AV19 68	Regioninis	PAV
99	16138	Slišiškių, Padumbės pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Slišiškių k.,	1997-12-31	A843, AV19 69	NERA	PAV
100	16164	Napriūnų pilkapynas vad. Švedkapiais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Napriūnų k.,	1997-12-31	A885, AV19 95	NERA	PAV
101	16204	Padumblės, Pavyžinčio pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Padumblės k.,	1993-05-25	A887, AV20 35	Nacionalinis	PAV
102	16260	Bendžiukų kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Bendžiukų k.,	1997-12-31	A866, AV20 92	NERA	PAV
103	16261	Pakamano kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Pakamano k.,	1997-12-31	A867, AV20 93	NERA	PAV
104	16262	Kijėlių pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kijėlių k.,	1997-12-31	A872, AV20 94	NERA	PAV
105	16263	Mintaučių senovės gyvenvietė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Mintaučių k.,	1993-05-26	A882, AV20 95	Regioninis	PAV
106	16306	Lakajos pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Patilčių k.,	1993-06-21	A857 P, AR16 50	NERA	PAV
107	16359	Šlavinkos pilkapynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Gurelių k.,	1997-12-31	A868, AR17 03	NERA	PAV
108	16360	Šlavinkos pilkapis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Gurelių k.,	1997-12-31	A869, AR17 04	NERA	PAV
109	16361	Šlavinkos pilkapis II	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Gurelių k.,	1997-12-31	A870, AR17 05	NERA	PAV
110	16362	Žvangučių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Žvangučių I k.,	1997-12-31	A854, AR17 06	NERA	PAV
111	16363	Senkapis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Jonišio sen., Burnėnų k.,	1993-06-21	AR17 07	NERA	PAV
112	16364	Paduobužės akmuo su	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos	1993-06-21	A874, AR17 08	Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		plokščiadugniu dubeniu		sen., Paduobužės k.,				
113	16365	Budriškių, Pabalčio pilkapynas, vad. Kapčiais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Budriškių k.,	1993-06-21	A876 P, AR17 09	Nacionalinis	PAV
114	16366	Šakių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Šakių k.,	1997-12-31	A890, AR17 10	NERA	PAV
115	16367	Baltadvario pilkapynas II, vad. Švedkapiais	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	1993-06-21	A895 P, AR17 11	Nacionalinis	PAV
116	16499	Pilkapynas II	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesėlės k.,	1997-12-31	A861, AR18 43	NERA	PAV
117	16500	Rudesėlės pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesėlės k.,	1993-06-30	A860 P, AR18 44	NERA	PAV
118	16501	Rudesos pilkapis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Rudesos k.,	1997-12-31	A859, AR18 45	NERA	PAV
119	16502	Bendžiukų senovės gyvenvietė	Paminklas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Bendžiukų k.,	1993-06-30	A865 P, AR18 46	NERA	PAV
120	16503	Baltišiaus, Skudutiškio pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Skudutiškio k.,	1993-06-30	A880 P, AR18 47	Nacionalinis	PAV
121	17177	Užtilčių senovės gyvenvietė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Užtilčių k.,	1997-12-31	A862, AR19 12	Regioninis	PAV
122	17178	Užtilčių senovės gyvenvietė II	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Užtilčių k.,	1997-12-31	A863, AR19 13	Regioninis	PAV
123	17228	Vastapų pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Vastapų k.,	1994-02-18	A837 P, AR19 63	Nacionalinis	PAV
124	17229	Labotiškių, Degsnės pilkapynas II	Paminklas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Degsnės k.,	1994-02-18	A849 P, AR19 64	NERA	PAV
125	17331	Alantos (Pakalnės) piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Drobiškių	2004-06-15	253	NENUST	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
				k.(negalioja nuo 1999.01.01),				
126	22673	Zapijuvkos dvarietė, vad. Gavėnavietė, Pūstadvariu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Zapijuvkos k.,	1996-12-23	A180	Regioninis	PAV
127	24079	Padumblys pilkapynas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Ustronio k.,	1997-05-05	A878 P	Nacionalinis	PAV
128	26149	Kačergų k. senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Kačergų k.,	2001-12-29	L1196	NERA	PAV
129	26859	Čivylų k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Čivylų k.,	2002-12-31	L1305	NERA	PAV
130	26860	Šileikėnų k. senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Šileikėnų k.,	2002-12-31	L1306	NERA	PAV
131	27102	Antakščių kapinynas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	2003-04-24	A175 4	Regioninis	PAV
132	27103	Alantos dvarietė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Naujasodžio k.,	2003-04-24	A175 5	Regioninis	PAV
133	27106	Baltadvario pilkapynas IV	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	2003-04-24	A175 8	Regioninis	PAV
134	27520	Druskių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Druskių k.,	2003-06-20	L1402	Regioninis	PAV
135	27544	Papiškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Papiškių k.,	2003-06-20	L1422	Nacionalinis	PAV
136	27553	Purvėnų k. antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Purvėnų k.,	2003-06-20	L1431	NERA	PAV
137	30352	Baltadvario sodybvietė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	2005-04-18	A195 3	Regioninis	PAV
138	30765	Jonėnų piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Giraičių k.,	2006-09-12		Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
139	30771	Pavadokšnės pilkapynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pavadokšnės k.,	2006-09-12		Regioninis	PAV
140	32590	Pečiulių pilkapynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Inketrių k.,	2009-01-21		Regioninis	PAV
141	33754	Avilčių piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Avilčių k.,	2010-06-02		Regioninis	PAV
142	33756	Gaigalų piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Gaigalų k.,	2010-06-02		Regioninis	PAV
143	33758	Jasiuliškių piliakalnis, vad. Švedkalniu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Radžiūnų k.,	2010-06-02		Regioninis	PAV
144	33760	Kamastos piliakalnis, vad. Švedų kalnu, Bubka	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Kamastos k.,	2013-03-07		Regioninis	PAV
145	33772	Piliakalnio piliakalnis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	2010-06-08		Regioninis	PAV
146	33773	Runionių piliakalnis, vad. Pilies kalnu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Runionių k.,	2010-06-02		Regioninis	PAV
147	36723	Pagaluonės senovės gyvenvietė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pagaluonės I k.,	2016-11-24		Regioninis	PAV
148	38305	Pagaluonės senovės gyvenvietė II	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pagaluonės I k.,	2016-11-24		Regioninis	PAV
149	39481	Giraičių pilkapynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Giraičių k.,	2016-04-22		Nacionalinis	PAV
150	40642	Alnės senovės gyvenvietė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Alnės k.,	2016-11-17		Regioninis	PAV
151	40643	Šnieriškių, Paeisetės senovės gyvenvietė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Paeisetės I k.,	2016-11-17		Regioninis	PAV
152	40649	Pagraužės senovės gyvenvietė II	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pagraužės k.,	2016-11-24		Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
153	46621	Naraginės pilkapynas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Naraginės k.,	2021-12-17		Nacionalinis	PAV
154	16504	Mintaučių pilkapynas, vad. Prancūzų kapanyčiomis	Paminklas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Mintaučių k.,	1993-06-30	A883 P, AR18 48	Nacionalinis	PAV
155	16505	Baltadvario pilkapynas III	Paminklas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Baltadvario k.,	1993-06-30	A896 P, AR18 49		PAV
156	40592	Pagraužės senovės gyvenvietė	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pagraužės k.,	2016-11-24			PAV
157	17005	Dailininko Antano Jaroševičiaus sodyba	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Karklynės k.,	1993-07-15	IV124 9	Vietinis	K
157.1	41611	Dailininko Antano Jaroševičiaus sodybos namas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Karklynės k.,	2017-07-13		Vietinis	JK
157.2	41612	Dailininko Antano Jaroševičiaus sodybos tvartas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Karklynės k.,	2017-07-13		Vietinis	JK
158	27523	Pikčiūnų senųjų kapinių ir partizanų kapo kompleksas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Pikčiūnų k.,	2003-06-20	L1405 K	Regioninis	K
158.1	27524	Pikčiūnų senųjų kapinių ir partizanų kapo komplekso Pikčiūnų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Pikčiūnų k.,	2003-06-20	L1405 K1	Regioninis	JK
158.2	27525	Pikčiūnų senųjų kapinių ir partizanų	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Pikčiūnų k.,	2003-06-20	L1405 K2		JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		<i>kapo komplekso partizanų kapas</i>						
159	27531	Vaikšniūnų, Buržilų k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Vaikšniūnų k.,	2003-06-20	L1411 K	NERA	K
159.1	27532	<i>Senosios kapinės</i>	<i>Valstybės saugomas</i>	<i>Molėtų rajono sav., Alantos sen., Vaikšniūnų k.,</i>	<i>2003-06-20</i>	<i>L1411 K1</i>	<i>NERA</i>	<i>JK</i>
159.2	27533	<i>Partizanų kapas</i>	<i>Valstybės saugomas</i>	<i>Molėtų rajono sav., Alantos sen., Vaikšniūnų k.,</i>	<i>2003-06-20</i>	<i>L1411 K2</i>	<i>NERA</i>	<i>JK</i>
160	3195	Čimbariškių senosios kapinės, vad. Totorių kapais	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Skroblynų k.,	1992-10-09	AR64 9	Vietinis	PAV
161	4100	Lietuvos Nepriklausomybės 10-mečio paminklas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Balninkų mstl., Alaušų g.	1992-11-09	1750, 413/1 639	Regioninis	PAV
162	4824	Molėtų žydų senosios kapinės	Registrinis	Molėtų rajono sav., Molėtų m., Kreivoji g.	1993-01-11	2312, 413/1 624	Vietinis	PAV
163	4825	Varpininko Juozo Gaidamavičiaus-Gaidžio kapas	Paminklas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1993-01-11	2313, L155P , 413/1 632	Nacionalinis	PAV
164	4826	"Žuvusiems už Lietuvos laisvę" paminklas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Inturkės k., Bažnyčios g.	1993-01-11	2314, 413/1 663	Regioninis	PAV
165	4827	Lietuvos karių kapai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl., Radvilų g.	1993-01-11	2315, 413/1 657	Nacionalinis	PAV
166	4828	Lietuvos partizanų kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1993-01-11	2316, 413/1 628	Nacionalinis	PAV
167	4829	Lietuvos partizanų kapai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1993-01-11	2317, 413/1 629	Nacionalinis	PAV
168	4830	Lietuvos partizanų kapai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių	1993-01-11	2318, L1088 ,	Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
				sen., Giedraičių mstl.,		413/1649		
169	4831	Knygnešio Stanislovo Šlamo kapas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Joniškio mstl.,	1993-01-11	2319, L1658, 413/1665	Nacionalinis	PAV
170	4832	Mokytojo, dailininko Mykolo Šeduikio kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1993-01-11	2320, 413/1630	Vietinis	PAV
171	5353	Senkapis	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Vanaginės k.,	1992-10-07	AR635	NERA	PAV
172	6411	Alantos senosios kapinės, vad. Milžinių kalnu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos mstl.,	1992-11-11	AV688	Vietinis	PAV
173	6415	Juodiškių antrosios senosios kapinės	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Juodiškių k.,	1992-11-11	AV692	Vietinis	PAV
174	6416	Karališkių kaimo senosios kapinės vad. Priepelniškių kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Zapijūvkos k.,	1998-11-24	L856, AV693	Regioninis	PAV
175	6421	Runionių senosios kapinės, vad. Kapeliais	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Runionių k.,	1992-11-11	AV698	Regioninis	PAV
176	6423	Žaugėdų senosios kapinės	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Žaugėdų k.,	1992-11-11	AV700	Regioninis	PAV
177	6426	Gėliogalių senosios kapinės, vad. Kapeliais	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gėliogalių k.,	1992-11-11	AV703	Vietinis	PAV
178	6434	Čiulėnų kaimo senosios kapinės, vad. Pavietriniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Čiulėnų k.,	1992-11-11	L1338, AV711	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
179	6439	Levaniškių senosios kapinės, vad. Užkape	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Levaniškių k.,	1992-11-11	AV716	Vietinis	PAV
180	6443	Rudilių antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Rudilių k.,	1992-11-11	L1340, AV720	Vietinis	PAV
181	6446	Butkaučiznos kaimo senosios kapinės, vad. Senkapiais - kitaip Stačiuoju kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Butkaučiznos k.,	1998-11-24	L865, AV723	Regioninis	PAV
182	6456	Antatiškių kaimo senosios kapinės vad. Kelių kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Antatiškių k.,	1992-11-14	L1336, AV733	Regioninis	PAV
183	6466	Zamokų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Zamokų k.,	1992-11-14	L1348, AV743	Vietinis	PAV
184	6467	Žagarų kaimo senosios kapinės, vad. Prancūzkapi ais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Žagarų k.,	1992-11-14	L1349, AV744	Regioninis	PAV
185	6479	Mažeikių kaimo antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Mažeikių k.,	1992-11-14	L1315, AV756	Regioninis	PAV
186	6483	Kašeikių k. senosios kapinės vad. Švedų kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Kašeikių k.,	1992-11-16	L1302, AV760	Regioninis	PAV
187	6484	Loluičių kaimo trečiosios senosios kapinės, vad. Saldotkalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Loluičių k.,	2002-12-31	L1309, AV761	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
188	6485	Loluičių kaimo antrosios senosios kapinės, vad. Kapų kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Loluičių k.,	2002-12-31	L1308 , AV76 2	Regioninis	PAV
189	6495	Ažušilių kaimo antrosios senosios kapinės, vad. Kopyčkalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Ažušilių k.,	1998-11-24	L868, AV77 2	Regioninis	PAV
190	10527	Giedraičių paminklas Lietuvos kariams	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Giedraičių mstl., Vilniaus g.	1993-02-01	IR196	Nacionalinis	PAV
191	11033	Molėtų žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Molėtų m., Vilniaus g.	1993-02-14	IV435	Nacionalinis	PAV
192	11034	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Paduobužės k.,	1993-02-14	IV436	Vietinis	PAV
193	11037	Lietuvos karių kapai	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Giedraičių mstl., Vilniaus g.	1993-02-18	L1653 , IV439	Nacionalinis	PAV
194	11038	Dailininko, pedagogo, kultūros veikėjo Antano Jaroševičiaus kapas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Pašilės k.,	2005-04-18	L1656 , IV440	Nacionalinis	PAV
195	17007	Kunigo, rašytojo, draudžiamosios lietuviškos spaudos platintojo Juozapo Lideikio kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Suginčių k.,	1993-07-15	IV125 1	Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
196	22243	Diskavos senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Diskavos vs.,	1996-12-02	L245	Vietinis	PAV
197	22244	Geležninkų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Geležninkų k.,	1996-12-02	L246	Vietinis	PAV
198	22245	Gaidžių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Gaidžių k.,	1996-12-02	L247	Regioninis	PAV
199	24685	Antakščių k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Antakščių k.,	1998-11-24	L855	NERA	PAV
200	24686	Pavarnynių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Pavarnynių k.,	1998-11-24	L857	Regioninis	PAV
201	24687	Petrikiškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Petrikiškių k.,	1998-11-24	L858	Regioninis	PAV
202	24688	Mindučių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Mindučių k.,	1998-11-24	L859	Regioninis	PAV
203	24689	Bekupės senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Bekupės k.,	1998-12-24	L861	Vietinis	PAV
204	24690	Okraspolio dvaro senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Marguolių k.,	1998-11-24	L862	Regioninis	PAV
205	24691	Pusnės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Pusnės k.,	1998-11-24	L863	Regioninis	PAV
206	24692	Zanėnų kaimo senosios kapinės, vad. Magilnyku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Zanėnų k.,	1998-11-24	L864	Regioninis	PAV
207	24693	Garšvėnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Garšvėnų k.,	1998-11-24	L866	Regioninis	PAV
208	24694	Žibėčių pirmo kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Žibėčių I k.,	1998-11-24	L867	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
209	24695	Rudilių k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Rudilių k.,	1998-11-24	L860	Vietinis	PAV
210	26144	Lauryniškių palivarko senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Lauryniškių vs.,	2001-12-29	L1191	NERA	PAV
211	26145	Kulundžių k. senosios kapinės, vad. Gojeliu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Kulundžių k.,	2001-12-29	L1192	Regioninis	PAV
212	26146	Ringelių kaimo senosios kapinės, vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ringelių k.,	2001-12-29	L1193	Regioninis	PAV
213	26147	Staškūnų kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Staškūnų k.,	2001-12-29	L1194	Regioninis	PAV
214	26148	Vėdarų kaimo senosios kapinės, vad. Magilnyku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Vėdarų k.,	2001-12-29	L1195	Regioninis	PAV
215	26150	Laukininkų kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Laukininkų k.,	2001-12-29	L1197	Regioninis	PAV
216	26151	Paškonių kaimo pirmosios senosios kapinės, vad. Magilnyku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Paškonių k.,	2001-12-29	L1198	Regioninis	PAV
217	26152	Ūlyčėlės kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Ūlyčėlės k.,	2001-12-29	L1199	Regioninis	PAV
218	26153	Batėnų senosios kapinės, vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Batėnų k.,	2001-12-29	L1200	Regioninis	PAV
219	26396	Drąsių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Drąsių k.,	2002-03-29	L1229	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
220	26397	Rudokų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Rudokų k.,	2002-03-29	L1230	Regioninis	PAV
221	26398	Didžiokų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Didžiokų k.,	2002-03-29	L1231	Regioninis	PAV
222	26399	Laumėnų kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Laumėnų k.,	2002-03-29	L1232	Regioninis	PAV
223	26400	Šiaudžių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Šiaudžių k.,	2002-03-29	L1233	Regioninis	PAV
224	26401	Slabados kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Slabados k.,	2002-03-29	L1234	Regioninis	PAV
225	26402	Jutonių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Jutonių k.,	2002-03-29	L1235	Regioninis	PAV
226	26403	Stebulių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Stebulių k.,	2002-03-29	L1236	Regioninis	PAV
227	26404	Keršėniškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Keršėniškės k.,	2002-03-29	L1237	Regioninis	PAV
228	26856	Noliškio dvaro senosios kapinės vad. Ponų kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Padvarnių k.,	2002-12-31	L1301	Regioninis	PAV
229	26857	Tarailių senosios kapinės, vad. Kapų kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Tarailių k.,	2002-12-31	L1303	Regioninis	PAV
230	26858	Liliškio dvaro senosios kapinės, vad. Dvaro kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Valančių k.,	2002-12-31	L1304	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
231	26861	Loluičių kaimo pirmosios senosios kapinės vad. Maro kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Loluičių k.,	2002-12-31	L1307	Regioninis	PAV
232	26862	Padvarnių kaimo senosios kapinės vad. Rusų kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Padvarnių k.,	2002-12-31	L1310	Regioninis	PAV
233	26863	Mokylių k. senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Mokylių k.,	2003-01-14	L1311	Regioninis	PAV
234	26864	Matelėnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Matelėnų k.,	2002-12-31	L1312	Regioninis	PAV
235	26865	Papiškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Papiškių k.,	2002-12-31	L1313	Regioninis	PAV
236	26866	Pelenių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Pelenių k.,	2002-12-31	L1316	Regioninis	PAV
237	26867	Napriūnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Napriūnų k.,	2002-12-31	L1317	Regioninis	PAV
238	26868	Vidžiūnų kaimo senosios kapinės, vad. Kapiniais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Vidžiūnų k.,	2002-12-31	L1318	Regioninis	PAV
239	26869	Voronų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Voronų k.,	2002-12-31	L1319	Vietinis	PAV
240	26870	Murališkių senosios kapinės, vad. Magilnyku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Murališkių k.,	2002-12-31	L1320	Vietinis	PAV
241	26871	Užugirių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Užugirių k.,	2002-12-31	L1321	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
242	26872	Pečiulių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Pečiulių k.,	2002-12-31	L1322	Regioninis	PAV
243	26873	Kijėlių kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kijėlių k.,	2002-12-31	L1323	Regioninis	PAV
244	26874	Kijėlių kaimo antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kijėlių k.,	2002-12-31	L1324	Regioninis	PAV
245	26875	Kampų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kampų k.,	2002-12-31	L1325	Regioninis	PAV
246	26876	Pakryžės k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Pakryžės k.,	2003-01-14	L1326	Regioninis	PAV
247	26877	Vilijočių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Vilijočių k.,	2002-12-31	L1327	Regioninis	PAV
248	26878	Jaurų senosios kapinės, vad. Švedkapiais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Jaurų k.,	2002-12-31	L1328	Vietinis	PAV
249	26879	Vaikučių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Vaikučių k.,	2002-12-31	L1329	Regioninis	PAV
250	26880	Papiškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Papiškių k.,	2002-12-31	L1330		PAV
251	26881	Laumėnų antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Laumėnų k.,	2002-12-31	L1331	Vietinis	PAV
252	26882	Piliakiemių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Piliakiemių k.,	2002-12-31	L1332	Vietinis	PAV
253	26883	Kuvenių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Kuvenių k.,	2002-12-31	L1333	Vietinis	PAV
254	26884	Pušalotų senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Pušalotų k.,	2002-12-31	L1334	Vietinis	PAV
255	26885	Šiupienių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Šiupienių k.,	2002-12-31	L1335	Vietinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
256	26886	Aiterados k. senosios kapinės, vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Aiterados k.,	2002-12-31	L1337	Vietinis	PAV
257	26887	Juodėnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Juodėnų k.,	2002-12-31	L1339	Regioninis	PAV
258	26888	Stacijavos kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Stacijavos k.,	2002-12-31	L1341		PAV
259	26889	Sližiškių k. senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Sližiškių k.,	2002-12-31	L1342	NERA	PAV
260	26890	Drąsėnų kaimo senosios kapinės, vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Drąsėnų k.,	2002-12-31	L1343	Regioninis	PAV
261	26891	Aidiečių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Aidiečių k.,	2002-12-31	L1344	Regioninis	PAV
262	26892	Mindūnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Mindūnų k.,	2002-12-31	L1345	Regioninis	PAV
263	26893	Kraujelių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Kraujelių k.,	2002-12-31	L1347	Regioninis	PAV
264	27519	Kisieliaukos kaimo senosios kapinės, vad. Salos kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Kisieliaukos k.,	2003-06-20	L1401	Regioninis	PAV
265	27521	Ažušilių kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Ažušilių k.,	2003-06-20	L1403	Regioninis	PAV
266	27522	Mokylių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Mokylių k.,	2003-06-20	L1404	Regioninis	PAV
267	27526	Mackėnų kaimo	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėčių sen., Mackėnų k.,	2003-06-20	L1406	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		senosios kapinės						
268	27527	Pavirinčių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Pavirinčių k.,	2003-06-20	L1407	Vietinis	PAV
269	27528	Degsnių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Degsnių k.,	2003-06-20	L1408	Regioninis	PAV
270	27529	Juotiškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Juotiškių k.,	2003-06-20	L1409	Vietinis	PAV
271	27530	Gaigalų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Gaigalų k.,	2003-06-20	L1410	Regioninis	PAV
272	27534	Tiesiūniškių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Tiesiūniškių k.,	2003-06-20	L1412	Regioninis	PAV
273	27535	Liesėnų kaimo senosios kapinės vad. Kapeliais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Vaikšniūnų k.,	2003-06-20	L1413	Regioninis	PAV
274	27536	Juodiškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Juodiškių k.,	2003-06-20	L1414	Regioninis	PAV
275	27537	Ančėnų kaimo senosios kapinės vad. Milžinių kapais	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Ančėnų k.,	2003-06-20	L1415	Regioninis	PAV
276	27538	Saukiškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Saukiškių k.,	2003-06-20	L1416	Regioninis	PAV
277	27539	Skroblynų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Skroblynų k.,	2003-06-20	L1417	Regioninis	PAV
278	27540	Ažuožerių k. pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Ažuožerių k.,	2003-06-20	L1418	Vietinis	PAV
279	27541	Ažuožerių k. antrosios	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Ažuožerių k.,	2003-06-20	L1419	Vietinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		senosios kapinės						
280	27542	Simančių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Simančių k.,	2003-06-20	L1420	Regioninis	PAV
281	27543	Vaikštėnų kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Vaikštėnų k.,	2003-06-20	L1421	Regioninis	PAV
282	27545	Namališkių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Namališkių k.,	2003-06-20	L1423	Vietinis	PAV
283	27546	Pūkeniškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Pūkeniškių k.,	2003-06-20	L1424	Regioninis	PAV
284	27547	Gilužių kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gilužių k.,	2003-06-20	L1425	Regioninis	PAV
285	27548	Gilužių kaimo antrosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gilužių k.,	2003-06-20	L1426	Regioninis	PAV
286	27549	Čereškų senosios kapinės, vad. Pušies kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Čereškų k.,	2003-06-20	L1427	Regioninis	PAV
287	27550	Pabaldonės kaimo senosios kapinės, vad. Kapų kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Pabaldonės k.,	2003-06-20	L1428	Regioninis	PAV
288	27551	Antamakių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Antamakių k.,	2003-06-20	L1429	Regioninis	PAV
289	27552	Purvėnų kaimo pirmosios senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Purvėnų k.,	2003-06-20	L1430	Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
290	27554	Bučiškių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Bučiškių k.,	2003-06-20	L1432	Regioninis	PAV
291	27555	Kalvių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Kalvių k.,	2003-06-20	L1433	Regioninis	PAV
292	28446	Bareikių senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Bareikių k.,	2004-01-20	L1551	Regioninis	PAV
293	28447	Paąžuolių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Paąžuolių k.,	2004-01-20	L1552	Regioninis	PAV
294	28448	Pumpučių kaimo senosios kapinės	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Pumpučių k.,	2004-01-20	L1553	Regioninis	PAV
295	30373	Lietuvos šaulio Juozo Sabulio kapas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Giedraičių mstl., Vilniaus g.	2005-06-23	L1654	Nacionalinis	PAV
296	30374	Lietuvos rezistentų Antano ir Vyto Vaišučių kapas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Giedraičių mstl., Vilniaus g.	2005-04-18	L1655	Regioninis	PAV
297	30375	Lietuvos partizanų Jono ir Petro Poviliūnų kapas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kijėlių k.,	2005-04-18	L1657	Nacionalinis	PAV
298	33078	Lietuvos partizanų ryšininkų ir rėmėjų Kraujelių namo vieta	Registrinis	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Kaniūkų k.,	2009-12-03		Nacionalinis	PAV
299	33171	Lietuvos kario Prano Telksnio kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Runionių k.,	2009-08-20		Nacionalinis	PAV
300	33594	Giedraičių žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Pašilės k.,	2010-08-26		Nacionalinis	PAV
301	33595	Joniškio žydų žudynių	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Joniškio mstl.,	2010-08-26		Regioninis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		vieta ir kapas I						
302	33596	Joniškio antra žydų žudynių vieta ir kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Joniškio mstl.,	2010-08-26		Nacionalinis	PAV
303	35345	Lietuvos karių kapai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Molėtų m., Vilniaus g.	2016-07-25		Nacionalinis	PAV
304	34047	Lietuvos karių, 1941 m. birželio sukilėlių kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Joniškio mstl.,	2015-03-05			PAV
305	39035	Paškonų kaimo antrosios senosios kapinės, vad. Magilnyku	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokės sen., Adomaitiškių vs.,	2018-01-19		Regioninis	PAV
306	40508	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Giedraičių mstl.,	2017-02-10		Vietinis	PAV
307	43647	Lietuvos partizanų kapai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gruodžių k.,	2019-03-04		Nacionalinis	PAV
308	43649	Lietuvos partizano kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gruodžių k.,	2022-02-25		Regioninis	PAV
309	43984	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Balninkų mstl., Gedimino g.	2020-10-13		Nacionalinis	PAV
310	43990	Lietuvos partizanų kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Dapkūniškių k.,	2020-10-13		Nacionalinis	PAV
311	44161	Lietuvos partizano Kazio Šmigelsko-Diemedžio kapas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Gruodžių k.,	2019-11-14		Nacionalinis	PAV
312	23155	Skudutiškio akmenų ir	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių	1997-12-31	M46K	Regioninis	K

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		šaltinio kompleksas		sen., Skudutiškio k.,				
312.1	23156	Skudutiškio akmenų ir šaltinio komplekso akmuo su "Dievo pėdom"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Skudutiškio k.,	1997-12-31	M46K 1	Regioninis	JK
312.2	3215	Skudutiškio akmenų ir šaltinio komplekso akmuo su "Marijos pėda"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Skudutiškio k.,	1997-12-31	M46K 2, AR66 9	Regioninis	JK
312.3	23157	Skudutiškio akmenų ir šaltinio komplekso akmuo su "Vyties kryžiumi"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Skudutiškio k.,	1997-12-31	M46K 3	Regioninis	JK
312.4	23158	Skudutiškio akmenų ir šaltinio komplekso akmuo "Jėzaus širdis"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Skudutiškio k.,	1997-12-31	M46K 4	Regioninis	JK
312.5	23159	Skudutiškio akmenų ir šaltinio komplekso šaltinis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginčių sen., Skudutiškio k.,	1997-12-31	M46K 5	Regioninis	JK
313	23154	Svobiškėlio alkietė ir akmuo	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1997-12-31	M45K	Regioninis	K
313.1	2746	Svobiškėlio alkietės ir akmens alkietė, vad. Alkos gojumi	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1997-12-31	1723, M45K 1, 413/1 637	Regioninis	JK
313.2	5349	Svobiškėlio alkietės ir akmens akmuo, vad.	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Karališkių k.,	1997-12-31	M45K 2, AR63 1	Regioninis	JK

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		<i>Valiulio akmeniu</i>						
314	5343	Alantos kalnas, vad. Alku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Alantos k.,	2000-05-31	M173 , AR62 5	Regioninis	PAV
315	21503	Andrulėnų kalnas, vad. Bažnyčiaivos kalnu, kitaip Bažnyčios kalnu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Andrulėnų k.,	1996-12-23	3040, M8	Regioninis	PAV
316	3196	Čimbariškių akmuo, vad. Čimbario kapu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Skroblynų k.,	1992-10-09	M107 , AR65 0	Regioninis	PAV
317	3200	Antatiškių akmuo, vad. Šiaučiuku	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Antatiškių k.,	1992-10-09	M114 , AR65 4	Regioninis	PAV
318	3204	Kraujelių akmuo, vad. Šventakmeniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Mindūnų sen., Kraujelių k.,	1998-07-14	M106 , AR65 8	Regioninis	PAV
319	4316	Ragas vad. Olka	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Piliakiemių k.,	1998-07-14	3039, M105	NERA	PAV
320	5346	Avilčių akmuo su "Žmogaus pėdomis"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Avilčių k.,	1998-07-14	M103 , AR62 8	Regioninis	PAV
321	5352	Akmuo su "Velnio ir velniuko pėdomis"	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Valių k.,	2000-05-31	M172 , AR63 4	NERA	PAV
322	5354	Ragas, vad. Šventragiu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Aigėlių k.,	2000-10-11	M185 , AR63 6		PAV
323	5358	Levaniškių akmuo, vad. Geležinė boba	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Levaniškių k.,	1992-10-07	M104 , AR64 0	Regioninis	PAV
324	5369	Krakiškių akmuo su "Žmogaus	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Suginėlių sen., Tarailių k.,	1992-10-09	M112 ,	NERA	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		pėda" dingęs				AR674		
325	5371	Petrauskų akmuo su įvairiomis pėdomis	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Petrauskų k.,	2001-07-10	M217, AR685	Regioninis	PAV
326	21155	Jaurų akmuo, vad. Dzidoriaus krėslu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Jaurų k.,	1999-01-13	M133, 399/1	Regioninis	PAV
327	21156	Akmuo vad. Velnio akmeniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Kreiviškių k. dal.(negalioja nuo 1999.01.01),	1998-07-14	M109, 399/2	NERA	PAV
328	21157	Kulundžių kalnas, vad. Zamkakalniu, Taurakalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Kulundžių k.,	1998-07-14	M110, 399/3	Regioninis	PAV
329	21158	Vaikučių akmuo	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Vaikučių k.,	1998-07-14	M111, 399/4	Regioninis	PAV
330	21504	Videniškių kalnas, vad. Velniaikalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Videniškių k.,	1996-12-23	3041, M7	Regioninis	PAV
331	21505	Krupelių kalnas, vad. Kaukokalniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Krupelių k.,	1996-12-23	3042, M9	Regioninis	PAV
332	25936	Garšvėnų akmuo, vad. Velnio akmeniu	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Inturkės sen., Garšvėnų k.,	2001-07-10	M216	Regioninis	PAV
333	32330	Ciūniškių akmuo, vad. Meškos stalu, Čigonų stalu	Registrinis	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Ciūniškių k.,	2008-09-11		Regioninis	PAV
334	42600	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų sen., Dapkūniškių k., M. Čemeškaitės g.	2018-06-20		Nacionalinis	PAV
335	44159	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Registrinis	Molėtų rajono sav., Videniškių sen., Pumpučių k.,	2019-11-14		Nacionalinis	PAV
336	43515	Lietuvos partizanų	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balninkų	2019-03-12		Nacionalinis	PAV

Kodas plane	Unikalus objekto kodas (u.o.k.) KVR	Pilnas pavadinimas	Statusas	Adresas	Įregistravimo registre data	Seni kodai	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Vertybė pagal sandarą
		kautynių ir žūties vieta		sen., Juodpurvių k.,				
337	2302	Lietuvos Nepriklausomybės 10-mečio paminklas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Joniškio sen., Joniškio mstl., Dubingių g.	1992-08-12	1260, 413/1 668	Regioninis	PAV
338	4493	Čiulėnų vandens malūnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Čiulėnų sen., Čiulėnų k.,	1992-12-15	1978, 413/1 676	Vietinis	PAV
339	21374	Molėtų vandens malūnas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Molėtų m., Molėtų g. 23	1996-01-29	2901, S61	Regioninis	PAV
340	4491	Maišiakulės vandens malūnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Alantos sen., Maišiakulės k.,	1992-12-15	1976, 413/1 635	Vietinis	PAV
341	17003	Papiškių vėjo malūnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Balinkų sen., Papiškių k.,	1993-07-15	IV124 7	Vietinis	PAV
342	4490	Kijėlių vandens malūnas	Registrinis	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Kijėlių k.,	1992-12-15	1975, 413/1 673	Vietinis	PAV
343	4492	Dubingių tiltas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Dubingių sen., Dubingių mstl.,	1992-12-15	1977, S20, 413/1 656	Regioninis	PAV
344	21373	Žalvarių vandens malūnas	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Giedraičių sen., Žalvarių k.,	1995-01-24	2900, S557	Regioninis	PAV
345	27105	Luokesų senovės gyvenvietė II	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Ažuoluokesos k.,	2003-04-24	A175 7	Nacionalinis	PAV
346	27104	Luokesų senovės gyvenvietė	Valstybės saugomas	Molėtų rajono sav., Luokesos sen., Paluokesos k.,	2003-04-24	A175 6	Nacionalinis	PAV

Duomenų šaltinis: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kultūros vertybių registro duomenys <https://kvr.kpd.lt/> yra 2022-08-29 dienos.

Santrumpų išaiškinimas. Vertybė pagal sandarą: vietovė – VIET, kompleksas-K, į kompleksą įeinantis – JK, pavienis objektas-PO.